Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół(fond) 103.

ARCHIWUM SAPIEHÓW Z KRASICZYNAIX. RĘKOPISY I DRUKI.

IX. RĘKOPISY I DRUKI.

152. Papiery Józefa Aleksandra Jabłonowskiego. Notaty i raptularze. Część 2.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

1

Extranea
Druki Zkąnczye
Niezalowae
Z
P Trocany P Sekretarzem
2
Dniami przed
Pocztą

Sequuntur dalsze Opera tery Które maią bydź pode, con Staraniu JMPana Trota, do Druku w Lipsku

1° O Pismo Salias Psalmy z Jakoberem Typografem: in 4to
Stanął kontrakt od Arkusza Tal: 2 gr 12 abędzie Arkuszy
plg. V miny tego Opus 40. ergo Efficit . . Talerz 115.
Dotego Papieru drukarskiego wyidzie plg v min
Bel dwie, po Talerow 14 bela Efficit . . Talz 28. } 143

2° O Oryginale M.S. Freyra z tymże kontrakt Sta,
nął od Arkusza po Talarze jednym groszy dwanascie in
folio kiedy będzie tego Opus ter. ter. Arkuszy 40. Efficit . 60 } 77.
Dotego Opus Papieru drukarskiego Ryz Siedmna,
set plg v min wyniidzie Ryza po Talerze jednym . 17.
NB Dotego Bloch Gymnasia Talerz M.S. y są under z Trota: NB
3° O Opus Chulskiego, Stanął kontrakt z Typografem
Prilem od Arkusza po Talerze jednym groszy ter. . NB
nascie, in 4to kiedy wyniesie ter. ter. trzydzieści sześć . 51. } 72.
Dotego Papieru plg v min drukarskiego Ryz pietna,
set po Talerzu iednym Ryza . . . . Efficit 15

Notandum Tego Opus norma L. Tefela w Drukowaniu 2°
Zachowana bydź ma, to iest Papiery takowe maią iść NB. an
a żebysmy tu wziąwszy podobnego Papieru circa Pa, factum.
giras do Opuszczone Liczby mogli Klassi Charlas Inter
polares dla czego L. Tefela Exemplarzy daie, dla wie,
kszego poięcia, y Znayduią się podobniesze w Lipsku Ktory, NB. Ja ta
kaz mellwod czyni, że Custodes kładzie przed trzecią bo sam
Karty, a inter calariter Chronologie swoię mieści, Co y my Cursivo cha
podobnego z Papieru na 200 Exemplarzow Kulpiwszy, racters.
czy tym drukiem, czy Cursivo przydany Auctiones Choc
się wpoł Karta konczyła v trzecia Część, choćby się wpoł.
Reflexyi w Polskie drukowanych czyli cała Karta Papi
sała, czyli Część oney zaiść tu może. Cała rzecz ale,
by Papiery przeskakiwano My. AB w Seyscu,
że Tytułu Rozprawię
4° O Opus Lechodunensia, Zawalovviensia, Inscriptiones, el Inf. Factum.
Scopii Cena umowiona z Papierem od Arkusza po Tale, 90.
rze dwa grosty dwanascie abędzie Arkuszy plg v Minę
36 Papieru Ergo za 200 Exemplarzow in 4to . }

Trzech Operow Cena wynosi Tal. 382.

Verlag. AB

Ale NB Opuste z P. Sekretarzem w Ogrodzie ktorym Lipskim czy P. Bosa przeczytam wprzod, z racyi wyrzucenia y poprawienia y poty nie mogę JmćPanu Frotzowi Oryginalu konfidować, poki go nie podpisze imprimat.

1° Ktorych kiedy mniey albo więcey będzie Arkuszy według ceny superiùs opisaney dopłaci się v wytrąci

2° Wszystkich Termin na S. Michał iuż z Drukarni Omnino obliquie się ażeby skończony był.

3° Po dwiescie Exemplarzow ni mniey ni więcey każdego bydź ma

4° Papieru proba z Podpisem JP. Frotza y Typografow przy kontraktach powinna znaydować się. Nota, NB.

5. Na każde Opus medietatem pieniędzy zaliczam, a drugą przy odebraniu Exemplarzow przyszlę.

6° Na te wyż wyrażone ceny do żadnego iuż przydatku znaczą nie mamy, nie powinienem.

7° Dedykacya w Fredrze, Polska y Łacińska ma bydź przekomponowana.

Cztere Operow cena wynosi Talerz 382.

Na ktore in futurum Da się połowę 33 y Talerz 191.

Zostaie się Na S. Michał reszta 191.

Papieru Ryzzo wynoszących cenę wytrąca się 50.

Manet 141.

Na co się podpisuię

w Lipsku d. 29 Jul. 1756.

Michał Abraham Troc

NB Biorę blachę Herbowną do wyprasowania

Posłał się Order exemplarzow tym czasem osmiu ale nie wprzod poki orderu nie odbiorę odrysowanego

Troc

Bytność JmćPana Trotza, y rezolucya de Negotiis. Wielce potrzebna do czytania NB

1° Repertorium Historiae. Z tym co iest iuż włożone go y zrobionego, z tym co iest do ułożenia, Chronologią po
NB. szedłszy przez Państw Opisanie in corporando Chartas Interpolares. Forma tego Opus, że rzekę wyraźniey Fosa drukowania iest opisana. NB.

2° Sententiarium. To iest drugi Sektern zawiera
NB. w sobie Tytuł ut in Initio, na dwie Classes iest rozdzielona 1ma quidem co do Mow publicznych należy, pars altera. Pars altera idest 2do co u Stołow in familiari Colloquio pomieścić się może. Byłaby protelacya wielka czasu żeby WMć wziął visibiliter ~~[illegible]~~ sądzę iedne y drugie Opus, bo kiedy bym niedawał był czterech Operow o ktorych ulterius to bydź mogło.

3° Nagody. W Tey Xiążce nad Dedykacyą decisum sztychowana bydź może Weronika, ktorey pretium Talarow osm płą v Miny Drugi Kopersztych Karawaka trzeba zważyć quo loco przypada czy do S. Franciszka pag. 24. czyli do Słow wspomoż, broń y ratui, pag 32. Trzeci Krzyż przeciwko Grzmotom y Piorunom ad pag 57 należy.

Dwoch explikacyi moich czy nie znaydzie JP. Trotz u siebie
NB. to iest z Francuzkiego na Polski, do Nagod należących ktorych nigdzie nie czytam, a powinny były wnieść.

I Na koncu ostatni Rachunek po posłaniu mu Pieniędzy z Presburga.

Sententiarium u Jmć X.a Ożgi NB y Zegarek Srebrny wziął.

Opera (Tobie iże P. Sekretarz dla P. Troca oddaie dla Pamięci)

Tak się iuż ultimate decydowały.

1° Imć Pan Professor Bel deklarował przysłać na Sekretarza Mr. Wisad

2° Tenże do piątego Tomu Catalogu Bibliotheki, rekomendował Magistra

NB Schrek Colligata swego, ktoremu JOP. obtulit ℔ 10. za wygotowanie y dopełnienie ex sua notitia.

3° Tenże przyrzekł w korrekcie Wierszow Łacinskich u P. Trotza będących

Czy dał dawać szczere dowody przychylności Serca swego, będąc Zegarkiem Szczerozłotym premiatus.

4. Przez tegoż posłały się blacha nowa do poprawy, na drugą nową Tal: 6.

Posłały się Puzdro od Łancucha Orderowego dla Abryssu nowych blach, &c. (NB dwie)

5° Sextern Wierszow Polskich, Włoskich, Francuzkich &c. tenże wziął do

NB oddania Imć X. Ozdze, zapieczętowany, y Zegarek Srebrny w Prezencie.

6° Do tegoż posłało się do uformowania przez P. Schreka Magistra,

NB piątego Tomu Cathalogu, kilka Sztuk Authorow non intrantium w cztery Tomy, y dawne Cathalogi od P. Witzlebena odebrane.

2° Imć X. Ozga podiął się Sententiarium digerere in duas Classes, secundum informationem Celsissimi Principis, y przysłać deklarował do Warszawy na S. Michał, to iest pod Seym — za tę pracę offertum iest mu Zegarek Srebrny.

3° P. Magister Bortz. Wziął na siebie Repertory Manuskrypt ad finem perducere exacte, za ℔ 8. in vim ktorych wziął iuż ℔ 4 jako w Rewersie, a przy zakonczeniu finalnym spectant go drugie 4. Termin gotowości w tydzień po S. Michale przyrzekł y tak opisał się.

vertatur

4to L. Trotz. Wziął na siebie 1o Do druku M. S. Fredra.
2o M. S. Okulskiego. 3o Pismo S.to alias Psalmy po Polsku. &c. ——
4to Pomow. 4to Zduałowiensia, Inscriptiones, Lechodunensia, et Scopij.
5o Elenchum Authorum Xiążkę do dopełnienia niewchodzących p.
(NB) Chartas Interpolares, ktorych to M. S.ti Exemplarze na Seym wygotowane bydź maią, á tym czasem co Poczta po Arkuszu y dwa do Warszawy przysyłać ma. (NB)
6o L. Bezaka Jana mu moc z Kontrahitowac na ℔ 100. gotowych, á Müllera na 2tie Pott.o 1000.
7o In M. S. Lechodunensi. ile wierszow pokreślonych, y zalożonych.
(NB) Sagan, tyle razy Imię P. Professorem Belem conferre o poprawę. Obliguią
Ty z Imię X. Ozią podobnież.
8o Okolskiego Exemplarz iuż tę Correctę continet. 1o ad marginem dołożyć co iest correctius e. g. Ezechielis nota, 2o Wtytule dać, cum adnotationibus Celsiss. Princ. &c. toż ią woyny dzielnieysze Opus, ile ziemia o Xiążętach Kiiowskich nieoznaczonego Długosza w Ruskich Sprawach wydzie w Lipsku. 3o Daliy idąc v. g Mozoch et Thubel dobra poprawa, przydać ma Citatya Pisma. 4to Nota Ruśiani ad marginem, Rossia ~~do~~ poprawiona. 5o Fin Textu dla całego y dalszego Opus decydowano pisać iak iest, á poprawiać ad margines. 6o Ażeby M. S. Manuskryptem był, á czyli w Marginesach, czyli przez Asteryski nadole ostatnią modą więcey się pokaże pracy moiey. 7o Genealogię Xiążąt Ruskich y Przezwiska z Długosza naylepsze, nawet y refutowac Okulika z Długoszem. 8o Gdzie było Wlodimirus, Wsevoldovius poprawiono dobrze, przecież y to ad marginem położyć. Włodzimierz. Wsewołodowicz.
9o C. do Fredra Tytuł nie inny. id est Viri Sagati Liber II. accomodatorium. 2o Dedykacya iedna po Łacinie druga po Polsku. 3o Wtytule dołożyć impensis Celsiss. Princ.
10o Iak zdwoma Grami do Dysponuią przesłania do Warszawy, z Greglami Kulami, Maszem y Firanką w Item Gra Czetak nazywaiąca się.
11o Blacha do poprawy, na drugą Pieniędzy Tal. 6. porładowie. (NB)
12o Sztychowanie Kopernikowych w Exemplarzach Fredra, na końcu pozwolono się, ponieważ umysłu gdyby były sztychowane, Typograf wiele by profitował tylko odsyłanie do mieysca Alias Citacyi pilne dawać.
13o Poprawienie Grammatyki y błędow w M. S. Fredra conieczitur.

Militarium seu belli Axiomatum. Ad harmoniam Togæ seu Viri Consilii
Frankfurcie kupioną temuż porządek —

13. Tytuł Psalmow approbowany.

10. Pak z Xiążkami obszyty w Płotno posyła się y zapieczętowany, do Lipska, ażeby do Warszawy był przesłany.

Bytności JP. Trotza d. 2da 7bris.

NB. Infactum

1° Manuskrypt Empir des Sarmates przysyłać v, ponieważ Drukarze Lipscy mogą się podiąć drukować przydaię i Oryginału Księgę z Kontraktami trzema, Obliguię Kontrakt uczynić z ktorym Typografem, do Guben albo Krosen przysyłać, drugi pro omni eventu ażeby Mię nie chybył directe już przez Poznań do Warszawy.

Exemplarzow tylko 300 Drukowanych będzie ma

2do Jeżeli by P. Wurfbach niechciał przez trudność iakę o naszych pakach wiedzieć, Obliguię WPana znieść się z iakim Kupcem Akkord uczynić y iako nayprędzey do Warszawy przesyłać do JMP. B. Liancourta czy Mr. Le Teper.

3° Co do Herbu trzymam się pierwszey informacyi y tę z rozumieć proszę, dwa Lancuchy idą zwyczaynie trzeci mija wierzch Mitry, ktorą wolno wynieść dla Symetryi w gorę przeszła dość dobrze poprawiona y pięknie w Nowey blache chodzi O czym vide fusius na Kopersztychu rysowanym.

4. Quo ad Psalmos Tytuł taki, Zbior seu Synopsis Pism Bożych toiest Swiętych przez JO Xięcia JMć Jozefa Alexandra z Prusow na Jabłonowie y Lachowcach, Hrabi na Lisiance y Zawałowie L.B. na Podhorcach Jabłonowskiego Wdy Generalnego Nowogrodzkiego, Korsuńskiego Wolpinskiego Onyxstyiskiego Dzwinogrodzkiego Zagoyskiego &c Starosty, Rakanciskiego Lawaryiskiego Dzierżawcy Kawalera orderow S. Ducha S. Michała y S. Huberta, Rothmistrza Woysk Koronnych.

Sequunt Regestra ktore omnino trzeba dawać a Capite non a fine.

Nota. NB.

5. Ralione Fredra że niedostaie blachy Osmnastey kazać sprawić zapłaci się, wraz z innemi Kopersztychami nie wchodzących w kontrakt Typografa a kosztuiących Tal. VI. W Tymże Exemplarzu Mianowana blacha niepotrzebnie Vin Consilij Maneat Omnino pro Documento

6to Quo ad Okolscium że Gramatyczne termina w Teatrze koniecznie poprawic potrzeba, resolvitur Wszak dlatego pisze się Russia florida przez Okolskiego, Więc Oryginału nie tknie my rzekłszy tylko cum notis Jabłonowii ażeby się pracy y koszt wtym szczegulnie mnie wrocił. Tytuł moy Łacinski daie się.

7mo Co do Pisma Swięt: 1o Że Pod Jmieniem moim wychodzi y że trzeba Starych Słow 2o Poprawić Sens niezrozumiany. Wy Powstań Panie uprzedź go a potrąc go wynoś duszę moię od Złosnika, Szable Twoię z rąk twoich. Resolvitur Solvere Dedykacyą do Czytelnika iż Zachęcaiąc do wiernosci y rzetelnosci w oddaniu Słow należytych umyslnie z Jmć Xdzem Aniołem Ostrorogiem niegdyś nauczycielem moim wco bił y stosował ażeby Kochanowskiego Wuika y Skargę Pawęckiego owego sławnego Tłumacza Baroniusza naśladowac stopa w stopę Toja y w Horaldyce moiey tey dla powagi tey wysokiey y zacney umieiętnosci sciągałem w Paprockiego Dziełach. W Całych Psalmach niemasz nic poprawić

8. Na godz. zostaiących Exemplarzow 10 Tak dysponowac będzie. Poszle Krolewiczom y komu sądzi, incredo, uzwoni

9. Na Systema kopernikanon z warszawy przyszle 60 Talerow

Druga Rezolucya o MS. L'Empir des Sarmates

Daiemy MS. z ktorego trzeba drukowac, rekurs do Ksiązki Drukowaney ktorą także daiemy aże Consiliarius Mascovius in Impressione nova nullam infert difficultatem, ergo sub ipsius praesidio et tutela, tum sub Amici mei Cura et Vigilantia imprimendus Contractum Constituet cum Mo Conciliario quem Varsaviam mihi transmittet ubi solvam interim Imprimendus ubi judicassent 200 Exempl:.

P. Troca
Niepomazane
przepisać Karadle
tem duży
Wsali

Copia 1° Operum 2° Cen 3° Informacyi wszystkich y nalezytych z Panem Trotzem Oryginał u niego y u mnie

O Opus Okulskiego stanął Kontrakt z Typografem Prettem od Arkusza po Talerze iednym groszy Kternasie in 4to a kiedy wyniesie prater propter przyszedzieszesci Cff. 57.
Koturnum tego Opus Norma L. Tefela w drukowaniu zachowana będzie ma, to iest Pagiby takowe maią isć aziebysmy tu wzionszy podobnego Papieru circa Paginas w opuszczone liczby mogli klasć chartas interpolares dla czego L. Tefela Exemplarz dany dla mikszego poycia, ktory ma metkowo czyni ze Custodes dlatzie przez Trzecią karte a inter calarizer Chronologice sumie mieści y znay duiąsią podobnież w Lipsku co y my podobnegoż Papieru na 200 Exemplarzow kupiemy czy tym drukiem, czy Cursivo przydamy Auctiones choćby sią wspot karta kończyła y trzecia Część, choćbysią wspot reflexyi w Polszcze drukowanych, czyli cała karta zapisała, czyli Część onej zawsze wyiść może. Cała rzecz NB wżdy ztąsze tu tuby poprawią aziby Pagiby przeskakiwano szły.
OOpus Lechodunensia Lawalviensia inscriptiones Skopie cena umowiona z papierem od Arkusza po Talerow dwa groszy Dwanaście a będzie Arkuszy plus y minus 36 papieru. Ergo za Dwieście Exemplarzow in Quarto. } 90.
1. Ktorych kiedy mniey albo więcey będzie Arkuszy według ceny superius opisanej dopłacisią y wytrąci. S
2° Do 200 Exemplarzow ni mniey ni więcey każdego będzie ma S
3° Papieru Proba z podpisem P. Trocia z Typographa przy Kontraktach powinna znaydować sią. S. NB.
4° Na każde Opus medietatem pieniędzy zaliczam a drugą przy odebraniu Exemplarzow przyszłą
5° Na ty wyż wyrażony czny do żadnego iuż przydatku znać sią nieznam y nie powinienem

Na ktore in futurum dasią połowy NB3. ide Tally 191.
Zostaiesią na S. Michał reszta. 191.
Papieru Ryz 10 wynoszących ceny wytrąca sią 50.
Manet Tally 141

Na co sią podpisuię
w Lipsku d 29 July 1756
Michał Abraham Trotz

NB Biorę Blachę Herbowną do wyprasowania Exemplarzow tym czasem Osmiu ale nie wprzod poki Orderu nie odbiorę odrysowanego. Trotz

Bytnosi Imci Pana Trotza y rezolucya do negocij dicte potrzebna do czytania NB.

1 Repertorium Historiq Z tym co iuż iest włożonego y zrobionego, z tym co iest do włożenia, Chronologia poszczegolnych przez Lat opisanie incorporando Chartas interpolares. Forma tego Opus, ze rzeką wyraźnicy Josa drukowania iest opisana. NB.

2° Sententiarium

2° Sententiarium To iest drugi Sextern zawiera w
sobie Tytuł ut in initio, na dwie Classes iest rozdzielona Ma
quidem co do mow publicznych należy, pars altera Pars altera
id est Do Co u Stołow in familiari colloquio pomieszczoney może.
Byłaby prożdżacya wielka czasu żeby Vm P. wziął visibiliter.
sądzę żadne z drugie Onus bo kiedy bym nie dawał czterech
Operow o których ulterius to być mogło.
Sententiarium u Jmci Xiędza Ozgi. NB. z Legarcek Sre
brny wziął z 60 czerwonych Złotych.

Jmci Xiądz Ozga podiął się Sententiarium di-
gerere in duas Classes secundum informationem
Celsissimi Principis z przystać deklarował do
Warszawy na S. Michał to iest pod Sejm zatę pra-
cę offertum iest mu Legarek srebrny

3° Nagody Wzięy Xiądze nad dedykacyą decisum szty
chowana będzie może Weronika ktorey pretium Talarow
Xm plus bel minus, drugie Koperszlych Karawaku trze-
ba zważyć quo loco przypada czy do S. Franciszka pag:
24 czyli do Słow Uspokoić, bron z ratuy pag. 32. Trzeci
Krzyż przeciwko Grzmotom z Piorunom ad pag: 57. należy.

Dwoch Explikacyi moich czy nie znaydzie JP. Protz
u Siebie to iest z Francuzkiego na Polski do Nagod nale-
żących, ktorych nigdzie nieczytam a powinny być umie-
szczone.

Na końcu ostatni rachunek po postawieniu mu pie-
nięndzy z Presburga.

Opera tak się iuż ultimate decydowały

1° Jmci P. Professor Bel deklarował przystać na Sekretarza
Stw Wisad

2° Jenze do piątego Tomu Catalogu Bibliotheki rekomendował
Magistra Schrek Colligata swego któremu JOLan obtulit ℔
10. Za wygotowanie z dopełnienie ex sua notitia.

3° Jenże przyrzekł wkorrekcie wierszow Lacinskich u P. Protza
będących dawać szczere dowody przychylności Serca swego, be
dąc zegarkiem szczerozłotym gratificatus.

4° Przez tegoż postawiło się blacha nowa do poprawy na du
go nowy Talerow Sześć, Puzdro od Łancucha ordinowało
dla abrzęsku nowych blach ek

5° Sextern Wierszow Polskich, Włoskich, Francuzkich, ex
tenże wziął do oddania Jmci X. Ozdze zapieczętowany
z zegarek srebrny w prezencie

6° Do tegoż postawiło się do uformowania przez P. Schre
ka Magistra piątego Tomu Cathalogu kilkoset autho
row Sztuk non intrantium w cztery Tomy, z dawne
Catalogi P. Witzlebena odebrane.

3° P. Magister Bortz Wziął na siebie regor.
tori Manuskrypt ad finem producere exacte za ℔ 9.
in vim ktorych wziął iuż ℔ 4. iako w rewersie a przy
zakończeniu finalnym spectant go drugie 4. Termin
gotowości w tydzień po S. Michale przyrzekł J.
Tak opisał się

Tomow 4.

Tomow 4. Lavalovienſia, Inſcriptiones, Lechodunenſia i Skopij S. Elenchum Authorum Xiążkę do dopełnienia nie wchodzących in Chartas inſerpolares, ktorych to Mſtr Exemplarze na Sym wygotowane będą maią, a tym czasem co Poczta po Arkuſzu i dwa do Warſzawy przyſyłaią ma.

7. In Mſs. Lechodunenſi ile wierſzow pokrzyſlonych y zalożonych Pagin tyle razy z JP. Profeſſorem Bellem conferre o poprawę. obligatus v z pmi X. Ozgą podobnież

8° Okolskiego Exemplarz iuż tę korrektę continet. 1. ad marginem dodaię co iest correctius ex Exechielis Nota. 2° w Tytule dać cum adnotationibus Clariſſimi Principis że to się uczyni dzielnieyſze Opus ile że ma o Xiążętach Kiiowſkich nieoszacowanego Długosza w Ruſkich Sprawach wſzędzie w Lipsku. 3° Dalej idąc ex Strozd et Stubel dobra poprawa przydaie mu cytacyą Pisma 4° Nota Ruſsiani ad marginem Roſsia poprawiona 5. In textu dla całego y dalszego Opus decydowano pisać iak iest a poprawiać ad Marginem. 6. aczby Mſs. manuskryptem był a czyli w Skargineſach, czyli przez Asteryski na dole oſtatnią modą wnieczyć się pokaże pracy moiey. 7° Jenealogią Xiążąt Ruſkich z przeczuiſła z Długosza naylepsze nawet z refutowaiąc Okulſkiego z Długoszem 8° Gdzie był Vladimirus Vſeſoldovius poprawiono dobrze Włodzimierz Wſewołodowicz.

9° Racha 1. do poprawy, a na drugą pieniędzy Talerowſzesi poſtarować się. ut ſupra przez Prof: Bel:

10. Sztychowanie Koperſztychow w Exemplarzach Fredra na końcu pozwolić się, ponieważ w Środku gdzy by były sztychowane, Typograff wiele by profitował tylko odsyłanie do miey ſcal alias cytaty, prędko dawać.

Bytność JmPana Trotza 2da Vbris

1 Manuskrypt L'Empire des Sarmates przyſyłaią y ponieważ Drukarze Lipscy mogą się prędzej drukowaią przydaią z Oryginału Xięgę z Kontraktami trzema Obliguię Kontrakt uczynić z Ktorym Typograffem do Juben albo Kroſen przyſyłać, drugi pro omni caſu in eventu iżeby mnie nie chciał directe iuż przez Poznań do Warszawy Exemplarzow tylko drukowanych Dwieście będą ma.

1 Druga rezolucya Po o Mſs. L'Empire des Sarmates.

Dacmy Mſs. zkądregoż trzeba drukowanie ſekurs do Xiążki drukowaney, kto a także Edatorem, Dacze conſiliarius Mscorum ex impoſſibilitate nulla inferet difficultatem, czyż ſub iuriſdictione Podstarościego Lwowſkiego Lwowa tu ma ſub domici mei cura et vigilantia imprimendo contractum conſtituet cum Mro conſiliario Warſzawſkim mihi transmittendi ſub ſolvendi imprimendi ſub iudicaſpendi

2° Co do Herbu trzymamsię pierwszey Informacyi z Poznania proſzę dwa Łańcuchy idą zwyczaynie Trzeciego mija wierzch Herbu ktorą wolno wynieść dla mniey, wzory przeſzła doſć dobrze poprawiona y piękniey w nowey blasze chodzi, o czym vide ſupra 200 Exempl.

na Kopersztychu

na Koperszty chu rysowanym
Jeguuntur Regestra które omnino trzeba dawać a capite non apine.
3° Ratione Fredra że nie dostaie Blachy Osmnastey kazać sprawić zapłacisz wraz z innemi Koperszty chami nie wchodzących w Kontrakt Typografa a kosztuiących Tal: 17 w tymże Exemplarzu mianowana blacha niepotrzebnie Viri consilij marcat omnino pro documento.
4° Quad Okolicznik że Gramatyczne Termina w Jezycie koniecznie poprawić potrzeba, resolvitur. wszak dla tego piszesz Russia flor ida przez Okolskiego, niż Oryginału nietknionemy rzekłszy tylko cum Notis Jabłonowij, ażeby się prace y koszt w tym szczególnie mnie wrocił. Tytuł moy Łaciński daie się.
5° Co do pisma S° I° Że pod Imieniem moim wychodzi y że trzeba starych Słow. 2° Poprawić Sens nieczrozumiany vg Powstań Panie uprzedź go a potrąć go wyniść duszy moiey od Złośnika, szabły twoie z ręki Twoiey

I. Masz WMP. zbior moy iest to Planta I° Co do Terminow NB naytrudniejszy 2° Co do Miar tak iako u Nas y Terminow nieznanych
2. Że Ja tę Planty ułożyłem Oyczycom folguiąc w dwóch rzeczach I° Ze pierwszy iest dania wiadomości że ieżt Trigonometria z Geometryi naypotrzebniejsza część 2° Co iest folguiąc tymże Oyczycom Instrumentami a nas niedostarczaiącemi wyrazić to bez Instrumentow problemmata rozwiesić y konczyć.
3. Planty tey Conclusio. Wziołem sobie Vaubana ktorego Jego Kapitan Clement tę Książkę Liczną złożył ponowił y zadłużone Skappy pokazuią, pokim go w Skanuskrypcie moim wytłumaczył y przebiegł. Jego za przewodnie Xiązki mieć chcę. I° Bo zaczyta do wiadomości Części, 2° bo nayiaśniejsza 3° Bo dwa wziął sposoby moie z Instrumentami y bez Instrumentow dawać przykłady.
4° Do tey ulubionej Xiązki idzie moia z dołożeniem opisanie wszystko, a wziąwszy do dwoch rzeczy co do Trygonometryi należy, ieden przykład z Instrumentami drugi bez Instrumentow y wyrazić że moie, z tych przykładow zeszyt wybrać Terminami Polskiemi.
5. Następnie Oyca mego ciekawy MS. z wyrazie w przykładach Oyca, wybrać z niego że cztery przykłady
6. Idzie potym wzięty Astronomiczny y Cosmographiczny Author Jasparus Petrus Appianus, nie mieszaiąc Astronomią tylko co do Geometryi należy y Trygonometryi uchuyć WMP. bo rarissimus zawsze z Instrumentami conjectualiter.

Imo

7. Idzie De Birai ostatnia Edycya z tego trzy cztery przykłady zawsze szukaiąc y z Instrumentami y bez Instrumentow, w tym iest ciekawa rzecz, że iako ia usiłuię w tym dziele moim połowę przykładow kłaść z Instrumentami, połowę bez Instrumentow dla Polski, tak na Trzech Instrumentach się zakładaw wyrazić to, Ołowka Linij nie rachuię, ale compas proportionis nazwał go inaczey Dictionarium Mathematicum y w tym de Birai znayduiąc się liczne rzeczy o tych Damsię znayduią rozne koperszlychi y mieć na to widi wzgląd bo wolno z tamtąd wyrzucać koperszlychi potrzebne a w swoie miejsca nowey pracy kłaść, dziwka to iest dziwnie piękna

8. Znaydziesz WMP. Xiążkę de R. Descartes, tam zaloszyłem co wyiąć można. Reszty do Trigonometryi NB. nie Tączyi ni zamieszywać.

9. Le Jendre Jaune to z wiadome WMP. Jmć. A iż w tey xiążce Arithmetica wchodzi, bez ktorey Trigonometryi umieć nie można dziwnie ma piękne rzeczy y per tutinar niby to bez Instrumentow, y per Jeometriam z Instrumentami, podobnie y bez Instrumentow.

10. Idzie za nią umyślnie przyłączona Arithmetica Rejonis przypisana Polska przez Typografa Schedela, ze to Polskie y Nowe y Arithmetica y wsze nieszcze Formy Polskie, na ktorą WMP. zasadz, co do wyczy pomiary Tonej xiążki przecież przestrzegam że po Rejestrze Jmion, po Rejestrze miar Arithmetica powinna iść przed Trigonometrią a Trigonometria nie bez niey.

11. Tylkowski przez 10 Authorow Francuzkich cytowany Jeometrią własnie w celu moim praktyczną wypisał, obacz tylko WMP iaka to maleńka xiążka iedyna szczegolnie zgrzeszył że po Łacinie ony wydał. Ja teraz po Polsku usiłuię dey się chwycić przez nieco to iest że nayporzebniejszą chwycić, bo suppominus że wszyscy Kokomorzowie y Komornicy maią Experyencyą czterech Regut aż do Dywizyi. 1. Do łatwości Sistemmatis, 2. Do przykładow z Instrumentami. 3. Do przykładow bez Instrumentow. Tabulas potrzebne iako y drugich xiąg oportune Intoligatorowi kazać wyrzynać.

12. Kazią Dwie xiążki Niemieckie zalecone mi bo w Niemieckim języku zowie się ieden Author Büchlein ktory zamyka w sobie podobnez myśli nasze, a drugi Szulcius Mathematicus z kożdego tych wybrać sygma to tylko y sibasiej podoba do dwoch przykładow, z Instrumentami y bez Instrumentow

13.

13° Kaczyc w cale będzie xiążeczka o 50 kartach in 8vo Ozanny inwencya Marszałka Francuzkiego, Instrumentu generalnego, a to czemu że w całey robocie Naszey, iż tak rzekę, unikaiąc Instrumentow obeyść się kiedy niemożna ieden y ostatni y naypięknieyszy podaię Instrument Generalny do wszystkich operacyi służący, ten potrzeba wciąż przetłumaczyć.

Pisać in folio y miarkuię że uczyni manuskrypt przynaymniey o Pięćdziesiąt Czterech Arkuszach albo trzech librach, a w drukowaniu Liber dwie.

Copia Operum 2 cen 3 Informacyi Wszystkich Znale
zytych 2 JP Trotzem Typ: nad Unicy Summie

10

O Opus Okulskiego stanął Kontrakt z Typografem Prolem od
arkusza po Talerze siednym grossy Czternaście in 4to a liczby
wyniesie praeter propter trzydzieści sześć . . . . . Tlr. 57.

Notandum tego opus norma P. Tetela w drukowaniu zachowana
będzie ma to iest Pagiony takowe maią iść ażeby przy tym
wziowszy podobnego Papiru circa Paginas w opisziczone licz-
by mogli klasć chartas interpolares dla czego P. Tetela Exem-
plarzy daią dla większego porządku który hac methodo czyni
ze custodes kładzie przez trzecią Kartę a inter caeteros Chro
nologie swoie mieści y znayduią się podobnież w Liście co
y my podobnego Papieru na 200 Exemplarzow kupili bez czy
tym drukiem, czy Cursive przydamy auctiones choćby się
wspoł karta kończyła y trzecia część, choćby się wspoł
reflexyi w Polszcze drukowanych, czyli cała karta za-
pisała, czyli część oney zawsze wyjść może. Cała rzecz
NB W tey Xiązce tytuły poprawić ażeby Pagiony przeskakiwano
szły.

O Opus Lechodunensia Zawałoviensia inscriptiones et Scopie
cena umowiona z Papierem od Arkusza po Talerow dwa
grossy dwanaście a będzie arkuszy plus vel minus 36 } 90
Papieru. Ergo za Dwieście Exemplarzow in Quarto

1° Których liczby mniey albo więcey będzie arkuszy według ceny
Superius opisany dopłaci się y wytrąci . . . . . S
2° Do 200 Exemplarzow ni mniey ni więcey każdego będz mas
3° Papieru proba z podpisem JP. Trotza y Typografow przy
kontraktach powinna znaydować się . . . . . S NB.
4° Na każde Opus medietatem pieniędzy zaliczam a druga
przy odebraniu Exemplarzow przyszłe
5° Na te wyż wyrażone ceny do żadnego iuż przydatku znać
się nie mam y nie powinienem

Na które in futurum da się polowę R 33 idą Talle 19.
Zostaie się na S. Michał reszta . . . 19.
Papieru Ryz 10 wynoszących cenę wytrąca się . . . 50

Manet Talle 141.

Na co się podpisuię
w Lipsku d 29 July 1756 Michał Abraham Trotz

NB Biorę blachę Herbowną do wyprasowania
Exemplarzow tym czasem osmiu ale nie wprzód po-
ki Orderu nie odbiorę odrysowanego Trotz.

Bytność Jmci Pana Trotza y rezolucya de ne
gotijs wielce potrzebna do czytania NB

1° Repertorium Historica Z tym co iest iuż włożone
go z zrobionego, z tym co iest do ułożenia, Chronologica
poszedszy przez Państwo opisanie incorporando chartas
interpolares. Forma tego Opus, ze rzecz wyraźnicy
Kosa drukowania iest opisana NB.

2° Sententiarum

2° Sententiarium To iest drugi Sextern zawiera w sobie tytuł ut in initio, na dwie dafses iest rozdzielona. Ima quidem co do mow publicznych należy, pars altera Pars altera idest. Zdo Co u Stołow in familiari Colloquio pomieścić się może Bytaby protelacya wielka czasu zeby WmPan wziął insibiliter sądze iedne y drugie Opus, bo kiedybym nie dawał byś czterech Operow ktorych ulterius to będzie mogło.

3° Nagody W tey Xięzce nad dedykacyą decisum szty. chowana będzie może Weronika ktorey pretium Talarow Osm plus vel minus. drugi Koperszlych karawaka trzeba zważyć quo loco przypada czy do S. Franciszka pag. 24 czy li do Slow Wspomoz broń y ratuy pag 32. Trzeci krzyż przeciwko Grzmotom y piorunom ad Pag: 57 należy.

Dwoch explikacyi moich czy nie znaydzie JP. Trotz u siebie to iest z Francuzkiego na Polski, do Nagod należących, ktorych nigdzie nie czytam a prowinny były wnijść.

Y na koniu ostatni Rachunek po posłaniu mu pieniędzy z Preszburga

Vide L Sententiarium u JMci Xiędza Ozgi. NB. Y zegarek srebrny wziął. y Co Pervenit

Opera tak się iuż ultimate decydowały.

1. JmciPan Professor Bel deklarował przystać na Sekretarza Nr Witsb.

2° Tenże do piątego Tomu Catalogu Bibliotheki rekomendował Magistra Schrek Colligata swego, ktoremu JWPan obtulit ℔10 za wygotowanie y dopełnienie ex sua Notitia

NB1 3° Tenże przyrzekł w korrekcie Wierszow Łacińskich u P.a Trotza będących dawać szczere dowody przychylności Serca swego, będąc zegarkiem szczerozłotym prämiatus.

NB2 4° Przez tegoż postarałysię blacha nowa do poprawy, na drugą
eb3 nową Talerow sześć, Puzdro od Łancucha orderowego dla
4 fabryku nowych blach, etc.

NB5 5° Sextern Wierszow Polskich, Włoskich, Francuzkich etc tenże wziął do oddania JmciXu Ozdze zapieczętowany y zegarek srebrny w Prezencie

NB 6° Do tegoż postarało się do uformowania przez P. Schreka Magistra piątego Tomu Cathalogu kilka Sztuk Authorow non intrantium w cztery tomy, y dawne Cathalogi od P. Witzlebena odebrane.

L 2° JmciXiędz Ozga podiął się Sententiarium digerere in duas dafses, secundum informationem Celsissimi Principis, y przystać deklarował do Warszawy na S. Michał to iest pod Seym za tę pracę offertum iest mu zegarek srebrny.

3° P. Magister Borz Wziął na siebie repertorij manuskrypt ad finem perducere exacte za
Wziął 4 ℔0. In vim ktorych wziął iuż ℔4. iako w Rewersie
a 2 Wied 8 a przy zakończeniu finalnym spectant go drugie 4. Ter-
12 min gotowości w tydzień po S. Michale przyrzekł y
4 Tomow 4
Wziął Zostaie mu P. Tro cza no list takoż pisał się.

NB Coż się dało co kosztem ma. P. Sekr. Kup

Tomow 4. Zawałoviensia, Inscriptiones, Lechodunensia et Scopij 5. Elenchum Authorum Xiążkę, do dopełnienia niewchodzących per Chartas Interpolares, ktorych to M.Sci Exemplarze na Seym wygotowane bydź maią, a tym czasem co Poczta po Arkuszu v dwa do Warszawy przysyłać ma.

7. In M.S. Lechodunensi ile wierszow pokryslonych, y założonych Pagin tyle razy z JmP. Professorem Prelem conferre o poprawę. obligatus v z Jmc X. Ozgą podobnież.

8° Okolskiego Exemplarz iuż tę Correctę continet. 1° ad marginem dołożyć co iest correctius e.g. Exechielis Notae, 2° w tytule dać cum adnotationibus Celsiss. Princ: &c to się uczyni dzielnieysze Opus ile że ma o Xiążętach Kijowskich nieoszacowanego Długosza w Ruskich Sprawach wszędzie w Lipsku 3° Daley idąc vg Mozoch et Thubel dobra poprawa przydać ma cytacyą Pisma. 4° Nota Russiani ad Marginem Rossia poprawiona 5° In textu dla całego y dalszego Opus decydowano pisać iak iest a poprawiać ad margines. 6° Ażeby M.S. manuskryptem był, a czyli w Marginesach, czyli przez Asteryski na dole ostatnią modą więcey się pokaże pracy moiey. 7° Genealogię Xiążąt Ruskich y przezwiska z Długosza naylepsze nawet y refutować Okulskiego z Długoszem 8° Gdzie było Vlodimirus Vsevoldovius poprawiono dobrze Włodzimierz Wsewoldowicz.

9° Blacha 1 do poprawy, a na drugą Pieniędzy Talerow sześć posłało się. Nt supra przez prof Bel

10° Sztychowanie kopersztychow w Exemplarzach Fredra na końcu pozwoliło się, ponieważ w srzodku gdy by były sztychowane, Typograff wieleby profitował tylko odsyłanie do mieysca alias cytacye pilno dawać.

Bytność JmcPana Trotza d. 2da 7bris

P. Sekr. Kup Vide 11 trzy

1° Manuskrypt L'Empire des Sarmates przysyłać v ponieważ Drukarze Lipscy mogą się podiąć drukować przydaię y Oryginału Xięgę z Kontraktami trzema, Obliguię Kontrakt uczynić z ktorym Typografem, do Guben albo Krosen przysyłać, drugi pro omni eventu ażeby mnie niechy był directe iuż przez Poznań do Warszawy Exemplarzow tylko drukowanych dwiescie bydź ma.

2° Co do Herbu trzymam się pierwszey informacyi y tę rozumieć proszę, dwa Łancuchi idą zwyczaynie trzeci miia wierzch Mitry, ktorą wolno wynieść dla Symetryi w gorę przeszła dość dobrze poprawiona y pięknie w nowey blachę chodzi o czym vide fusius na Kopersztychu rysowanym

Sequuntur Regestra ktore omnino trzeba dawać à capite non a fine. P. Kup

Nota NB

Nota NB

3° Ratione Tredra że nie dostaie blachy Osmnastey kazał sprawić zapłacisz wraz z innemi Kopersztychami nie wchodzących w Kontrakt Typografa a kosztujących Tal: 17 w tymże Exemplarzu mianowana blacha nie potrzebnie Viri Consilij mancat omnino pro documento

4° Quo ad Okolicznie że Gramatyczne Termina w Teście koniecznie poprawić potrzeba, resolvitur Wszak dla tego pisze się Russia Florida przez Okolskiego Rzeczy Oryginału nie tkniemy rzekłszy tylko cum nota Jabłonowij ażeby się prace y koszt w tym szczegolnie mnie wrocił. Tytuł moy Łacinski daiesię

5° Co do pisma S. L. że pod Imieniem moim wychodzi y że trzeba starych słow P. Poprawić Sens nie zrozumiany vg Powstań Panie uprzedz go a potrzeg go wynosi Duszę moię od złosnika, szablą Twoią z rąk twoich

Druga rezolucya o MS. L'Empir des Sarmates

Daiemy M.S. z którego trzeba drukowaĆ, rekurs do Xięgi drukowanej, którą także daiemy, a że Consiliarius Chascovius in Impressione nova nullam infert difficultatem, ergo sub ipsius Præsidio et tutela, tum sub Amici mei Cura et vigilantia imprimendus contractum constituet cum Dño Consiliario quem Varsaviam mihi transmittent ubi solvam interim imprimendus ubi judicabsent 200 Exempl:

Tredr

1° Masz WMPan zbior moy iest to Planta 1° Co do Terminow WMs nayłatwiey 2° Co do miar tak iako u nas y Terminow nie uiadomy

2° Nota że Ja też Plantę ułożyłem Oyczycom folguiąc w dwoch rzeczach 1° Cé pierwszy iest dania uiadomości to iest Trigonometria z Jeometryi naypotrzebnieysza sztuka. 2° Co to iest folguiąc tymże Oyczycom Instrumentami a u nas niedostaiących wyrazić to bez Instrumentow Problemmata rozwieść y konczyć.

Jest Dobr
I Skiduszyn
należy Iba
Informabio
przestana.

3° Planty tey Conclusia. Wziołem sobie Vaubana ktorego Jego Kapitan Clermont tę Xiążkę sliczną skompono wał, y założone Rappy pokazuią potym go w Manuskrypcie moim wytłumaczyć y przebiegł. Tego za Przemowienie Xiążkę mi chcę. 1° Bo zaczyta do wielkiey Czystości 2° Do Nayiaśniey 3° Bo dwa wzioł sposoby mowić z Instrumentami y bez Instrumentow dawne przykłady

4° Do tey ulubionej Xiążce idzie moia z ktorey opuscił wszystko, a wziąść do dwoch rzeczy co do Trigonometryi należy, iedeń przykład z Instrumentami, drugi bez Instrumentow y wyrazić że mogę, y z tych przykładow że wszędzie wybrać Terminami Polskiemi.

5°

5° Następuie Oyca mego ciekawy M. S. y wyrazić w przykładach Oyca, wybrać z niego ze cztery przykłady

6° Idzie potym więcey Astronomiczny y Cosmographiczny Author Gasparus Petrus Appianus nie mieszaiąc Astronomią, tylko co do Geometryi należy y Trigonometryi uchwyć WmPan bo rarissimus zawsze z Instrumentami conjectualiter.

7° Idzie de Birac ostatnia Edycya, z tego trzy cztery przykłady zawsze szukaiąc y z Instrumentami y bez Instrumentow, w tym iest ciekawa rzecz, że iako Ja usiłuię w tym dziele moim połowę przykładow kłaść z Instrumentami, połowę bez Instrumentow dla Polski, tak na trzech Instrumentach się zakładam wyrazić to, Ołowka Liniy nie rachuię, ale Compas proportionis nazwać go inaczey: Dictionarium Mathematicum, y w tym de Birac znayduią się śliczne rzeczy o tym. Tam się znayduią rożne Kopersztychi y mieć na to wielki wzgląd, bo wolno ztamtąd wydzierać Kopersztychi potrzebne, a w swoie mieysca nowey pracy kłaść, Xiążka to iest dziwnie piękna

8° Znaydziesz WmPan Xiążkę de M. Descartes, tam założyłem co wyiąć można. Reszty do Trigonometryi NB. ni łączyć ni zamieszywać.

9° Le Gendre sławne to y wiadome WmPanu Jmci. Aiż w tę Xiążkę Arithimetica wchodzi, bez ktorey Trigonometryi umieć nie można, dziwnie ma piękne rzeczy et per trutinam niby to bez Instrumentow, et per Geometriam z Instrumentami, podobnie y bez Instrumentow.

10° Idzie za nią umyslnie przyłączona Arithmetica Rejowi przypisana Polska, przez Typografa Schedela, że to Polskie y Słowa y Arithmetica y rożne ieszcze Terminy Polskie, na tey się WmPan zasadź, co do wyżey położoney Xiążki przecież przestrzegam że po Regestrze Jmion, po Regestrze miar Arithmetica powinna iść przed Trigonometrią a Trigonometria nic bez niey.

11° Tylkowski przez 10 Authorow Francuzkich cytowany Geometryą własnie w celu moim praktyczną wypisał, obacz tylko WmPan iaka to maleńka Xiążka iednym szczegolnie zgrzeszył że po Łacinie onę wydał. Co Ja teraz po Polsku usiłuię tey się chwycić przez nieco to iest Część naypotrzebnieyszą chwycić, bo supponimus że wszyscy Podkomorzowie y Komornicy maią Experyencyą czterech Reguł aż do Divisy. 1° Do łatwości systemmatis, 2° Do przykładow z Instrumentami, 3° Do przykładow bez Instrumentow. Tabulas potrzebne iako y drugich Xiąg opportunae Introligatorowi kazać wyrzynać.

12° Kończą dwie Xiążki Niemieckie, zalecone mi bo w Niemieckim ięzyku zowie się ieden Author Büchlein ktory zamyka w sobie podobnież mysli nasze, a drugi Szulcius Mathematicus z kozdego tych wybrać się ma to tylko y siła się podoba do dwoch przykładow, z Instrumentami y bez Instrumentow

13°

13. Konczyć wiale będzie Xiążeczka o 50 kartkach in Ovo Ozdobny inwencyą Marszałka Francuzkiego, Instrumentu generalnego, a to czemu że w całey robocie naszey iż tak rzekę, unikaiąc Instrumentow obeyść się kiedy nie można, żeden y ostatni y naypiękniejszy podaię Instrument general. ny do wszystkich Operacyi służący, ten potrzeba wciąż przetłumaczyć.

Pisać in folio, y miarkuię że uczyni Manuskrypt przynaymniey o Sześćdziesiąt czterech Arkuszach, albo trzech Librach, a wydrukowaniu Liber durę

Do Trigonometryi.

Nowy Sposob albo Skrocenie Szancowney Nauki w Polskim ięzyku to iest: Wymiar albo ustawa zmocnienia Fortece y za Szancem w sposobie obraniaiącym obronnym albo zaszczycaiącym Latinis dicitur. Architectura militaris defensiva

†

Cubiti communes Polonorum 360 (quilibet eorum continens duos pedes Pertica duodecempeda, quibus communiter Belgarum Architecti utuntur) ultra enim hanc distantiam globus terrestris bombarda parum efficax est. Si vero secus infra ducentos cubitos chorda minoretur. tunc inani sumptu multiplicare propugnacula necesse habetis et propugnacula.

Dedina defendentes, nimis verticaliter, angulo acuto, de summitate valli (propter approximationem propugnaculorum ad invicem) dirigentur offendendo. Kisi humiliore infra quam opus valle, errorem corrigere velis, sciendum tamen. Dum angulus Chordarum (seu figurae) excedendo gradus 130 crescit in majus etiam Lineam fortificandam seu chordam crescere posse per modica ad usq Cubitos 400.

a

Chorda seu Linea fortificanda Polonis alias v. ciąg albo Linia Frontowa et Granie unde Granias albo

b

Campestria fortalitia uti submissius, vallum etiam breviores habere posunt Lineas pro libitu, id est Ichnographiam et Orthographiam minorem zaklad (to iest) y kład zakładane albo kładne Linije vel Ciągi pociągi.

c

Caetera quaevis Opera vocantur alias Polonis (generico termino) Przedwałki. Quod tertia parte In Ichnographicis parte vero media in Orthographicis (ut plurimum) recedunt a magnitudine Linearum interioris munimenti.

d.

Linea Capitalis propugnaculi

e

Linea colli.

f

Ala propugnaculi sinistra v. dextra Gallis Flancus Polonis alias Bocznica

g

Quadrangularis figura, v. Tetragonum Polonis Czworokąt

Stine

---

† Trzysta Sześćdziesiąt Łokci

a Wyciąg mamy, więc Wiedz przytym że nad Dwieście nie zwykł bywać mnieyszy

b Wszakże ukroić można Obóz twoy zmacniaiąc

c Lub za Granie przedwałne Miastom dokładaiąc.

d Głowa trzeciąg część mieścic, wyciągu swoiego.

e Szyia piąta, skrzydło ses narożnika tego.

f Ośmą ale nie zkiedy

g Czworoboku Granias tosc

Hinc

Rectangulum seu Orthogonium Prawokąt Acutangulum seu Oxygonium Ostrokąt Obtusangulum seu Amblygonium Rozwartokąt / Teporogi A. Rozwartokątowy gieł Prostokątowy gieł Tum Rożnowy gieł Rożnokąt Transversorum angulorum Wielokąt Wielokątowy gieł Multangulum

Dein Aequilaterum tum Isosceles quod duo tantum habet aequalia cura Polon: Podobne idest dwa paryste boki mające Et multi laterum Wielobocine Wielobrani Sciendum vero circulum omnem ex Mathematicorum consensu in 360 gradus dividi. Cujus quartam partem praecise 90. graduum (Polon: Stopnie) Rectangulum dici. Quod vero vel minuto minus, jam acutangulum est. Quod minuto majus Obtusangulum, Tad usq lineam rectam vocatur.

h

Quinquangularis figura, vel Pentagonum

i

Sexangularis vel Szszagonum

K

Paries Polonis Scana, zasłona vel Między narożnia Linia Facies propugnaculi dextra ab extremo puncto lineae Capitalis, adeoq propugnaculi adextremitatem erectae ac producta

M

Facies propugnaculi Sinistra

N.

Propugnaculum Polonis alias Brawsta Quo studiosq Superfigurae angulum, recto majorem erigitur, commodius habetur. Minus enim acutum Hostium propugnaculi producet non tam facile tormentorum ictibus decutiendum

O

Linea defensionis stringens, vel obliqua per extremitatem alterutrius Alae, ex puncto propugnaculi, in parietem usq visualiter producta

P.

Linea defensionis figens seu defensio major recta vel aperta Polonis alias otwarta widoczna, Prawa, Prostowna, Wielka ex Angulo alae, usq Parietis, in extremum Cuneum propugnaculi visualiter producta

Q

Latitudo fossae pro magnitudine munimenti variat.

R.

Profunditas fossae

S

Altitudo Valli

Cum sequitur Latitudo verticalis (capiendis respectu serie) praesidiariis. Ac demum basis valli cum adjectis altivitatibus videlicet exteriori quod praeceps Necesse atq dein interiori, quod jam leniter descendit propter facilem ascensum praesidiariorum periculo ingruente

Verum tamen Lineae minores, fortalitiis minoribus accomodantur.

T.

Zbliżyć Jasię figura

h

ku Piątogranności

Dasz cięs siedmą lub

Szostą kiedy w Trescioząri

A tak Fortece twoiey nik

pewnie nie zgarnie.

K

Między narożnikami

Korty na zostaie

M Prawy lewy Przyczołek

Narożnik wydaie

O L

Ukośna z uty cnaszty

wyrzy sz Obrone

Idy przyczołki pociąg

gnięsz w wiersch ro

gnie na strone

Q

Wykop rownasię Szyie

iesli nie przestrzenisz

R Osm Loku na głębokość

Wał dziesięć nay wyższy

Sciąg wierzchem szerok

iest Loku Szyi dwa

S.

Dla przechodu spoden

zas ma być z Exterioru

sci

T.

Przecicz okrom Przywałku ktory iedna kowy

Wspoł Piersi okrom Ławy bez zastępu Głowy

W

Prawostawna Fortica, rowne

X Kąty

Y Granie

Z

Miejscowa rozne ma wszak tenze sposob na nie

Przetniesz tylko na dwoie kąty wyciągowe

Tak staną głowne w basztach Liniie gotowe

aa bb

Podwałek y wycięzna mądrzy drogę daią

Bez tey bowiem fortece rady się padaią

cc dd

Przedsienny Przednarozny za szanc w Fossie woda

ee ff gg

Widłak Rogacz Korona

hh ii kk

Chleb lud Proch

(*) Hæc sola (idest) maximaq munimentorum habetur commoditas.

T.

Lorica Gallis parapet. Polonis alias nadwałek zastęp zaszczyt Przypiorsek przed piorsek, cujus Crassities (: ictibus tormentorum non perforanda:) ad cubitos decem accedit neq ideo sit minor septem cubitis.

U

Scabellum vulgo Bank $\frac{3}{4}$ cubit: altum, latum vero cubit: $1\frac{1}{2}$ iuxta passum jaculantis

W

Regulare munimentum, unicum centrum habens et æqualia propugnacula e centro figuræ in extremos usq cuneos producta.

X. Anguli . . Y Polygonæ

Z

Irregulare vel coactum munimentum quod cum multiplicibus centris (: vel potius centro indeterminato:) et diversis propugnaculis.

Ideoq erigenda Linea Capitali propugnaculorum (: ex bipartitione fundamentalis anguli, seu Polygonum:) adhibetur variatio.

Alæ item, et colla ad proportionem magnitudinis Chordarum sibi adjacentium, formantur juxta dictam regulam Ut sæpe ideo dextra pars propugnaculi proveniat major quam Sinistra. Vel e contra, velut vides in figura sequenti.

aa

Lorica horisontalis

bb

Via cooperta vulgo contrascarpa Hæc basim vix breviorem patitur infra cubit: 36 verum sæpius Majorem propter aperiendam superficiem, et prospectum a Vallo interioris munimenti

cc

Parmula vulgo Ravelina alias Międzynarozni za szanc.

dd

Media luna vulgo demiluna

ee

Forpicula

ff Opus Cornutum . . ff

gg Opus Coronatum

hh Annona sufficiens . . ff

ii Præsidiarii Numerosi

kk

Pulvis Nitratus Copiosus, Globi tormenta, Machinæ Ligones, fosferia, nitra, pila

Sposob

Sposob dobywaiący, rażący albo dostawaiący Latinis Architectura militaris offensiva

Accessus eo meliores, quo magis in obliquum (: extra prospectum obsessi munimenti:) fodiuntur. Gallis vocantur Approches Polonis alias Przykopy Przystępy

mm nn

Receptus vulgo Reduta § Arietes sulfurei

OO

Cuniculi, et qualicunq fossium

P P

Machinae portionis maxime quae portant globum lib: 40. aut paulo minus.

qq

Sarmenta seu quae jus frondium et Virgultorum implendis locis palustribus et fossis, Item tumultuario ingestus cespes saccis lineis culeis ventum Sporthulis deportatus pro faciliori oppugnantium transgressu

rr

Suggestus vulgo Bateria Polonis alias dicitur dzielny Kopiec et wzniesienie dział.

§

Recessus Gallis Retrenchement Polonis alias odkopy v Ustępy Odrzynania

SS

Ait quidam, Dolabra idest Operibus hostem facilem vincendum

tt

Parallelae alias Polonis Rownodległe (: idest Linee Ciągi Przeciągi Pociągi Et in contrario sensu Rozworne Bezsworne Roznodległe roznosworne

uu

Semidiameter

uw

Horizontalis Linea alias Polonis Wagorowność et Wagostrychowność tum in contrario sensu Skłonność Ukosność

xx

Perpendicularis alias Polonis Prostostawność Prawostawność Wiszoprost Zgoroprost v Stawnociąg et Wagociąg tum in sensu contrario, Bezprostowność Krzywostawność Pochylność

YY § ZZ

Periferya Circuli § Centrum

Quae omnia in praecedenti tractatu Architecturae militaris praesertim vero in demonstratione figurae primae Normaeque Universalis practice videantur.

u

Ukosne potrzebne są

mm

Przyszance Seraznice

nn oo pp

Miny Podkopy działa

qq rr

Chrosty y strzelnice

Narożnika w przyszołku dobyway każdego

Bo kortyna iak w kleszach z boku oboiego

W prawdzie odrywaiąc

§

przez Ustępne wały

Wewnątrz ktorzy w Obronie przecież tybądz stały.

SS

Rydel ktory fortece dzisiay ugrontuie

Popracuy bez uckniena tenże opanuie

tt

Rownosworne wiedz ieszcze cosą Pułpoprzecznik

uu

uw xx

Strychowność lub Stawnoprost

YY ZZ

Otok y Posrzednik

Co zrozumiawszy dobrze łatwo padnie

Lub dobywasz lub bronisz nikt Cię nie zgadnie

16

Mon cher Monsieur Trotz,

Les 25. Ducats en question, que S. A. le Prince Jablonowsky m'a ordonné par Mess. Bender et Compagnie, m'ont eté payés en especes l'an 1759. de Messieurs Richter à Leipzig, sur quoi je leurs ai delivré ma quittance. Pour les 20. Ducats, que S. A. après avoir reçu mes Poësies, a eu la grace de m'ordonner chez Mons. Bender, en 1760. je ne les ai point reçu. Voila l'affaire comme elle est. Je suis avec zéle

Monsieur

Votre très humble Serv.

Bel.

à Leipzig
ce 9. de Juin 1761.

17

Copia Schreiben von Herren Richter Gebrüder in Leipzig
dd. 20 Juny 1761.

Zufolge Dero sehr Werthen vom 2ten dieses procuriren wir
Ihnen zwar inliegend, das verlangte Schreiben, von dem
hiesigen Herr Troz an Sr. Durchl. dem Fürsten Jablanowsky
allein Herr Troz ist nicht zu bereden gewesen, Sr. Durchlaucht
die Breitkopfische affaire abermahls zu erwehnen, indem
Er vorgiebt, daß Er solches bereits unterschiedene mahl
gethan, auch solches selbst, von dem hiesigen Herrn Profes
Bell geschehen sey, so daß Sr. Durchlaucht zur genüge bekant
sey, warum Herr Breitkopf, mit denen angewiesenen
29 stff # nicht zufrieden seyn kan, und will. Hingegen
hat Herr Troz Sr. Durchlaucht überführt daß Hr.
Prof. Bell, die uns vorlängst an denselben zu bezahlen
ordinirten 25 stff # gegen Seinen Schein erhalten hat.
Das was Herr Professor vorgiebt noch nicht erhalten
zu haben, betrifft ein Geschenck von 20 stff # so Sr. Durchlaucht
Hr. Prof. Bell, vor eine auf Hoch Deroselben Nahmens
oder Geburths fest verfertigte Lateinische Poesie aus
zahlen zu lassen versprochen haben, Es ist also ein
Irthum wann Sr. Fürstl. Durchlaucht der Meynung
sind, daß Hr. Profes. Bell die bereits erhaltenen

25 ßß. Duuaten annoch verlange. Wir wünschen
übrigens vereinpaart, daß die affaire mit Herrn
Breitkopf baldigst zu Ende kommen möchte, damit
die noch bey uns in Verwahrung liegenden Bücher
endlich einmahl abgesandt werden könte.

Copie de la Ltre écrite à S. A. Msgr le Prince Jablonowsky. Sous le 10 mai 1760.

La Ltre que V. A. nous a fait l'hon.r d'ecrire en date du 8. Mars dern.r nous est parvenüe en tems, nous aurons souhaités d'avoir pû y donner plus tôt une reponse favorable p.r V. A. mais n.re correspondant de Leipzig, ne nous repondit que hier en termes suivants

„ J'ai été plusieurs fois chez M.r Breitkopf pour lui persuader qu'il me permet, que je
„ puisse faire partir les livres, qui se trouvent entre mes mains, & que M.r Troz,
„ m'a consigné, mais il ne voulait absolum.t point y consentir, disant qu'il ne
„ reclamerait point l'arrêt imposé jusqu'il serait satisfait p.r sa pretension de V. A.„

Il dependra donc uniquem.t de V. A. a finir cette affaire, puisque M.r Breitkopf ne veut absolum.t pas entendre raison de n.re ami, il a non plus encore accepté les 29. Ducats que V. A. nous ordonna dans sa gram.de ltre de lui payer, par raison qu'il lui resteroit rien sur la pretension, il devoit encore relier 50. Exemplairs.

Ci joint une incluse de M.r Troz, dans la quelle il sera bien mention d'un payt de Livres qu'il a remis a n.re correspondant, le quel il expediera par premiere occasion p.r Breslau, p.r Varsovie au M.r le C.te de Riaucour, il ne seroit donc pas mal de donner les ordres au dit Sieur de Riaucour, ce qu'il aura a faire a la reception avec le paquet, Etant

Idea Czwartego Opus do Druku toiest

1° Elenchus Operum. continens paginas 4.
2° Inskrypcye Zamkow. . . . pagin 14. z Hetmanskiemi
3° Lechodunensia . . . . . pagin 72 po obydwoch Stronach
4° Zawałowiensia . . . . . pagin 26 po obydwoch Stronach
5° Fragmentu Scopii . . . pagin 72 ale po obydwoch Stronach

Efficiunt Kart te 5. Originały. 103

1° Bierze JPan Trotz pagin Operis Wierszow alias Kart 103.
2° Oryginały wszystkie cztery odda po wydrukowaniu
3. Aże Pan Springout miał dwie u Nas w Polszcze wady; Heterodoxus, 2do Lubił wszystkie Liquory, aby tam niebyło Jakiey w tym wady Lub iakiey Satyry alias przymowki, bierze na się JMć Pan Trotz.
JMć Panu Trotzowi za Attencyą 4.) dałem Talery daię 10. dam przy odesłaniu na S. Michał 20 dam ażeby piekne Correcta y Punktualnie były.

143
5

143.

20
5
100. 126 - 20.

Odebrałem 40 tynfow, na Gazety, y będzie ten Proiekt w Gazetach Hollenderskich także. W inszych Gazetach to iuż było. Nocy częśliwey życze

Mizler.

Rachunek expens

na rozkaz J.O. X. Mci Woiewody Nowogrodskiego uczynionych.

w Lipsku d 24. Septemb. A. 1757.

1) Pierwsze opus Pismo S. od druku 45 Arkuszy po 2½ tal.	112. tal. 12 gr		
Papieru 2 bele i Ryza po 10 tal — — — —	21.	133	12
Cenzura się nie płaciła.			
2) Drugie Opus Fredro. od druku 33 arkuszy po 1½ tal — —	49 12		
Papieru 2⅓ bel po 9. tal. (Ktorego reszta na Okolsk. wyszła)	21. 6.		
Od sztychowania blaszki, No 18. wierszy tytułowych, i pagin, gdzie każdy kopersztych położyć.	3. 10.		
Od wyprasowania wszystkich 32 Kopersztychow.	16.		
Od censury Professorowi po 2 ~~arkusz~~ gros. od arkus.	2. 18.	92	22
3) Trzecie Opus Okolski 30 Arkuszy od druku po 1. tal. 14 gr.	47. 12.		
Papieru dokupionego do Fredra zostałego (wyszły tedy na obie opera i Kopersztychy 3 bele) — —	6. 18.		
Za cenzure Professorowi 2 gr od arkusza — —	2. 12.	56	18.
4) Czwarte Opus Inskrypcye 40 Arkuszy po 2½ tal. z papierem.		100	—
Summa		383.	4.
Na tę summę zapłacono tak rok z Lauchstadu	152 tl. 12 gr		
z papieru Halskiego, Ktorego reszta u mnie zostaie	25		
Sum.	177. tal. 12 gr.		
więc trzeba dopłacić		205	16. gr

verte

Transp. ~~205~~ 16.

~~Na rozkaz od 30 Aug. 1757 dokładam~~

5) ~~Dla magistra Borca 8 ff~~ — — —

Że mi niżey podpisanemu JMc Pan Sekretarz Piianecki księgę in 4. pod tytułem: Patriæ, Reipublicæ Litterariæ oddał, tym moim podpisem zeznaię

w Lipsku d. 24 Aug. 1756. Michał Abraham Trotz

Rewers od L. Trotza na
Xiązkę Elenchum. —

25
17
175 3.
25.
425.

3

Z Brethopejem

Ultima Conclusio T. 390. nay-
mniey zapłacić

Jwz z Warszawy Da Bog

SERENISSIMVS PRINCEPS JABLONOVIVS, tradit Typographo Lipsiensi Joann Gottlob Immanuel Breitkopfio, Catalogum Bibliothecae SVAE typis exscribendum his conditionibus Scilicet.

1.) Vt imprimantur de isto Catalogo, ducenta Exemplaria, in forma quam dicunt Quarta, magna charta scriptoria vulgo Mediana dicta, ad modum specimini adjecti.

2.) Typographus promittit, se totum catalogum circiter centum et quinquaginta plagulis absoluendum, intra medium anni spatium typis exscriptum esse daturum, nisi ex parte Editoris illi non inniciatur aliqua remora, quae a Erudito Witzlebenio non possunt ullo modo esse obstaculo ad re ponenda.

3.) SERENISS. PRINCEPS soluet Typo-

grapho, pro centum quinquaginta plagulis ducenties edendis in omni etiam Papyro iusta Probam Sexcentos Imperiales / Reichs-Thaler / sive, quatuor Imper: pro una plagula imprimenda. Quod si vero ita accresceret Catalogi materia, vt pluribus, quam centum quinquaginta plagulis deberet excudi, aut si numerus plagularum, ad centum quinquaginta non accederet, tunc promittit SERENISS. PRINCEPS se pro quauis plagula, quae numerum centum et quinquaginta excedit, quatuor Imperiales soluturum esse typographo, qui sua vice pollicetur se pasturum esse, si pauciores plagulae, quam centum quinquaginta requirerentur, vt sibi detrahantur pro singulis plagu-

lis, quae desunt numero supra dicte, tidem quatuor Thalenß. sive Imper: de Summa Sexcentorum Imperialß. de qua inter se convenerunt.

4.) Permittit SERENISS. PRINCEPS, vt Typographus super illa ducenta exempla, quae SERENISSIMI sunt, alia centum imprimat, in suam, Typographi utilitatem et lucrum. non amplius multa addita valoris 1. Exemplar 6. Imper.

5.) Typographus percepit a SERENISSIMO triginta sex Ducatos, quod restat de Summa solvenda absoluta Catalogi impressione soluet illi SERENISSIMVS PRINCEPS. In testimonium hujus, pactum duppliciter exhibitum ett. q. d. f. Lipsiae d. 4. Novbr. 1754.

Johann. Gottlob. Imman. Breitkopf
Civis & Typographus Lipsiensis.

Essentio Contractus cum Dño Bretkopejo Typographo.

1º Et formam magnitudinis et Characterem et Ornamenta tam initialia qm in fine apposita proposui et Conventũ sum Bibliothecæ Brühlianæ

2º In titulo erunt arma apposita, pretium

3ª Pagina sequetur Titulus meus

4ª Pagina Dedicatio

5ª Pagina Conspectus quantum paginas occupabit nescio.

Dehinc Ornamentum et Opus ijsdem Characteribus et Dispositione incipiendo semper Classes, v Partes à Capitè. et in alia charta.

P. P.

Serenissimus Princeps Jablonovius, tradit Typographo Lipsiensi Joann. Gottlob. Imman. Breitkopfio, Catalogum Bibliothecae Suae typis exscribendum his conditionibus. Scilicet

1/. Ut imprimantur de isto Catalogo, ducenta Exemplaria, in forma quam dicunt Quarta magna, charta Scriptoria vulgo Mediana dicta, ad modum Speciminis adjecti.

2/. Typographus promittit, se totum catalogum, circiter centum et quinquaginta plagulis absolvendum, intra medium anni spatium typis exscriptum esse daturum, nisi ex parte Editoris illi non injiciatur aliqua remora. quae à Erudito Witzlebenio non possunt ullo modo esse obstaculo ad re ponenda.

3/. Serenissimus Princeps solvet Typographo, pro centum quinquaginta plagulis # in omni etiam Papyro # ducentis edendis # Sexcentos Imperiales (Reichs-Thaler). sive, quatuor Imperf. pro una plagula imprimenda. Quod si vero ita accresceret Catalogi materia, ut pluribus, quam centum quinquaginta plagulis deberet excudi; aut si nu-

iuxta Probam.

merus plagularum, ad centum quinquaginta non accederet; tunc promittit Serenis. Princeps se pro quavis plagula, quae numerum centum et quinquaginta excedit, quatuor Imperiales. Soluturum esse typographo, qui sua vice pollicetur se passurum esse, si pauciores plagulae, quam centum quinquaginta requirerentur, ut sibi detrahantur pro singulis plagulis, quae desunt numero supra dicto, etiam quatuor Thaleros. Sive Imperiales, de Summa Sexcentorum Imperiales, de qua inter se convenerunt.

4/. Permittit Serenis. Princeps, ut Typographus super illa ducenta exempla, quae Serenissimi sunt, alia centum imprimat, in suam, Typographi utilitatem et lucrum non amplius mulcta addita valoris p Exemplar 6. ~~Imp~~ Thaleris.

5/. ~~Quicquid~~ dobrze Solvendum ~~Censuit, atque Correctori nec non~~ impensas solitas, seu ad impressionem non pertinentes, e.g. pro completura Exemplarium pro compactione (Emballage); nec non si ~~quo~~ labore Sculptoris ac impressoris figurarum opus esset, omnes istas impensas Serenissimus solvet, praeter Summam Sexcentorum Thalerorum supra dictorum, de qua inter se convenerunt.

Correctorem in se percipit. ad id me adstringo quidquid Censori, Correctori, vel ad ornandum Opus pertinet, sed sequentia Emballage et transportum. De quibus omnia convenimus

6/. Typographus ~~praecipiet~~ percipit a Serenissimo triginta sex Ducatos, quod restat de Summa solvenda, absoluta Catalogi impres-

Leone, Solvet illi Serenissimus Princeps.

In testimonium hujus, pactum dupliciter exhibum est. Q. D. F.

Lipsiae
d. 4. Novbr.
1754.

Nota

Super impresso Catalogo Bibliothecæ Serenissimi Principis Sablonovii, quaternis majusculis, exemplaribus numero 200, chartæ probæ et candidæ.

Tomus I. habet omnino plagulas.	—	45.
II.	—	29.
III.	—	36. ½.
IV.	—	34.
Titulus, Dedicatio, Præfatio.	—	3.
Suma		145. ½. plagulæ.

Sumtus pro imprimendo et pro charta, nummis uncialibus quatuor pro quaque plagula constitutis, et conventum atque in litteras relatum est, summam efficiunt nummorum uncialium — — — — — ℔ 5. 74.

Accedunt alii quoque Sumtus:

pro Censura, Decano Facultatis Philosophicæ numerandi erant unciales nummi	—	10.
pro Correctura	—	12.
pro Completione & Collatione exemplarium	—	6.
Suma		602. — —

Itidem Sumtus pro involvendis & in itinere conservandis libris:

pro tribus cistis à 1½ ℔.	—	℔ 4. 12. —
pro 36 Ulnis linteorum ad involvendas cistas	—	1. 12. —
pro funibus	—	18. —
pro Stramine	—	6. —
pro labore involventis	—	12. —
Suma		7. 12. —

Hæ rationes mihi quidem videntur justæ ac probæ, vt alioqui typographus hic inter nos audit vir honestus et æquus.

Christ

Lipsiæ, d. 24. July. 1726.

Summa ℔ 609. 12. —

Joh. Gottl. Imman. Breitkopf.

Notandum. allegat Illg. Dnus Christ quod in hanc summam jam receperit 100. ℔ me Pignerati, & 100. ℔ Dnus Osiander Dresdæ id est 200. Talers. Ego his de trimcatis ex generali Summa

℔ 409. 12

Centum Thalerum. accepi d. 4. Nov. 1754m.
Centum Thalerum. accepi mens. Aug. 1755.

J G F Breitkopf

Iussu Smi Principis Iablonowii recepi
hodie per Dnum Hyacinthum Piwnicki ex
Celsris suae ministris aureos Hungaricos
Nmo triginta sex, quorum summa redit ad centum
Ioachimicos (Reichsthaler) vt eam pecuniam
deinde Typographo nomine Breitkopff mer-
cedem operis tradam. In hoc scripto testor
Lipsiae d. XVI Maii a C. N. CIↃIↃCCLV

Joh. Frider. Christ. mm.

Recepi item Dno Mag. Wizleben soluendam absoluto
2do Catalogo pecuniam Ioach. S. Imperialibus 58, grossis 18
quod testor, vt supra.
Joh. Frider. Christ

143. plagulae et ½ faciunt ex formula Contractus: 574: ℔ℓ.

143 ½
572
2
574

Accedunt, siquidem nullus Lipsiae, sine Censura Professoris alicuius, Liber imprimi potest, pro Censura Catalogi istius " " " 10: ℔ℓ.

Pro Correctura, hoc est pro eo, qui errores typothetae expungit. Nescio an Dom. M. Witzleben hoc non fecerit; si non fecit pro plagula solet solvi grossus unicus, essent igitur 143. grossi et dimidius, sunt " " 6: ℔ℓ.

Pro Completione et Collatione exemplarium, videtur mihi Typographus aliquid exigere iniqui: ipsius enim est, 200. exemplaria completa Celsissimo Principi exhibere; adeoque etiam sine nova impensa curare, talia ut sint. Sed scio esse recepti moris, ut a Bibliopolis, Typographus, qui eorum librum imprimit, aliquid pro Completione et Collatura accipiat. Erit igitur in arbitrio Principis, an? et quid? pro Completione et Collatione velit Breitkopfio solvere.

Alia est ratio sumtuum pro involvendis, et ab aeris intemperie conservandis libris, factorum, uti:

1.) pro 3. cistis, una 1: 12: —
4: 12: —
2.) pro 36. ulnis linteorum: 1: 12: —
3.) funes colligandis cistis: " " — 8: —
4.) Stramen cistis circumponendum: " — 6: —
5.) Labor colligantis " — 12: —
7: 12: — , 7: 12: ℔ℓ.

Summa totalis: 597: 12: —

Ultima Conclusio.

De hac Sum̄a si detrahas, quos testatur, manu sua, se accepisse typographus, "	597 :	12 :	—
	200 :	—	—
remanent solvendi:	397 : thal.	12. grossi	—

Rachowaliśmy z JOP. tak á nie inaczey, ultir

Tom II. Dodecadis = . 1759. podany

Ten gotowy prawda, dać drukować.

Co J.O. Pan bierze na siebie

1mo Memorandum co za Sześciu Hetmanow bo jeżeli o jakim Narodzie nie przyjdzie co przydać od Imć X. Piaszynskiego, jako to Autor o Szwedach y Brandeburczyk pod Koniecpolskim + Obaczyć y pono zatrzymać. et alia (to W.D. mnie że żołnierz)

2do Do Kazanowskiego z Okolskiego dotrzy Epitaphium et alia y Traktatu Drohobuskiego nie masz Wzmianki, tamtuteczko z Okolskiego przetłumaczyć

3tio. Do Koniecpolskiego Fragment ow aptè pomieścić ktory w Zołkiewskiego dla końca Życia włożyłem, Item gotowość Obywatelom Ruskim pul Arkuszek suo loco inserować.

4to. z Okolskiego Epitaphium Mikołajowi Potockiemu Kasztel: Krakow: Hetmanowi W. K.

5to. Videatur na drugiey Stronicy p rationem jedneyzè potrzebney wiadomości II

5ta II Considerandum wymnie jeżeli Jazłowskiego Życie, Jrzyn Tenpu będzie to Regestr potrzeba przewracować Paginę jedną, Regestr ow mowię, Życia Hetmanow, ktorzy tylko in Dodecas wchodzą. bo tam rzeczone, Żyć Pacanie Jazłowskiego. NB Że Jazłowski zabity 1662. a Czarnecki poźniy z Szedł 1663. Ergo potrzeba Jazłowskiego między Mikołajem Potockim y Czarnecim wymurkować i kazać

6to. Wiersze ktore przyłączam pokazuią zupełną Klantę: bo pod Sieniawskim poydą, Wołochy, et quidem 1561. Tarnowski 1569. Sieniawski 1603. Krzysztof Radziwiłł pod ktorym jak przypada distinctè Nieprzyiaciel. TB. Szwed. Czwarty Zamoyski 1605. pod ktorego węgry, Siemiogrod, y Multany wnieść mogą.

10mo N.a Videatur hoc loco na pierwszey Columnie Słowa w Słowo, a mianowicie Żyć Jabłonowskiego przyszłe jako nay przodzey należy Jmć X. Piaszynskiemu.

+ o ktorym masz W.D. z Mss. Jego własney Ręki przysłanego: Excerpta Actorum przy ktorych Dziwowidzibany, jeżeliż Jhelmy te mentaliter dyktatorze Kiedy nie to o Zołkiewskim, bom go sobie kazał wypisać w Rozmaitościach u JP. Stan.

7mo Zołkiewski 1620. pod Tego Tarcy umyda

8vo Chodkiewicz 1621. Temu Inflanty, Estonia, Kurlandya, mocne należy.

9no Nota. Jednych Nieprzyiaciół Opisy są, drugich można mieyścić pod Życiami na końcu. w Srzodku

10ma Tom ten drugi zaczyna Kazanowski 1636. NB. z Zasada u Okolskiego ut supra y Kronikarzow. 2do Koniecpolski 1646. do tego Szwedzi y Brandeburczyk należy. 3tio. Mikołay Potocki 1651. pod tym o Kozakach. 4to. Czarnecki 1665. pod tym Woyna Domowa, Rakocy, Szwed, Duńczyk. 5to. Jazłowski wielki Człowiek w Moskwie. 6to. 1702. Jabłonowski, przyszłe Jo do czytania y przydania, bo Jo pi-

szę

szę actu, y wkrotce będzie. iest iuż u mnie gotowy czeka

11mo. Tom III. Wszystkich Hetmanow Życia jako naykrocey, owszem y Genealogią z X. Niesieckiego opusciwszy, tylko Słowa insze, ażebysmy y Censury uszli, y iuż Zoila na siebie nie zaciągnęli.

12mo. Fragmenta dziwnie ciekawe, przynaymniey rzec mogę, Zbior do tąd Życia całego moiego, ktory oddałem w Ręce Jmć X. Prefektowi Pruszyńskiemu, y ktory mi przyrzekł wszystko na swoich mieyscach inserować.

13tio. Tylko dwa Życia Hetmanow są wydrukowane, y wolę Ich zostawić z Walizki, ażeby Repetycyi niebyło, gdyż iuż Wołochy weszły w Życie Sieniawskiego, a tak co iest naypilnieyszego to się wyraża. Id est in Ordine Krzysztofa Radziwiłła Życie, te z materyałow legitime et apte rozszerzywszy, prosi y czeka Drukarnia, bo wakuie.

Inne iuż snadniey poydą, bo niż wydrukuie trzecie Życie, y czwarte, tak piąte Jasiewskiego przygotuie się y szoste Jabłonowskiego gotowe zas ~~przygotuią~~ się. Y dopłaciłbym Drukarni, ażeby na Koniec Seymu mogł pierwszy Tom 6 Hetmanow wyniść, tylko się Systema takowe utrzymać musi. ażeby Chronologia pozbierana przezemnie rożnych Narodow niebyła rozdwoiona dla Czytelnika, tylko ktory Hetman miał naywięcey do czynienia z ktorym Narodem pod Tego Życie podszyta bydz powinna. a winnych iuż ~~tylko~~ krotko, tylko casualiter wspomnienia, ponowionych za Niego Wojen. Jmp odwozić

się niepodioł: Co mi zaś JW Pan Dobrodziey przypomina Żem
wziął od niego ℔ 75: Za pozwoleniem Pańskim pamiętam
Żem immediate Roku przeszłego wziął ℔ 25: Ao 1755 także ℔ 25:
W ostrogu przez ręce P Osieckiego ℔ 10. tamże przez Tatara wli:
ście Pańskim ℔ 5: na więcey gotowbym przysiądz Żem niewziął:
chyba że tabakierka y sztuczczyk do tego należy, Za to iaknay
pokorniey podziękowałem y teraz nieskonczenie dziękuię
chcąc bydź bez wszelkiego w dalszy czas wzięku, Z
Co wziął y co należy do Sru Moneta

nia, ktore rozumiem abunde uprzedziłem, teraz całuię
Pańskie stopy Idem qui supra.

Decisio ultima, Operow w Lwowie. in N.o 5 anno

1mo. Dodecás, musi się przejrzować, jeno Sieniawskiego Życie posłać X.u Pruszyńskiemu, y prosić o dokończenie podług Planty pierwszego Tomu jako nayprędzej, z cierpliwością będę czekał drugich, ato aby był czas wydrukować go, y żeby pod Seym wyszedł Tom pierwszy.

Probabiliter J.o Pan nie odbierze go, chyba przeciężdzaiąc przez Lublin bo tam Drukarnia bliższa, bo tam X. Pruszyński, bo tam X. Rektor Przyiaciel. y w Warszawie bo tam wiele Drukarni.

N.o do P. Filipowicza pisać. 1.o Zagodzić go podług Kontraktu, 2. Odebrać MS. do Zamoyskiego, y NB. posłać umyślnym do X. Pruszyńskiego. 3tio Upewnić go, że drugi y Trzeci Tom drukować będzie.

2do. Drugie Opus, Motus Telluris. u OO. Jezuitow. prosić X.e Chodykiewicza aby się porachował z X. Prefektem. y do niego List napisać, proszący, choćby ujemnym Tygodniu chciał zakończyć, zawodzącz, zapłacę &c.

3tio. Progressus Litteraturæ. u ~~Ss. Dzieciątka~~ Szlichtyna zaczęto się drukować, prosić go Listem aby Sectiy pierwszy dokończył, bo łatwiey dodrukować y na innym papierze. NB- Drugą Sectią odebrać y zapłacić co się będzie należało po porachunku przez Jmć X. Sickierzyńskiego y P. Rezydenta Dmochowskiego, wczym poprawić, y wyprzeć mi słać. NB. P. Rychlowski przeszły Rezydent dał Papieru ryza nieiuż odebrać, y na Druk p. zifallor H.A. jeżli nie iuż, które wniść powinny w Rachunek.

4to. Na Dissertacyą Vindiciar. ~~et~~ de Divo Adalberto. tenże Jmć X. Sickierzyński y P. Rezydent positivè y pod Zakładem, spiszą kiedy będzie gotowa, y siła przysłać na dokończenie doniosą mi. Nie iako zwłoczką punktualności, bo tak tamtych pod Zakładem spisawszy trzeba się dopomnieć, gdyż to musi bydz 3. Niedzielami przed Seymem gotowo, dla tego abym się tam tym poszczycił. Dołożyć że Typographia sobie przez Errory y

będy nieuczyni in publico Stanu.

5b. Novogrodecum, jako czysty y Datuy Manu Skrypt, tak y ten bez Errorow powinien bydz zakończony. Wzięć sila wzięto, sila potrzeba przystać, na zakończenie zupełne pod Reskryptem mocnym, uwiadomiaią potrzeba.

X.u Siekierzynskiemu za Korektę z Biorcau milczące wyiąć Tabakierę y ℔ 6. włożyć.

Temuż zniosła się poprawa Operis de motu Telluris, á pozwolona Orthographia.

Do tegoż pisać List prosząc o pospiech

Dołożyć w kartach. Omnium Operum Leopoldensium, odebrać M.r S.a jako to iuż iest w Reversalach Kontraktow.

Powtorna Decisio. z Relacyi Przystawow zazytych, Ichmyw XX Siekierzynskiego Soc. Jesu. y Madrzieuicza Ord. Kadzidlow. y X. Dmochowskiego.

1° Manuskrypcie D. Adalbertę perwzić aliter nie można, tylko posłać umyślnego po ten M.S.

2° Originał Onego. przysłać mamy do Podhorzec, zayrzemy zwaliżli wtę Skę, co umaiemy zwalizc, bydź iest Dyspozycya Lwowska.

Proszę mi dnia ymową przysłać kolbarskiey a umyślnie. Dmochowskiego przysłać zyskanych 215 Arkuszy

odebrawszy Exemplarzow tysiąc Umyślnie posłano ię ajenc Arkuszy przysłać pieniędzy. Stemdnie qie ℔ 100 poyda się Dopłacenie ℔ 100. 15.

2° Novogrodecum złożone, a zpozostałe się summa express. Należało się . . . . . ℔ 556. 27.
Wzięto . . . . . ℔ 306. .
Należy . . . . . ℔ 250. 24.

Sto. Dissertatio de Progressu Literaturæ, chcę Szlachtę nadiewać, dokłada się. XIII. Sectię ma, a Sto umnie to ięst u X.a P.a

1.° Exemplarzow 200 Tytułu poszukać, Znaczy wyłuszczyć.
2.° ad interim ~~posłać~~ ℔ 100. a na Seym mieć o wynadgrodzenie.

4. Resolutio Operis Astronomicæ id est de motu Implicæ Telluris. ~~Wzięto ℔ 6~~ ℔ 100. Zaczyna się ℔ 276. 15.
℔ 100. .
Odciągnęły Należy się Drukarni . . . . . ℔ 160. 15.
℔ y o ~~ob~~ to siedzę nie kończącą Plantę upraszam abym ią mogł na Seym wziąć.

5. P. Filipowicz Dodecas. Napisze się rachuy umyślnie ią krzyżyka do mey przyd, ieżeli mogłem pod dostać takie Szlachtę u Biskupa ukrzyżowanych tandem będzie, y tu mys. będzie pewny z innej Exemplarzy te Opus znać niebędzie jako umys. Boże o Kontrolerá dobrego, bo umys. Srom Typographiy Swiecey czynić, jako to rzeczę wżdy mym. Dobr. Kazdoszlich przyszłe z Włoch, á umys. położyć z tych

Continuatio P. Filipowicza. d. 8. 7br. 1760 A. w Podhorcach

Należałoby się . . . . . fl. 796. gr. 24

Wziął . . . . . fl. 504.

NB Konkluzya cała wpłaceniu Filipowicza

Należy się . . . . . fl. 292. 24.

a płacąc WMść. niesłusznie Residuum co innego ut supra

Jeżeli WMść jako 6 Hetmanow pierwszy iest Tom, drugie Życie K. R. y z Czytania mojego wiele do Zamoyskiego, pospieszayże &c

Okrom mnie co WMść. wydasz, a na Seymie upewniam że wiele przedasz, Druk prędko idzie kiedy Typograph chce, Siedziałem Ja rożnych Pism w Warszawie co kilkanaście Arkuszy przez Noc y Dzień wydrukowaią.

Drugiego Tomu, przyszły mi WMść. Życie Kazanowskiego, a z Koniecpolskim zatrzymay się WMść. bo stanęły Arkusze.

O. Podhorecensia. Jest zapomnianych. ~~y Pretensyi~~ Arkuszy 30.

NB Ktore to 30. Arkuszy . . . wynoszą . . . . . fl. 330. wypisać za co.

aby kontrmunikował mi o czym jak

to iest za Druk Arkuszy

Za Papieru Ryz.

Pozwolić do powrotu proszę Mości Xięże Kanoniku, ażebyśmy przeszli przez Rachunki P. Hordyńskiego, a co się pokaże punctualiter zapłacę.

NB. Za Tabakierę y fl. 100. Obligował się Korrektę wziąść Dodecadis Jmć X. Siekierzyński Soc. Jesu

verte

Wiadomość Operow we Lwowie będących.
1760. R.

1mo. **Dodecas** w Typographyi Xdza Sieniawskiego, na Ordynaryinym Papierze, Exemplarzow dwadnaście. | Filipowicza drukuie się od Litery N.n. to iest od =

2°. Od Arkusza jednego Wydrukowanego z Korrektą jako naydoskonalszą, y Literami Initialnemi, Stelit na Mr. 10.

Co Arkusz 2 Arkusze a przypuszczay Termin 88 Tygodni zamknąć zupełnie

3tio. Papieru wiele, y całego przy dokończeniu całego Opus wyidzie, tyle podług zwyczayney Ceny na Ryszy zrabatowąć y z Skarbu Jo Xcia Jmci Pana zapłacić należeć będzie.

Liczba 5 Operuszek Tytuł. ale 2 Arkusze pisytał

4to. Termin zakończenia Druku opisany a Data Kontraktu za Niedziel dwadzieścia cztery, to iest a° 6to Junii 1759. ad 6. Martij. 1760. NB. Mi potrzeba mu zawczasu odstać niedostaiących Radziwiłła, Paca, y Jabłonowskiego Hetmanow.

Dla niemoże się czy kosztowne.

5to. Dostał na te Opus. 1°. od P. Siemiginowskiego jako sam asserit fl 28. id est 504.
2°. In Jmci z Podhorzec postało się . . . fl 10. . . . 180.

2do. **Podhorecensia.** Od SS. Trojcy saundem sonantiam Dyspozycyi Pańskę. odebrane, oprocz Manuskryptu, bo ten stante Vita sui odebrał S. Skorp

3tio. **Novogrodecum.** u SS. Trojcy, sub directione Jmci X. Kanonika Szylarskiego, drukuie się in 4to. Wielkością liter, jako e.g. Paragon antiqua, na Papierze Gdańskim podług proby ab inuicem dany y podpisany.

Zadatku Zadatku dwadzieścia pięć się.

2do. Powinno bydz tego Opus wydrukowanych Exemplarzow N°. 300. . .

Brakuie się iuż to Druku Druku

3tio. Ryza Papieru Targowano brzymiącą w sobie Libr 25. za fl. . . 15. .

4to. Od Druku z Korrektą jako naydoskonalsza Typographia zgodzona za każdy Arkusz po . . . . . 9. . .

Tabakierka Opus pisze może na ich te

5to. Termin zakończenia Druku założony a° 23. Julij. 1759. ad 6. ultimam obris Episkę Anni. ktory Termin iuż meterlapsus.

6to. In lim tego Opus 6. Augusti dało się fl. 15. p Currenti Ef . . 270. .

Y NB. Tabakierka Srebrna Valoris fl. 3. p. gratia.

7mo. De Contraventione. Tonum Spirituale Kmsy Itorza Lwowskę: zapisane.

4to. **Dissertatio de S. Adalberto.** Ibidem do Druku podane, ad omnibus Clausulis jako o Novogrodecum zawarte, asekurowane, podług danego Formatu, jako naypredzey wydrukować obowiązał się Jmci X. Kanonika.

Na Druck Ob iakie ma age Druku Zadatku

2°. Na zakupienie Papieru dało się do tego Opus fl 2. p Curren. . . . 36. .

3 Exemplarzow powinno bydz . . . . . 300. . .

5to. **Astronomia de motu tellupis.** u OO. Jezuitow. z Xm Prefektem Typographii Lukoszewskim, wten sposob Kontrakt zawarty.

Rozpoczął

1°. Wielkością liter e.g. 3tia Antiqua, powinien bydz drukowany.
2°. Według Formatu y proby Papieru zostawionej. in 4to.
3. Arkusz z korrektą naydoskonalszą drukowany po 9. każdy pierwszego Exemplarza, ztargowany.
4°. Powinno było bydz skończone ultimis Aprilis. 1759. A°.
5°. Papieru ile circa Conclusionem Operis na 200. Exemplarzow wy=

niydzie, tyle Skarb Pański po weryfikacyi uczynioney, podług Taxy zwyczayney zapłacić tenetur.

6to. Na pomienione Opus dało się Czerwo: Złł. Sześć ide. / 100 —

In hoc Opere dubius Ancepsq; haereo, siła Exemplarzow po zawartym Kontrakcie na Sto tylko, Listownie rozkazało się, to iest czy 200. czy 300. Videatur in Originali List u X. Praefekta, nifaller z Podhorzec pisany, ale to aż circa Conclusionem Operis —

6to. Dissertatio. contra Bohemiam. ze P. Szlichtyna Typographa drukuią, z ktorym P. Rychłowski Rezydent przeszły, czynił Kontrakt, y miał go in fundo w Lwowie zostawić, trzeba pisać o Niego do teraznieyszego Rezydenta P. Dmochowskiego, albo ażeby Contenta Onego krolko zebrawszy przysłał.

Nota (NB.)

NB. Miał wziąć na te Opus z Intrat Jurysdykcyi Czerwo: Złł. 4. ide. / 72 —

Dyspozycya Operow niżey wyrażonych, poleconych
JMX. Łychlowskiemu Kerydentowi do podania do Druku
we Lwowie na trzech mieyscach y ad normam kontraktu
uczynionego z JMć Xiędzem Szylarskim Kanonikiem SS:
Stroycy z drugiemi porobić, Kwersały od każdego biorąc.

1mo Dodecadis Residuitatem X. Filipowiczowi czyli Continua
tionem w Dwoch Tomach zawieraiącą się oddaie, gdy wpier
wszym Tomie Życia Hetmanow czterech: na pierwsze loco
Krzysztofa Radziwiłła mieysce zostawiwszy: Sieniawskiego Ko
morskiego, Lubkiewskiego, y Chodkiewicza zawieraiących wo
bec Consecutive po numerowanych Kagiey pułarkuszowych
zapisanych Siedmdziesiąt osm, to kończy. W drugim
Tomie po skończonym pierwszym, y według Kagiey odebra
nym pomienionych Hetmanow czterech, Karłowskiego
Koniecpolskiego, Stockiego y Czarnieckiego, tedyż quinto loco
reflexyą nad Dyspozycyą Polską: pod Lokami swoiemi mia
szczą, y protestuiąc: ażeby wszystkie observationes powchodzi
ły: in simul Kagiey znayduiących się tamże Consecutive y za
kończ z złożonymi Sześciu dziesiąt trzy dico 63 nie nadesłanie
dostaiących Radziwiłła, Zaca, y Jabłonowskiego, ote ultro insta
re, ażeby iako nayprędzey y quanto exactius drukowane były, który
koniec będzie Tom II.

Soli Biorę mensuras z kontraktu SS Stroycy in recenti zawar
tego ze X. Filipowicz z Ś.p. X. Surzyginowskim drogo kontrakt za
wiera o rzecz ordynaryinemi Literami drukowane, Laudy w pa
tencie WMć go, czey spuszczi Arkusz na 9. Złot: a przytym mie
no dziesiąc Złotych Strasząc udaniem się z tą rzeczą do Instytu
Typografij.

Oppus te inste y nizpe w wyrozumieniu trudnym, przy wyrazie
niu prozby mojey, może przechodzić przez rękę JMć Xiędza Prze
xka Sydzimskiego, y tak sobie trzeba unikaiąc krzywdy iakiey y ta
pobieraiąc szkodzie potrzebey, kiedyby się drugiemi przedru
wywać dawały.

2do Godzi się recensia u SS. Stroycy drukowane totaliter zaptawne
ipsius Stanislai Antecessora JMć Xiędza Kanonika Szylar
skiego, a nie się mi do integro Exemplarze oddane, y nimoże się
nikomu onymi przysłużyć, więc uchyla do JMć Xiędza Kanoni
ka Szylarskiego wiadomego Interesutego rekwiruiąc ile
z naydować się może secundum tenerimum Conscientiae
odebrać z Manuskryptem w całości na swoim mieyscu
reponować, y mnie donieść liczbę onych, dla Obmyślenia oka
zyi do przyswierzenia gdzie trzeba.

3tio

Ito z Nowogrodecum. Tegoż Jmć Xiędza Kanonika Szyfarskiego dnekuie się wiadomy kontralet WMPanu niżnam co przydał, datem na Papierze Skrzypienie Czerwonych złotych piętnaście, y są wpisane w Reyversat kontraletu, Restat tylko dopilnować pospiechu, Terminu Zakończenia, Proby Papieru kutkorzkiego dzisiay danej, Miany mieszczenia druku na niey wyrażoney albo Margines, wielkie byty, Ceny Papieru doyść sprawiedliwey, ponieważ od pierwszey proby przy kontrakcie Obranej, iest grubszy, per Consequens y tańszy bydź powinien, na ostatek zawsze przypominać wypisanie jako naywyraźniey że Liter y mnie skoro skończone opus będzie przez WMPana Arkusze porachowane, ma wynieść, a tym cardo rei, doniesc nay pierwszą Coctą ile Concernet Typografią sumiennie podług kontraktu.

Ito Astronomica, Manuskrypt nadarzy się pisany dla kontrontowania, który z nich doskonalszy będzie, upraszie dotego Jmć Xiędza Prefekta Teatyńskiego, vel Jmć Xdza Ojca Popielly lubo nie skończony w przepisowaniu, nadesłać mi potym, to co iest iednego dawnego Łacin Krzyżewi y iedna, Nowego Łacin Ossolińskiego Arkusza Titulet y Dedicationis, Życzyłbym sobie dać drukować w Typografii Xx Szlichtyngs in Ito na Papierze kutkorzkim y podług miany Onemu przedstawiony Słowkowey podług Imperium Sarmaticum, ea ratione Liter nie wyrobionych, trzeba średnim nie wielkim ni małym, Ubym WMci kontrakt jako nay tańszy, handlu y arri de Nowogrodeco Zawartemi a Termin Zakończenia Operis dla ukontentowania mojego, co nay bliższy uznawszy, y mnie co Coctas wyratonych Exemplarzy stych choćby po Arkuszu pierwszego Exemplarza przysyłay.

Ito Dissertatio. in qua Res Polonicæ discutiuntur Contra Bohemicos Scriptores. MS. Łacin Krzyżewi obejmuiący w sobie pul Arkuszy dwadzieścia siedm, gdzie bydź może nayprędzey wydrukowany, byle nie u Oo Jezuitow bo illi Contra illos wiele iest, ale o Astronomicie wolę z niemi mieć kontrakt, a z Szlichtyngs o ten który in Ito także drukowany bydź ma y na kutkorzkim Papierze z wielkiemi Marginesami, Reszta Amici modo Ego dzie się o wszystko jako supra edocet Informacya, y podług Miany

Ito Mam ieszcze Manuskrypt Vindiciæ Contra Bohemicam, ktora Typografia wystawi przedaż te Opera, y lepiey się opisze Dotey Dam podobną Dyspozycyą. wyznacza się ta 11 Kwietnia. WMci Panie Rezydencie Termina przedkie, Całość przy odebraniu Manuskryptow, Umowa z Typografami

Ufundowanie Kościoła Zakonu Reformatów w Nowogrodzie

jako nay tańsza Kamienice Moy Worele, Papiera kon[tynu]acye
do stac Kuttorzkiego. tak dla tegoroczney, wielkoroczney, jako y dla cay
tańszey, ilosciey Wan przynaymniey na trzy Opera, Ad
vogrodeeum, Astronomicę, y Dispertacyę. vime zas ranniey
ze na jakimo tą zaczęte, na takim bydz musza koniecznie
jakoto Podtoreczenia, Dodecas. o Papier kuttorzkiey napisac
Imieniem Moim do J[ego] M[oś]c. Łączynskiego List, da Zapewne.

Na zadatek Drukarni od Astronomij y Dyspertacyj, ieste
li tego wyciągac będą, za doniesieniem tu, dam.

Na Censorow mianowicie, Lewersał kon
Lewersał kontraktu z Jm[ą] X Szylarskim o Advogrodeeum
Zawartego, na formulark, Uczynienia o polecanie WMPanu
Manuskryptu zdrugiemi zostawuię. Słowo w słowo tę Dyspo
zycyą ad Archivum kazawszy sobie przepisac.

NB w Dyspertacyi sub A[nno] 5to Przestrzegaię Zmarłemu
Papierowi Termina poodmienieniu ku Dyjgerowi.

Datt[um] we Lwowie d[nia] 30 Auguste 1759. Ja

Jezeli JWPanu potrzeba będzie Kontraktu Oryginalnego z Jm[ą] X Kanonikiem
Szylarskim będzie w Ręku Jm[ci] P[ana] Rezydenta Rzyszkowskiego.

Nota NB. Dodecas

W Rzyszkowie

Stanęła Umowa czyli kontraktat z JP[anem] Janem Filipowiczem Typographem
Lwowskim o Kontynuacyą Manuskryptu Dodecadis Hetmanow przez J.P. JP[a]
Siemigynowskiego podanego do Druku początku od Litera Nn, a do Życia Sa[mu]el
skiego in recenti do kontynuacyi konferowanego, id est in N[r]o wszystkich Życia
Hetmanow dwunastu popagynowanych y zapisanych wpierwszym Gun
cie niniejszey Dyspozycyi, wten niżey opisany sposob.

1[o] Ma się Drukowac na Papierze zaczętym przez połowę na Rygatpapym
a przez połowę na cienkim z Karduta jako naydoskonalszą
2[o] Drukiem kowalym wydanych iuż dwoch Exemplarzow z Literami z
początkow wielkiemi y Portretami imitowanymi Hetmanow.
3[o] Od Arkusza jednego nie więcey jak złotych Dziesięć pretendowac
Drukarnia pomienionego JP[ana] Filipowicza Zapłaty ma.
4[o] Papieru dla jako przy odebraniu tych Exemplarzow pokaże się
sprawiedliwie na Rzysz[ą] reflektowana, nadgrodzona z Skarbu Jdącą
Jmci Woły Nowogr[odzkie] Dobrog[o] kompensowana będzie.
5[o] Termin wydrukowania deklaruie JP Filipowicz naydaley za Niedziel
pięnaste dla czego dopraszaią się przysłanie Pięnędzy z Czerwonych
złotych pietnaście, ia allegat że wziął iuż nato Opus Czerwonych
złotych dwadzieścia czym. Którą to Umowę własną podpisuię ręką
Datt[um] w Lwowie d[nia] 6. Jm[ca] 1759 Ct.

Filipowicz

Rewersał Dyspozycyi
z P.o Rychtowskiego Re-
zydenta podpisem o Dru-
kow attentowanie w Lwowie,
Tudzież Rewers Kontra-
ktu z P.m Filipowiczem o
Dodecas.

Cum Mco D.o Consiliario Mitzler.

1.o A.o 1755 Trimestre primum continens 10 folia: Unum quoty folium Constat cum Papiro et Impressione . . . Tyns . . . 16. In Summa Tyns videlicet ₶ . . 11. T. 6.
2.o Trimestre 2dum Itidem . . . . . ₶ . . 11 . . 6.
3.o Trimestre 3tium Itidem . . . . . ₶ . . 11 . . 6.
4.o Trimestre 4tum Itidem . . . . . ₶ . . 11 . . 6.

Cały Rok Ef . . . . . ₶ . 45 . . 10

A.o 1756.o Trimestre tria. Itidem p quot supra Ef . . . ₶ . . . 34 . . . 4.

In Summa Ef . . ₶ . 80 . . . .

Rzecz skonczona.

To zrozumiawszy perfecte, iże to Dedykacya do czterech Sztuk należy, id Est Cwierciorocznej roboty.

2.o Iże iest ex A.o 1755. Sztuk quatuor Trimestrium, et in 1756 trzy. Desideratur czwarte, Ja obiecałem na dwie Lecie tak jak JP. konsyliarz mi mowił ₶ 30.
Mec JP. konsyliarzowi na 3 lata się obliguię.
3tio Zapatrzywszy się że retro quatuor Anni manent. Rzeknie JP. konsyliarz mitzler w Prefacyi, ubi arma loquuntur, ibi Acta et Leges silent. Tedy JP. konsyliarz mowi, Ja zacznę dawszy tę Exkuzę od 1760. Roku. Dodrukowawszy 4tum Trimestre do 1756.

Przestroga taka będzie, iż ieżeli to czasowi szkodziło Continuacyi Historyi nic wadzić niebędzie. Tedy Ja proszę na kożdym Trimestre dokładać, Eidem Mecenati meo. Jabłonowo-Palatino Novogrod, et si videbitur adhuc Intitulationes Epistolarum in Serie, id e.o ad eundem ut supra.

Nieobliguię się więcey JP. Consiliarzowi jako co Rok po ₶ 30. Dam tedy na 1760 Rok, mćP. Sekretarz przypomniy mi wz piękny Prezent okrom tego. y w Gazetach będzie przez niejaki czas co to są Acta Literaria, a potym poydą Utilia &c. &c.

Lectum do wszystko.

Temu ktorego Kanclerz naznaczy. Qui quaestiones v Thematza pro elaboratione suppeditabit
Cui assignatur 50 aureos valorem intrinsecum habentes.
7° Quid autem requiritur hujus perpetuae fundationis
8° Komu to przywiązać perpetue. Ratuszowi Warszawskiemu, uti ~~Supr~~ primus
Supremusq Judex y Magistratu.

Tenże JP. Konsyliarz Mitzler, zapieczętowany da mi Projekt jak perpetue utrzymać Acta
Literaria, ale fundum obmyśli nie co Rok.

Zostaie się Opus Genealogicum

1mo Co iest wydrukowano exnunc zapłacę zpomocą JP. Konsyliarza.
2do Sita Restat. allegat JP. Konsyliarz że 13.

Conclusią jutro przywiozę zayrzawszy uwuie Notata
Skarży się X. Makowski że Umę Pan Exemplarzow Originalnych Genealogii nie
wydawałeś, dla czego dotąd nie są skończone.

Informatio Actorum
Emissorum na Lat Trzy

Ja niżey wyrażony oświadczam tym rewersem moim y daię Informacyą tak iuż wydrukowanych Xiąg Jasnie Oświeconego Xcia Jmci Wojewody Nowogrodzkiego Pana mego Miłościwego iako ieszcze niedrukowanych; przyczynę wyrażam. Naprzód Opus Intitulatum Dodecas Ducum Martis Poloniæ zaczęte Anno 1754. continuatum iest do trzeciego Hetmana Krzysztofa Radziwiłła, co wynosi Arkuszy 50.

Za drukowanie tych 50. Arkuszy, rachuiąc Arkusz od Druku po Złłch 10. czyni . . . . . Złł: 500.

Na rygałowym Papierze wydrukowanych Exemplarzow 12. na ktore wyszło tegoż Papieru Liber 25.

Za ten Papier należy się . . . . . Złł: 50.

Na Papierze Klejowym Gdanskim Exemplarzow 200. na ktore wyszło Ryz 20. Liber 15.

Zaco czyni . . . . . Złł: 246.

Zato wszystko Summa wynosi . . . . . Złł: 796. gr 24.

Ad rationem Specificati Sumptus wziołem Czerwcow Złłch 20. co uczyni Złłch Polskich 504. Należy się ieszcze ad Complementum Persolutionis Złłch Polskich 292. gr 24.

Kontynuować pierwszego Tomu niemogę daley, bo niemam przysłanego Sobie do drukowania Krzysztofa Radziwiłła Życia, bez ktorego niemogę zacząć drukować Jana Zamoyskiego Hetmana, bo niewiem siła mi zabierze Numerus Marginalis.

Expeditum — Zaczym upraszam J. O. Xcia Jmci o przysłanie mi tego Hetmana Krzysztofa Radziwiłła, ktorego wydrukowawszy, successive innych Hetmanow drukować będę, tylko żeby mi był przydany accuratus Corrector; Jednakże Complementum Operis wystarczyć się niemoże na Seym przyszły, ile że restat ieszcze przynaymniey Arkuszy 50. do drukowania.

Suspensum — Co należy do drugiego Tomu, ktoren się zaczyna od Siodmego Hetmana Marcina Kazanowskiego, otym czynię wiadomo, że ten Hetman iest wydrukowany; po nim iuż zaczołem Stanisława Koniecpolskiego, Innych następuiących kontynuować będę, ieżeli mię zaydzie rozkaz Panski et Sumptus necessarius tak na Papier iako y na drukowanie.

Kazanowski Hetman Życie Gdańskie przyszły

Koniecpolskiego z Życiem propter Auctionis zatrzymany

Tenże Sam. Chciałbym oraz wiedzieć czyli będzie iaki tytuł do drugiego Tomu in fronte Operis przysłany.

2dus Tomus na koniec Samym

Nieodważam się smiało drukować, bo Exemplarz inaczey iest pisany, a po wydrukowaniu insza zachodzi Korrekta; iakoż w Hetmanie Kazanowskim error poprawiony Wołoch, a w Exemplarzu znayduię

się

Włoch. Czemu Ja nie iestem winien, dla czego Opus Oporem iść musi. Należało temu, ktoren dawał Korrektę, zważywszy Sens, Amanuensis errorem poprawić, co do mnie mniey należy.

Co wyraziwszy według Rozkazu Pana mego Miłościwego y Dobrodzieja dla finalney Decyzyi uczyniwszy zupełną kalkulacyą z Xdzem Klemensem, ktoremu ten Interess od Waszey Xiążęcey Mci iest zlecony, dla lepszey wiary własnemi rękami spolnie podpisuiemy.

I to ieszcze donoszę, że całego Manuskryptu pierwszego Tomu aż do Jana Zamoyskiego nieposyłam, bo Sexterny są razem złączone, y niemożna ich dzielić poki się niewydrukuie Jan Zamoyski; tego zaś drukować niemożna, poki niebędę miał życia Krzysztofa Radziwiłła. Datt. w Lwowie D. 16. Augusti 1760 Anno.

Fr. Cº Lemens Chodykiewicz.
S. I. Lector Ord. Praedm. mpp.
Tomasz Antº Dmochowski mpp.

Jan Filipowicz mpp.

Informacya od Pana
Filipowicza Drukarza.

De Progressu

Nizey Wyrażony na podpiśie Zeznaię Jo Panu Waszey Xięzęcey Mści Dobrodźiejowi, Iż Roku przeszłego 1759. podany mi był do Druku Exemplarz we Trzech Sexternach, De Origine Progressu, Cultura, Perfectione Literature Slavo Polone. przez Ks. Rychtowskiego Doctorem Theologiey Przeszłego Lwowskiego Wasey Xięzęcey Mści Dobrodźieja, Pierwszy Arkusz ułożony podany był do Korrektury Jmci Xięzdza Prefekta Teatyńskiemu, według Tey Korrektury poprawiony Arkusz posłałem do Rąk Wasey Xięzęcey Mści, ieszczem odwrocie przez Tegoż Ks. Rychtowskiego, ale do tych czasu, ale do tych czasu Niemiałem destanej tobie Korrektury ani też Rozkazu Wasey Xięzęcey Mści y determinacyi ilia Exemplarzow, y na iakim Papierze mam być drukowano,

(NB)

Na Druk Pismo Czterech Czcionek Mam, ale ani Stroiga do Pilnego Niedziałem,

Oddał mi Papieru Loderskiego Wrzeszczego Jeszcze Ks. Rychtuskiego iedną Rasze, Wrocławskiego Papieru Rysz dwie y Liber iedną rasze,

Ja Ze opus drukować będę, bysze Wasza Xięza Mść oznaymił mi Ilia potrzeba Exemplarzow, y na iakim Papierze specifice wyrazić,

Arkusz Druku Mysłem nazwanego, po złł. Czterynaście ugodzone. przez Ks. Rychtuskiego ale kontraktu niemasz

Te Czcionki Sexterny Zostaią Ze Wasza Xięza Mść Dobrodźieja Dyspozycyi Pilnego Korrektora, y Liczby Exemplarzow, Te Trzy Sexterny y Papier zostaią u Mnie do dalszey Dyspozycyi Panskiey

Jchmć wręcz

Niechciałem zadney Roboty Supplikuię ażeby po Tym Teyże miał przysłane pieniądze

Jr. 100 persolucie

Z uprzeiszy z vpadnieniem do Nog Panskich podpisuię Dale w Lwowie d 26 Aug 1760 Ro

Jr. Clemens Chodynski Tomasz Antoni Dmochowski

S. J. Lector Ord. Prædm. mpp.

Jan Szlichtyng. mpp.

Informacya
od Pana Sztichtyna
Dru Karrà.

Uspokoienie ostatnie Drukarń Lwowskich, d. 6ta 7br. 1760. et

1mo. Drukarni Iezuickiey ab Opere Astronomico . . . . . fl. 168. . .
2do. Drukarni SS. Troycy, ab Opere Novogrodeco . . . fl. 242. 24.
3tio. P.u Filipowiczowi ab Dodecade . . . . . fl. 112. –
4to. P.u Szlichtynowi ad interim . . . . . fl. 100.

Ef. . . fl. 622. 24.

Item honoraria.

5to. Imo X.u Siekierzyńskiemu Tabakiera, y . . . fl. 100.
6to. Imo X.u Chodykiewiczowi, Tabakiera . . y . fl. 100.

Totum Ef. fl. 822. gr. 24.

Z Listu Imo X. Siekierzyńskiego in recenti pisanego, patuit mniy Typographij Iezuickiey . . fl. . . . 6. gr. 3.
Ktore powrocić I. O. P.u należy.
A tak I. O. Pan, okrom kontynuacyi Szlichtyna, y Filipowicza suspendowanego nic nie winien, okrom chyba nowych przesyłanych Arkuszy.
JW Grochowski mp. Pijanecki mp.

vertatur.

Do zakończenia te Manent iest Opera.

1mo u Filipowicza Dodecas, zapłacone poły poki wydrukowane.

2do u P.a Szlichtyna, de Progressu Literaturæ. w zaczęciu dopiero

3tio. De S.o Adalberto, nie tykane, odesłane JO. Panu.

Tabelarum genealogiæ Specificatio

tab:	21.	" forma "	1
tab:	24.	" forma "	1
--	27	" — "	1
	28	" — "	1
	29	" — "	1 ½
	31	" — "	1
	32	" — "	1
	35	" — "	1 ½
	36	" — "	1 ½
	37	" — "	1 ¼
	38	" — "	1
	39	" — "	1
	40	" — "	1
	41	" — "	2
	42	" — "	1
	43	" — "	1
	45	" — "	1 ½
	47	" — "	1
	48	" — "	1
	49	" — "	1 ¼
	50	" — "	1 ½
	51	" — "	1
	52	" — "	1
	57	" — "	2
	59	" — "	1
	60	" — "	1 ½

tabulæ	65	- formæ	2
	70	" — "	1
	72	" — "	2
	79	" — "	1
		Hilsenorū	1 ½

Sunt 39 formæ, quæ faciunt
78. Ita testor

Tacto pectore Aloysius Pregler
Superior Collegij Regij Vars:
Scholarum Piarum

Nota NB Per hunc numerū
Tabellarum deydziemy Jeno Pan
Stol Wyi powi ktorych niemasz
Jmion Tych 9 Czy tu w tych Licz
bach nie znayduią się.

173 przepisał y podał do mnie Zdzierzyńs. Endelechiane, y to pomiędzy 172 Jmo. Zejeno N. 70 za resztę

45

Catalogus tabularum genealogicarum ne dirigente impressarum

Fab. 27	Tarnoviorum plagula	1	aurei	Tab V.	Radziwiłł Jarosław Dora
28	Sieniaviorum ——	1	2.	Tab VI.	Duni Wołłowicz Stanisła
29	Połociorum ——	2½	5.	Tab VII.	Duni Pleszczeńs. Sapieh
				T. VIII.	Chodkiewiciorum
				T. IX.	Połubińskiorum
31.	Koniecpolskiorum	1.	2.	T. X.	Domus Jagiellońicæ
				T. XI.	Ursynkowiciorum
32.	Pocieiorum	1.	2.	T XII.	D. Zbaraziorum
				T XIII.	D. Korzyckiorum
35.	Stadnickiorum	1½	3.	T XV.	Danielowiciorum
				T. XVI.	Regalis Leszczyniana
36	Ostrorogiorum	1½	3.	T XVII.	Opalińskiorum
37	Słupeckiorum	1.	2	T XVIII.	D. Pomeranie.
				T XIX.	Pranickiorum.
				T. XX.	Czarnkowiorum.
38	Ossolińskiorum	1	2	T XXI.	Szamotulskiorū et Otho
					ginum
39	Kościeleckiorum	1.	2.	T XXII.	Kettlerorum.
				T XXIII.	Tęczyńskiorum.
40.	Wolskiorum	1.	2.	T XXIV.	Tarłorum.
				T XXV.	Ossolińskiorum.
41.	Vchańskiorum	1.	2	T XXVIII.	Sieniawskiorum.
				XXIII.	Połockiorum
42	Zamoyskiorum	1.	2.		Kamieńieckiorum
				XXI.	Jabłonowskiorum
43.	Kurozwęckiorum	1.	2.	XXIV.	Leszczyńskiorum
				XXVII.	Kazanowskiorum et
					Pocieiorum
45.	Gonsiewskiorum	1½	3.	XXXV.	Stadnickiorū Sulomirs.
				XXXVI.	Ostrorogiorum
47.	Firleiorum	1.	2	XXXVII.	Słupskiorū Szamotul. Ostrorog
					skiorum, Dembińskiorum
48	Lanckorońskiorum	1.	2.	XXXVIII.	Olesnickiorum
				XXXIX.	Rosnieleckiorū Działyńskior
49.	Kalinowskiorum	1½	3	XXXX.	Ostrorogiorum, Ogrodzeniorum
				XLI.	Urbańskiorum, Zebrzydow
					skiorum, Olesnickiorum
50	Laszczorum	1½	3.	XLII.	Sapy. Zamoyskior
51	Mniszchorum	1.	2.	XLIII.	Kurozwęckiorum, Buzeń
					skiorum, Zamoyskiorum &
57.	Herburtorum et chalachor	2.	4.	XLV.	Jazłowieckiorum, Krasn
					skiorum
59	Pacíorum	1.	2	XLVII.	Firleiorum.
				XLVIII.	Lanckorońskiorū Wrzes
60	Tyszkiewiciorum	1½	3.		kiorum
				XLVII.	Kalinowskiorum.
61.	Woynarum, Kmitarum	1½	3.	XLVI.	Wielopolskiorum. Myszk
					kiorum.
	Kamieniecciorum Knc numero	1½	ps. 3.	LII.	Szuyskiorum, Dembrows
				LIX.	Sanguszkiorum, Kisielior
72	Zaleskiorum Piaseccíorum	2	ps. 4.	LX.	Tyszkiewiciorum.
				LI.	Mniszchorum
				L.	Wiśniowiciorum Lascia Zołk
					kiorum Ostrorogiorum
				LXII.	Sarmolińskior. Sapiehor.
				XXXII.	Zborowskiorum.
tres tabulæ, nempe Wolskiorum, Ostrorogiorum et Wielopolskiorum, quæ iam impressæ fuerant			6.		
			Sum.	73 aurei.	

Tabula desiderande apud Przepisać na dwie ręce.

Felicissimi Bibliothecae

1. Tarnowskich - 5 - 27.
2. Kostkow - 5 - 33.
3. Gerayskich Chodor. T. - 44.
4. Krasinscior. Siecinscior. - 46 - et
5. Przeremblewi - 53 -
6. Przyiemskich. Rozdrażewskich ~~Hebonor~~ 54
7. Bełzewicor. Kernialitor. 55. &c
8. Dzieniner - 56.
9. Herbertor et Małachow. - 57 -
10. Fredrow et alior - 58 -
11. Wołłowicor et Kiersnow - 61 -
12. Nanszewicor Janiszewicor 62 et alior
13. Trzyniec Hreptowiczow - 64 -
14. Kmitar, Niemierzycor - 65 - et alior.
15. Stanisławscior Kochanowscior. 66 et aliorum.
16. Latalscior, Sierakowscior - 67. et alior
17. Załuscionum. Kotonu - 68. et alior
18. Bybelscionum et Skonitar. 69. et alior.
19. Rzewuscionum tu Wolscior. - 70. -
20. Sieniawscior. Kalennikor - 71. et aliorum.
21. Skarbkonum Thelephusor. 72. et alior.
22. Rejonum, Bidzinscionum - 73. et aliorum.
23. Rydzynscior. tu Pawłowscior. 74. et alior.
24. Orzeszkonum, Chechłowscior - 75. et aliorum
25. Raczkonum et Rokitniciior. 76. et aliorum -
26. Ciołkonum, Maciejowscior. 77. et aliorum -
27. Benarorum et Firlejor. - 78. - et aliorum -
28. Rozinscior. in Polonia - 79. et aliorum. Skotniciior & Firlejorum.
29. Colligationum variar. Familiarum 112. &c - 80 - NB hanc Possideo -

Amo

46

Konnotacya co się należy JmPanu Filipowiczowi Typografowi za Edycyą sub Titulo Dodecas d. 25. Januarij 1755. spisana.

Wydrukował Exemplarzow na Ordynaryinym Papierze. ℔. 200. a na Rygałowym ℔ 12. junctim facit Exemplarzow. 212. Za to mu przychodzi według porachowania Złotych Poll. . 497.

Ad rationem tego wziął ℔ 10. p Currenti Złł. . . 100.

Ad Complementum należy mu Reszty. Złł. . . 317.

Na Czerwone Złote redukuiąc te Złł. 317. Posłało się Wyniesie ℔ 17. y Złtych 11. monetą.

a Drukarni Lwowskiey to iest JmX. Beffkowi Piotrowskiemu od druku Mnisey Złł. 389 22. Posyła się z Podchorążkich pieniędzy

47

się podpisał

2. Ten się zostawuie dla dwóch Życia Hetmanów Gotowych y uspokoionych, nawet z oczywistemi Pomyłkami P. Filipowicza.

Pod tą samo dato odebrałem Złł. 112 pieniędzy na kontynuacyą drukowania Xięgi Dodekas. którą iak nayprędzy kontynować chętnie będę tylko żeby mi Życie Radziwiła przysłane było iak nayprędzy.

3. Ten Naypotrzebnieyszy Jz Arkusz przysłał a fl. 100 wziął. a Sekcyi iest u niego trzy Czwarta u mnie.

Filipowicz

Pod toż samą Datą odebrałem na drukowanie książki pod tytułem De Origine Progressu. z rąk JMci. Pana Janczyńskiego Złł. 100. Dico Sto. a tą na zadatek pierwszą razą J. Szlichtyn

4. Skorzystać JM Samej rekompensy, abyście udać in alio, to iest Correcta Dodekas Zaliorum

Odebrałem na drukarnią Zł. 168. dla mnie zaś z łaskawego respektu Xcia JMci od JMCi Pana Janczyńskiego, Zł. 100. in Summa wszystkiego Zł. 268. T. Siekierzyński Soc. JESU.

1 Dodecas P. Filipowicz
2 Progressus P. Slichting

Niżey podpisany zeznaię Iż ze Skarbu JO. Xiążęcia JMci z Prussow
Jabłonowskiego Wojewody Nowogrodzkiego przez Ręce JmPana Woy
ciecha Hordyńskiego Pałacu tegoż JO Xcia JMci Wojewody Superin
tendenta odebrałem reszte Pieniędzy Panu Filipowiczowi Typogra
fowi za Wydrukowanie księgi Sub Titulo Dodecas należących to
iest Czerwonych Złtych in Specie Siedmnaście y Złtych Jedynaście
à zas in tim dalszego Drukowania addytamentu do pomienioney
księgi przysłanego, od tegoż JMci biorę Złotych Sto, o które drukowa
nie ieszcze z Typograffem nieskontraktowałem na co ten moy Do
kument Ręką własną podpisany daię. Działo się we Lwowie Dnia
Trzeciego Miesiąca Grudnia Roku Pańskiego 1755 tego
Jerzy Siemiginowski

49

Niżey podpisany zeznaię, że w ręku moich zostały cztery kontrakty drukarskie względem czterech Operow dla J.O.X. JMci Jabłonowskiego Woiewody Nowogrodskiego, Dobrodzieia i Pana mego, iako to:

1) na Fedra z Drukarzem Jokobeer w talarach 77.
2) na Psalmy u tegoż — — — — — — 143.
3) Na Leduchoviensia u tegoż — — — 90.
4) No Okolskiego u Prelera — — — 72.

Summa 28 2. talar.

Ktorym Drukarzom do spłacenia otrzymałem od JMci Pana Doktora Ottona 12 Aug. 1756 według rewersu mego 152 tal. gr. 12. a od JMci Pana Sekretarza Piianieckiego belę papieru regałowego do przedania za 50 albo 55. talarow, także podług rewersu mego. Co wszystko podpisem moim potwierdzam

w Lipsku d. 24 Aug. 1756.

Michał Abraham Troz

~~III.~~

Rewers od P. Trotza na Kontrality 4 o Opera z Typografami &c. in A°. 1756.

152
9123

Odebrałem od JMci Pana Kapitana Dzianec-
kiego Sekretarza J. O. Xiążęcia JMci z Prus-
sow Jabłonowskiego Woiewody Nowogrodzkiego
Kapiery do formowania Sentencyarza bipartiti
operis z Kollekcyi wiele pracowitey pomienione-
go Xiążęcia JMci. Czeznaiąc podpisuię się
w Lipsku 24. Sierpnia. R. P. 1756.

Alexy Ozga

Reuers od Imć X. Ozgi.
kapelana Ichmć PP. Brühlow
na M. S. Sententiarij - -

Dowod na Papier do Genealogij.

Les Cinquante Ducats ou Cinq Cents livres de france, que Mr. Brunet nous a remis de la part de Son Altesse Monseigneur le Prince Jablonowski, seront remis par nous à Mr. Nicolas Marcel à Paris, et nous tiendrons aussi à la Disposition de S. A. les quatre Ballots Rares, qu'avons reçu de Nuremberg à Leipzic ce 15 Octobr 1754

Gervinus & Wurffbain

J'ay reçu de Monsieur Brunet cinquante sept Ducats de Poit. pour quinze Rames de papier que je dois ~~venir~~ faire venir pour son altesse Monseigneur Le Prince Jablonowski Stolnick de Lithuanie. fait à Varsovie le 7e. Juillet 1754.

& P. Riaucour.

53

Le piar imprimeur m'a assuré qu'il
ne falloit pour finir l'impression
des genealogies que ces 16 rames de papier
pour lesquelles Mr. riaucour a receu
l'argent suivant la quittance

4°

54

Punkta umowione między JO Xięciem z Prussow Jabłonowskim Stolnikiem Litt. y JWJX Załuskim Referendarzem Koronnym z okazyi drukowania Genealogiy; od obu Stron akceptowane

1° JWJX Referendarz Koronny, bierze na siebie curam, y ostatnią korrektę tey Genealogiy. Targ zrobi. Xiąże Jmć zas pieniądze odsełać przyrzeka korrektę pierwszą JX Prefekt Drukarni; a drugą JP. Janozki Sekretarz, ostatnią JW JX Referendarz. Originał oddany będzie do Bibliothekii Xięcia Jmci; pro documento z konfrontowania, quod Author voluit że nic nieodmieniono. Tabulas odebrałem 69. Item trzy 1871. 72. y 73.

2° Baszko dedykowany będzie Xięciu Jmci. na ktorego druk destynuie Xiąże Jmć 20. ₶. MSS Domu odsełasię

3° Dla pospiechu w dwu Drukarniach. drukować się ~~będzie~~ nie może ale z wszelką ostrożnością dołoży się aby na stronę Exemplarz żaden nie przyszedł.

4° Numerus Exemplarzow 200. y wielkość papieru według Proby akceptowane.

5. Przyrzeka JW JX Referendarz bez że pilną każe dać attendencyą żeby nikomu nieskończonych Exemplarzow niekommunikować;

6. Według proby papier, zapisał się z Gdańska.

w Warszawie d. 25 Julij 1748

L. J. Załuski Referendarz mpp

Postanowienie Względem Genealogyi

Pro memoria umowione Punkta z JW. Imść X. Biskupem Latuskim Referendarzem W. Koronnym in Actu Spisowania Genealogij obydwom stronom spisane

1mo JW. Imć Xiądz Referendarz osobliwy y kochany mey Dobrodziey curam et Orrectam totius operis dobrotliwie bierze na siebie. Tenże zrobi, a ja czy razem, czyli partitim pieniądze obligacyą się odsyłać.

Korrektorow trzech będzie, to iest Imć X. Profesor Drukarni, Bibliotekarzow dwoch, byleby Cyfrowanie akcentami swemi nie nadewrzeli, ultimo JW. Imć X. Referendarz ktory pomarańszy Oryginał, schowa y mnie oddla propter N. S. do Bibliotheki Zeby z nich dowod miał że gotow Author wolnit nic odemnie nego niebędzie. Tabulas in M.o II Trzydziestych będzie a teraz po

NB. 1mo Sytam Pięcdziesiąt y Dziewięc. Koligacia Trzydziesta

2do Na Druk Bożka destynuię Czterdzieści Reńskich złotych z tych pieniędzy, salvo hoc aby dedykowany był mnie, y na to manuscript z Domu zostawiłem, dla obmowy dedykacyi

NB. 2o po ktory ultimis Julij posłę.

3tio Dla pospiechu obligacyą aczeby razem u OO Jezuitow y Bijanow drukowano, gdyż ja pieniądzmi wystarzę, hoc speciali ter addito 12 Exemplarzow nie więcey wydrukuią, iako te dla mnie, gdyż pod wiedzieć nie będę pewności, że dla Ludzi y dla siebie drukowac ich niebędą, to bym pewnie nie odebrawszy Oryginałow, to fortnitèr et cautè dla mnie ubespieczyć Supplikuię.

4to Numerus Exemplarzow Dwiescie. Innych wiedzieć właśnie potrzeba mocey iako na probę papieru posyłam

5to Upraszam JW. Imć X. Referendarza, żeby żadnemu nikomu żadnych onych nie dawać, y nie communikowac bo mam swoim Summas meas validissimas, et delicatissimas, rationes.

6to Proby Papieru z pieczątką posyłam aby ni więcey ni mniey tego było, bo Tytuł prosty, Regestrow Cztery, Wiersze, et Folgenus trzy kasecie Pagin za granicą drukowac każą, na podobnym że arkuszu.

NB. Pour Les Peines et L'amitié une Belle Bandule de France

In dedicatione seu Titulo 20 Josephi de Duibus Principis Jabłonowskich Latuskich Genealogia Juniorum Dyplomatum na Tabelli trzeba napisać Numerus 99 a na Jabłonowskich 30

Ks. Dubrowski Jabłonowski

Umowa o Genealogii z JW Referendarzem

56

Projet de l'Impression du Catalogue ad Mingneus Jam

Pour donner à Son Alt. plein contentement sur l'affaire de nôtre Imprimeur, je me suis mis hier au soir à lire une grande partie du Catalogue, et à contempler par le menu le Compte dudit Imprimeur, qu'il m'avoit fait sur differentes qualités du papier, et autres choses y apartenantes, d'une maniere tres precise.

J'ecrirai tout ce que j'ai trouvé, pour entendre là dessus à coté de ces papier les volontés de Son Altesse.

J'espere de gagner tant sur le Sr. Breitkopff qu'il imprime les 150. feuilles en question sur du papier moyen, ou median dont Son Altesse a les échantil-

lons marqués en exemplaires, 700. pour 630. écus, ou bien sur du papier Royal pour 750 écus.

De cette façon il y auroit un decourt considerable de 50. écus: et je croirais qu'il seroit bon de se determiner pour le papier <u>median</u>, qui ne laisse pas d'être tresbeau, et la difference de la marge du median au Royal, n'est presque point sensible; il n'y a que le corps de l'etoffe du papier qui fait la difference. Cependant pour le prix, en choisissant le Median cela fait 700. écus donc

J'ai dit, que j'espere obliger cet habile Impr

meur à quelque decouvert.
Parceque le connoissant
et l'ayant pratiqué depuis
long tems, je sai que dans
son commerce il fait bien
de choses par honneur, et
je crois, qu'il me fera
aussi quelque chose par
amitié.

Cependant comme ses
comptes sont exacts, et
qu'il ne sur fait pas, quoi-
qu'il puisse paroitre un peu
cher, si l'on ne vaudroit
point considerer la beauté
de ses caracteres, toujours
nouveaux et tres bien for-
més, la beauté de ses pa-
piers, de son encre, et
l'habilité de ses ouvriers,
dont aucun autre Impri-
meur en toute l'Allemagne

ne sauroit être fourni comme luij: Si l'on met donc en compte tout celà, on trouve, qu'il fait bon marché, et qu'il est vrai, ce qu'on dit à l'ordinaire, que le meilleur et le plus fameux des ouvriers fait toujours meilleur marché que les autres. Il faudroit donc aussi considerer, si, après avoir bien vû et examiné ses comptes, il peut paroitre juste de lui faire quelque decou

Par exemple si Son Altesse souhaiteroit de faire i primer aussi quelque vingtaine d'escemplair de cet ouvrages in folio cette seule circonstance, outre la raison du papier augmenteroit le prix po chaque feuille de 8 gr

L'imprimeur est obligé
de donner ces 8. gros ℔,
qui n'est rien à la verité, considerè separement;
il est obligé de donner
celà ou à peu pres, à ses
ouvriers, qui changent
pour les in folio des
colomnes des in quarto,
et les formes, et la di-
spositon de la presse.
Ce rien pourtant de si-
peu de gros: pris, par
feuilles d'Impression,
750. fois, par rapport
à la grandeur de cet
ouvrage, fait deja en
somme totale 50. écus.
A present si j'insistois à
rabattre sur la somme
ces 50. ecus, je crois que
je l'obtiendrois, toutesfois

avec certaine injustice,
par ce qu'il est certain,
que l'Imprimeur ne se
pourroit jamais dispenser
de payer ces 50. écus, ou
a peu près, pour la même
chose à ses ouvrieres,

C'est aussi la grandeur
de ce livre, en quatre vo-
lumes papier beau et grand
qui fait paroitre le prix
de l'Impression de 700. à
800. écus un peu haut.
Car en effet, si l'on consi-
dere ces six alphabets
de feuilles, c'est tres gr
marché que celà. Si
Altesse, qui d'ailleurs a
fait imprimer tant de cho
ses, voudra bien se remettre
que confiant à quelque
Imprimeur un ouvrage

de vingt feuilles ou environ, on ne sauroit guere se retirer fait sans une depense de 200. écus, ou environ, pour 200. ou 300. Exemplaires, sans mettre en compte la beauté des caracteres du papier et autres choses, qui chez cet Imprimeur se trouvent meilleurs. Au moins je connois ces depenses telles par tant d'exemples et par ce que j'ai fait imprimer moi même. A present, si l'on prend ces 200. ecus six fois ou sept fois comme la raison de 20. feuilles a 150. feuilles l'exige, il en resulteroit la somme, non de 800. ecus, mais de 1200. à 1400. écus.

Encore, si l'on compte les
Exemplaires d'un tel livre,
le prix d'un exemplaire
reviendra selon la raison
du tout de 800. écus, à 1.
écus. Un libraire le ven-
droit bien pour 8 ou
pour 10. écus, sans consi-
derer la rareté qui exi-
stera par le nombre mo-
dique d'exemplaires.
L'Alphabet de cette belle
Impression ne reviendra
qu'a 16. gros, au lieu
les Hollandois et au
nous ont deja acoutu
de payer l'Alphabet
tels libres à l'ordinaire d
écus et au delà.

Il est encore à note
que non obstant que
j'aje compté avec le S

Breitkopff le plus exactement
qu'il a eté possible, vû qu'il
y a du manuscript dans
ce qu'on imprime, et qu'il
y aura à retrancher et
à ajoûter par cy par la
quelque chose dans le cà-
talogue, il est toujours in-
certain si l'Impression
du livre montera à la fin
jusqu'au total de 150.
feuilles: et en cas qu'elle
ne monte qu'à quatre
alphabet, ou à cent fe-
uilles, l'Impression ne
coutera plus selon la
raison du premier com-
pte 700. ou 800. écus;
mais elle coutera alors
environ 470. ou bien le pa-
pier Royal 540. écus.
Je ne dis pas qu'on ne pour-
roit encore épargner de

cette Somme modique quelque cent ou peut-etre quelque deux cent écus, dabord qu'on voudroit retrancher quelque chose de cette magnificence de l'Impression, ce que feroient les autres Imprimeurs de toute necessité, ne pouvent jamais effectuer quelque chose d'aussi beau.

Mais comme cette epargne seroit diametralement contraire aux intentions de Son Altesse, qui exige quelque chose de beau et convenable, il n'y faut pas penser.

Je ne dois non plus [illegible] primer ma pensée sur la [illegible]lité des caracteres, et [illegible] papier, et sur le nombre exemplaires.

1.) Les caracteres et lettres, dont cet Imprimeur se sert, et tout l'arrangement, dont il a fait ses échantillons, sont parfaitement beaux, et il n'y a absolument ~~rien~~ à dire. On ne feroit rien de meilleur a Paris: rien de semblable a Amsterdam.

2.) Le papier est aussi tres beau: et toutes les especes, qu'il en a fournies, sont sortables, mais les marges m'en paroissent toujours trop petites. pour le reste. J'aurois choisi le papier plus grand: non obstant que celà augmenteroit considerablement la dépense. Il y a encore une consideration à faire sur la qualité du papier.

Le S^r. Breitkopff étant as-
sez riche et ayant le ma-
gazin fourni de quanti-
té de toutes sortes du pa-
pier, peu très aisement
imprimer un tel ouvrage
si bien que la qualité
du papier soit tout a fait
egale du commencement
jusqu'a la fin. Lautetre
que par amitié il aura
l'application de trier les
meilleures feuilles d'une
grande quantité de ma
des papier. Un autre
primeur ne le sauroit
faire. mais trainant
longueur l'ouvrage qu
que fois par cette feuil
son, que le papier lu
de fault, il attendroit
foire pour en faire n
velle provision, qui ne

trouveroit jamais „tout a fait égal.

3.) Quant au nombre d'exemplaires il est à prevoir, que ce beau catalogue demandera en peu de tems des augmentations considerables, et qu'il voudra être reimprimé de nouveau; et que par cette raison un nombre modique d'exemplaires suffira pour le present. Cependant quand on considere, qu'un tel nombre de 200. le rendra dabord d'une extreme rareté, et que l'ouvrage est si grand, qu'il ne pourra pas être fini en peu de mois, si même cet Imprimeur ayant tant d'ouvriers, le pourra, celuy qui corrige, les feuilles n'y suffiront pas suffir, il est à voir

quel nombre seroit convenable selon la raison du tems qu'il faut pour l'Impression, et aprés pour la seconde edition.

Encore faudrat'il entendre les Ordres precis de Son Altesse sur ce qu'on oseroit retrancher ou d'ajouter avec du discernement dans les Catalogue.

J'ai bien lû et considerè les remarques que les heritiers de feu Mr. Sal... nius ont fait écrire sur les articles des livres disputés. Je les ai trouv... assez bonnes la plus part et assez curieuses. Cependant, comme ces remarques se trompent quelquefois, en donnant ... ce qu'il ne l'est pas, et

gligeant au contraire
quelques rarités tres con-
siderables: comme elles
indiquent quelque fois
les prix des livres assez
incertains, ce qui fût
bon pour ces heritiers
quand ils vouloient ven-
dre la bibliotheque et
ne l'est plus aujourdhuy:
comme ces mêmes re-
marques parlent sou-
vant Allemand melé
avec du Latin, j'at-
tends là dessus les ordres
de Son Altesse, si j'ose
par une longue espe-
rience que j'ai dans cette
espece de litterature,
ôter quelques remar-
ques du tout, changer
des autres, ajoûter quel-
que chose avec de la pre-
cision, et avec toute

la discretion possible,
rayer les prix, qu'on
pourra bien retablir, si
l'on le trouve bon, dans
un exemplaire à part,
et omettre à la fin ces
remarques Allemandes
qui arreteroient la
cture de tou
etrangers.

1. Typographowi Elblągskiemu daię zadatku ~~Liczby~~ Prozbą Czerwcze wer da Jmć P. Konrektorowi.
2. Zawsze doprasżamsię determinacyi czasu bo mensuras suas wziąść musi.
3. Do Okolskiego f. W3 Opatem/ eribrant Authores extranei nominatim de Saligna tam to co z pisma Sgo tylu zacnych Authorow wpisać należy.
4. Rusdum co do Druku pojdzie iest szara kiązka nie czerwona
5. Rejestru ad processum nie trzeba.
6. Genealogii czekać będę w Gdańsku iako obiecana mi
7. De Re monetaria Termin, także Jmć Pan Rector do Gdańska przy rzeka mi donieść Graphice.
8. Notat moich poszuka y odda mi ktore powchodzity. W3 w tym Idum Szarey. Oprawie sub Nomine Meo ieno żeden Arkusz iest a drugiego nie masz W3 nie można drukować bez tego
9. Ktem Sectionem Processus biorę do Gdańska do czytania
10. Daię Kwiekuik krotkiey Prefacyi y Kontent Laine piękna Y Ktam Sectionem iak ią kończyi. &c

---

Regestr Rożnych Monet Polskich, valoris intrinsece, srebrnych iednych dla starożytności opisania wręczonych, maiąc 2do że przez Mistrza Mincarza Gdańskiego summa cum diligentia faginowane.

1mo

Pakiet Staropolskich Monet.

1mo Zygmunta Augusta Grosus Duplicatus.
2do Jtm Grosus Sex Duplicatus M. D. Lx
3tio Sigismundi III. valoris adpresens Florenus Sex.
4to Reipublicæ Genuensis valoris Florenus Sm.
5to. Tynf 1663. Ostatniego Kursu, 2Zloty groszy Osm.

2do

Pakiet sub titulo Proby rożne przez Mincarza Gdańskiego.

1mo Joannis Casimiri Tynffa R: 1665.
2do Miasta Gdańska Tynffa R 1668.
3tio Sigismundi III Groszy Dwadzieścia Cztery.
4to Jtm Groszy Dwadzieścia trzy.
5to Jtm Groszy Dwadzieścia yiieden.
6to Pruski Szostak
7mo Kawałek Polskiego Tynfa Steyfla Berlinskiego.
8vo Sigismundi III Groszy Dwadzieścia pięć.
9no Jtm 1627. groszi 24.
10mo Jtm 1620
11mo Jtm 1622.
12mo Jtm 1626 z Łagonią Sama.

13tio Szostak Gdanski.
14to. Kopiika Moskiewska.
w Pakieciku sub Titulo Probki rożne w Podhorcach sub No 2do

1mo Szelągow 3 Elblągskich srebrnych
2do Proba z Tynfa Pruskiego warta g. 24.
3tio Item z Tynfa Kazimirzowskiego warta g. 35.
4to z Saskiego Tynfa sine pmetio.
5to. Proby Tynffow Saskich 1755.
6to. Item 1754.
7mo Item 1756.
8vo Item Berlinskiego 1765.
9tio w Pakiecie sub Titulo od Wacława Pierwszego do Jerzy nanda Groszy Czeskich szer. Idque.

1mo Venceslaus 2dus.
2do Vendeslaus 3tius
3to. Joannes 1mus.
4to. Carolus 1mus
5to. Vladislaus 2dus
6to. Ferdinandus 1mus.

NB. Ta kollekcya od Wacława II. do Jerzy nanda go iest Ciekawa aby do opisania, iak Wacławowie pięć zaczęli odmieniać to iest albexze grosze, Pfy dyna ktora y w Polszcze z niżyła nierownie Wartość pierwszego owego grosza Wacławskiego iest Bragskiego.

4to. w Pakiecie Item Proby monety Polskiey Nowey.

1mo Dwoch Tynffow wartość 1766 ot 1755.
2do Tynff Magdeburski 1755.
3tio Tynff Wrocławski 1754.
4to. Szostak 1755.
5to. Szostaczek Polski 1754.
6to. Item 1751 Szola Pruskiego.
7mo Formy a Proby Miedziany ch Polskich
8vo 1762. Sztuk pięć Miedziany ch quasi Groszowy ch.

NB. Wielce Prosze przebiedz Adam Kazanowski (: wielki Pisch) był Marszałkiem Nadwornym Koronnym z rozkazu Władysława napisał Commentarium super Regnum, Vires, reditus, Familias Polonie. Ten Manuscript oddał Władysław Posłowey (: in Chaza dere notandum była Posta :) Marszałkowey Francuskiey To prosze ad Progressus Utan Scelionem należy. Badziad To moy maiestatyczny.
11mo Bone Deus Kochany Mosanie Konzektor notationes sub Literis A.B.C.D. sunt singulariśime omnino, czy in 2dam czy in 3tiam wnijść powinny Sectiones. Letko znaleź moię zbywasz y ostatnie Item Pan Item za Donata pozyczam 2. #.
Verbo meum est dare, tuum apte invenire, filo reducere Item de Etymologia Rokosz Seym ad II Secti: vel III. Trzeba włożyć WmPan obiecałes z attencyi Swoiey dodać a WmPan mea odsyłasz bywaj Zdrow.

Pruscow Item

66

Regestr Xiąg ktore się odsełaią do Elbląga JP. Konrektorowi Hoffmanowi d. 9na Aug. 1765. A° w Gdańsku spisany.

1°. Informacya względem Szelągow excerpta, et latine conversa.

2°. Discursus de re monetaria Regni Poloniae ostendens damna enormissima.

3°. Epistola Mercatoris cujusdam ad Equitem Polonum statum modernum rei monetariae concernens. O tę trzy Xiązki chodzi

4°. Xięga po Niemiecku drukowana a przez Dawida Brauna wydana. O tę jedną prosze Ysezki Lacinskich co więcy Confidowałem

5. Xiązka cui Titulus: Universal Königl: Majestat von Pohlen A° 1666. po Niemiecku cała.

6. Xiązeczka in Octavo po Niemiecku względem Monet. przez Professora Hempelshausa wydana.

7. Xięga in 4to drukowana po Niemiecku ad rem Nummariam pertinens przez Dawida Brauna wydana.

8. Xiążka in 4to po Niemiecku drukowana ad rem Nummariam należąca cui Titulus Anhang.

} Offero

Podscriptum wyięte z Listu JO Pana pisanego do JWJX. Załuskiego Biskupa Kijowskiego.

I tey poczty odbieram pamięć WMć Pana Dobrodzieja połączoną stateczną łaską Jego dla mnie.

Breytkopff Xięgarz racz WDobrodziey pisać do wspolnego Przyiaciela naszego Xięgarz ten nie ma odemnie kontraktu. 2do Mieni że nieboszczyk Christ Professor tak kontraktował z nim to iest za Dwiescie Czerw: Złł. Ja zas drukuiąc u kilku przez P. Troca więcey Exemplarzow a nie przechodziło 50. 60 ₰ dawszy mu zadatek między 40 Czerw: Złł. Exemplarze in residuo in N: 198 a in voluminibus więcey pozostały probowałem zaś w Amsterdamie, w Nurembergu, w Hali, w Berlinie, Rzymie, nigdym ia rownego Kontraktu niewidział. P. Christ pomarł a ja przyczyny takiego Kontraktu powziąść niemogł całe Negotium Jto dokładam Zemia zalecił y dowiodę Listami P. Christa iż nie miał bydź Panem drukowania więcey a ia poszukam albo otrzymam List od Mr du Chatelin ktory pisze do mnie żaląc się że gdzie indziey drukuię a nie u niego tak iak przedtym to są okoliczności.

Monseigneur!

Penetré des preuves eminentes des graces de Vôtre Alteſſe Sereniſſime, incapable de temoigner ma plus humble reconnoiſſance, ſi non par des foibles efforts de m'en rendre digne un jour, Vôtre Alteſſe ſe perſuadera pleinement des ſoins reſpectueux et continuels, que j'employerois en tout, ce qui peut etre relatif à ſa perſonne Sereniſſime.

Je doute, que mon pere ait donné les commiſſions de Vôtre Alteſſe à quelqu'un. Ces livres, commencant à la page 560. ne ſeront vendus qu'apres les fetes, et je vois en meme tems par la

lettre de mon pere, que Vôtre Alteſſe
Sereniſſime a gracieusement voulû me
communiquer, et que je remets ci jointe,
que mon pere, desirant de ne commettre quel-
que chose, qui puiſſe en quelque égard se trou-
ver contraire aux volontés de Vôtre Alteſſe,
demandoit non seulement, quant aux prix, les
ordres de Vôtre Alteſſe, mais se reservoit
en meme tems, d'en informer Mr. le Con-
seiller de la Cour Bel. Je soumets donc
de rechef à la haute decision de Vôtre Al-
teſſe, si Elle ne trouveroit bon de mettre
entre les mains de Monsieur le Docteur
Ernesti, qui se trouvera lors que ces li-
vres seront vendus à Dresde, et selon
son amour pour les lettres, journellement
à la vente, les commissions de Vôtre
Alteſſe, d'autant plus, que le peu de tein-
ture, que je poſſede de la litterature Po-

lonoise m'expose au danger de ne remplir dûment les volontés de Vôtre Altesse.

Quant à l'éclaircissement, que Vôtre Altesse souhaite d'avoir, de la lettre de mon pere du 5 de Nov., je crois me trouver en etat de le donner.

La somme de ces originaux, qui ont été mis entre les mains de Monsieur Gregory, ne peut monter à 869 écus, et ce seront uniquement les frais de la Chancelerie du Conseil privé et de la Chambre de finances, mais Vôtre Altesse trouvera parmis ses papiers une liquidation signée:

Geheime Cabinets Lautzleÿ

composant la somme de 155 écus 17 gros.

En consequence mon pere, pour que Vôtre Altesse d'un coup d'oeil puisse envisager la somme entiere des droits des Chancelleries du Cabinet, du Conseil privé et de la Chambre de finances, a presenté à Vôtre Altesse

la consignation, que Vôtre Altesse a daigné me faire voir et qui fait la somme de

869 écus.

Je me persuade ainsi, que, ce qui regarde les droits des Chancéleries, il n'y a rien à payer au delà de la somme marquée, et je pourrois apparemment tenir l'écrit du Baron d'Hohenthal aussitôt, que Vôtre Altesse aura donné les ordres pour le payement de ces droits. Cependant j'ai ecrit sans delais à Dresde pour être en etat de donner les informations les plus authentiques à ce sujet.

A mon retour je n'aurois rien de plus pressant, qu'à demander les ordres pour le moment, ou je peux presenter à Vôtre Altesse mes humbles respects en personne. Je m'acquitterois le plus exactement, de ce qu'Elle me préscrira. J'ai l'honneur d'être en profonde soumission et respect

de Vôtre Altesse

ce 18. Dec 1775.

le très humble et très obeissant
Serviteur Born.

Mnie. Jakże mogłam dzielić dni moie z nędzni-
kiem takim iak Monserwan. A on chciał po-
iąć Mnie za żonę. Takie srogości czyż napra-
wione bydź mogą. Swiat od początku mego
okropnego zdarzenia obrzydł Mi. Dla Mego
tylko Syna odwlekłam koniec swóy dla niego
to tylko wzywałam praw, wołałam o pomoc
która bez wątpienia w mych własnych oczach
hańbiła by Mnie gdybym sama iey była przedmio-
tem. Ale czegoż Matka dziecięciu swemu nie
winna niemogłam Mu nic zostawić iak tyl-
ko łzy, i próżne narzekanie. Ustanowiwszy
los iego, niepozostało Mi iak tylko umrzeć,
a tak wskoczyłam do grobu: w nim to dopiero
nieszczęście swą zdobycz opuszcza: iuż tam
nieboię się hańby O Nieba czemuż niejestem
taką w oczach Boskich iaką mam bydź w
oczach świata bywaj zdrów Naynkochańszy
krewny, w twoie ręce oddaię Syna Mego
Niewiem czy mu kiedy powiesz o obrzydłym
sprawcy iego urodzenia, czy Mu powiesz o
iego Matce zapewne brzydzić się będzie
Ale cóż mówię powinnam Mu odpuścić temu
który Mi grób wykuł dokąd spieszę muszę
ofiarę z siebie temu wszystkiemu uczynić

w Mi religia rozkazuie: a więc niech żyię niech
opłakuie, niech zawsze sobie wyrzuca śmierć.
Adieu móy kochany dobroczyńco kochay Mnie
w Moim Synie, a niezapominay o nie-
szczęśliwéy, która do ostatniego Momentu
wielbiła cię

Londres le 5. d'avril 1722

71

Monsieur.

Il y a quelques jours que l'Eveque d'Exeter pensa se ro[illegible] [illegible] coup, et il est en danger d'en mourir. L'occasion de cet accid[illegible] [illegible] à ce qu'on dit l'entrée publique de deux Candidats dans l'[illegible] [illegible]mme on sonnoit les Cloches, & [illegible]'on faisoit de grandes [illegible]ations l'Eveque voulant voir ce q[illegible] c'etoit ouvrit avec Zar[illegible] precipitation le chassis d'une fenet[illegible] qu'il tomba en bas du p[illegible] étage.

C'est une chose incontestable que les affaires de l'Europe sont au[illegible] d'huy dans une telle situation que l'on est à la veille de voir une guerre contre l'Angleterre, & l'Espagne secourüe de la France & du Czar puisque tous les avis que nous recevons de divers endroits marquent que la Cour de Madrid veut non seulement que S. M. Britt. luy rende raison sur Gibraltar & Port-Mahon, mais encore sur la perte qu'elle a fait dans la bataille navale et de plus il paroit que cette même Cour de Madrit pretend qu'on luy donne satisfaction sur ces deux chefs avant l'ouverture du Congrès de Cambray, de sorte que les affaires sont tellement embrouillées que l'on ne peut avoir comment elles pourront s'accommoder de part et d'autre sans coup ferir.

Dans cette epineuse situation le Roy George a fait tout son possible pour faire remettre cette discussion à l'Arbitrage du Regent, mais soit politique, soit jalousie, soit enfin que les Cours de France et d'Espagne soient aujourd'huy tellement unies que l'une ne veuille rien sans l'autre, son A. R. après une foible remontrance à temoigné à S. M. Britt. que le Roy d'Espagne ne vouloit pas se relach[illegible], et qu'ainsi il falloit discuter cette affaire à Madrid et que pour cela S. M. n'avoit qu'à envoyer ses instructions convenables à Mr. de Stanhope.

On aprend de Petersbourg que le Duc de Holstein avoit demandé au Czar de commander l'armée qu[illegible] les uns disent destinée contre la Pologne et d'autres contre le D[illegible]marck, mais ces lettr[illegible] [illegible]nt que l'on ne croioit pas que [illegible] M. Czarienne entrepr[illegible] moindre chose avant la dissol[illegible]on de la Diete et du Sen[illegible] Svede, où l'on doit discuter [illegible]oint contentient de la sug[illegible] [illegible]ce que la decision de cette Diete determinera le Czar [illegible] restituer au Duc le Duché de Slesvick que l'on reunira [illegible]ne de Russie par le mariage de ce même Duc, avec la [illegible] [illegible]n verra si les Etats de Svede veulent s'incliner a[illegible]

la Couronne à ce Duc après la mort de leurs Majestés
Nos lettres de Vienne ne parlent rien ni des mouvem
armemens des Turcs, ce qui est une preuve indubit
S. M. Imple est tranquille de ce côté là, mais il paro
elle soit plus inquiete pour ses Provinces d'Italie, ou la C
Madrit forme quelques ligues et quelques projets qui ne peu
qu'à troubler la tranq[illegible]ité de ces Etats, on aprend m
[illegible]lques Princes jaloux de [illegible] puissance de l'Empereur on
[illegible] parti de l'Espagne & [illegible]t ce qui est cause que S. M.
Imple a resolu d'y faire passe[illegible] quelques Regimens de cavalerie
et de Dragons pour être à portée de marcher où il en sera besoin
Il est vrai que le Pape se plaigne de ces frequens passages
qui ruinent une partie de ses Etats, mais c'est de quoy la Cour
de Vienne ne se soucie pas beaucoup.
Il sera encore du tems comme on aprend avant que la
Republique de Hollande aura reconnu le Czar comme Empereur
de la Grande et petite Russie, puisque quelques Provinces s'y
enclinant et d'autres s'y opposant, ce sera le même manege
qu'avec la quadruple alliance, jusqu'à ce qu'elles ayent vû
ce que feront l'Empereur la France, l'Espagne et les autres
puissances
Malgré tous les efforts du tems pour avoir le dessus dans les
Elections le parti de la Cour a une majorité considerable dans
celles qui sont déja faites, quant à celle de Westmunster, les
voix s'y maintiennent dans une grande superiorité, mais
comme ils usent de violence par rapport à l'Election, la
decision pourroit bien en être re[illegible]rojée au prochain parlement.
On a eu avis que le jeune Marquis de Montbeleone pour
n'être pas en peine de chercher un Prêtre qui voulut le marier
avec sa belle, a eu la precaution d'emmener avec luy un Prêtre
[illegible]n qui avoit autrefois desservi la Chapelle de l'Hotel d'Espagn
[illegible]taye et que le Marqui[illegible] Berettilandi avoit chassé,
[illegible]ux de ses libertinages, & [illegible] sa mauvaise vie

du Czar

[illegible] pecable nouvelle de

[illegible] on maître avec la Suede et

[illegible] President du College de [illegible]

[illegible] leur [illegible] ont ordonné au susdit Mr leur

President de feliciter [illegible] dessus la susdites Altesse, moyenant

cette Paix le Czar garde pour jamais les Provinces de l'Ivonie

Esthonie Ingrie, et une grande partie de la Carelie, avec les

principales villes comme Riga, Reval, Narva, Pechost, Wi-

bourg, et plusieurs autres avec toutes leurs dependences,

comme aussi un grand district de la finlande avec la

ville de [illegible] Sa Majesté Czarienne rendra à la Suede

de la reste du Duché de la finlande, le Roy et la Repu-

blique de Pologne, sont aussi compris dans ce traité.

Le Comte de Cadogan, lequel plusieurs Ministres Etrangers ici ont

questionné sur son voyage et commission pour la Cour de vienne,

ne leur repond la dessus, que fort equivoquement, tantot retour-

nera-t-il en peu de semaines pour londres, une autrefois

attend-il des ordres de sa Cour d'aller d'ici à vienne ainsi

qu'on n'en peut encor rien dire de certain s'il y va ou non

cependant ceux qui veulent profondir mieux l'afaire assurent

que sa presence soit si necessaire à l'ouverture du Parlement de

la grande Bretagne qui se fera le 30me du Courant V. St. pour

soutenir dans la Chambre Haute le parti de la Cour, que

celle-ci ne le saura eloigner alors sans faire tort à les afaires

on atten[illegible]
de france aux [illegible]
Mr Hop. son [illegible] assa[illegible]
de la prise violente et [illegible]
nant à la Compagnie des Indes [illegible] ces Pays-ci
a donné depuis ma derniere de [illegible] noissance de cette [illegible]
à toute les respectives Provinces pour en instruire la dessus
particulierement leurs Deputés ici

Il y a longtems qu'on a souhaité la Paix entre le Czar et la [illegible]
ici, mais avec tout cela il y a lieu de craindre, qu'elle sera [illegible]
=sible au commerce de ces Pays-ci à savoir en regard du Czar,
qui chicanera encore davantage la navigation des Hollandois
et des Habitans de cette Republique avant des mains libres, qu'il
ne l'a deja fait, pourtant ses vuës pour le commerce aux
Indes tombent, enquoi il agit en bon politique, et la Com-
pagnie octroyée des Indes orientales ici pour prevenir que les
Moscovites ne se rendissent habils dans cette navigation, ne
prend aucun de cette nation à ses Services, quoique le Prince
Kourackin se soit interressé pour plusieurs Personnes lui
recommende expressement pour cela du Czar son maitre,
auprès les Principaux Directeurs de la dite Compagnie.
Celle des Indes occidentales doit envoyer des Deputés ici,
pour conferer avec Monsr de Meinershagen Ministre de
Prusse ici, sur le sujet cy dessus mentionné, pour que

avec toute p[illegible]
facile d'accorder
doute dans l'opini[illegible]
plus facilement [illegible] ruiner la compag[illegible]
outre ce qu'il [illegible] a excité la jalous[illegible]
la dite compagnie qui s'oposerent d'abord [illegible]
ment si preju[illegible]iable a ses interets, il en [illegible]
cette naviga[illegible]n deux vaisseaux auroient fu[illegible]
au moins au commencement pour entretenir ce com[illegible]
le faire avec avantage. Il ne peut être qu'un gr[illegible]agrin
a Mr. D'Hornbeck grand Pensionneures d'apprendre que
queques unes des villes, qui avoient deja donné leur consente-
ment a la vente et aux nations des Domaines D'Hollande
commencent a en reculer, et se retraiter la dessus, celle
d'Amsterdam est de ce nombre, qui fait craindre qu'on

76

[illegible] le tort [illegible]

[illegible]nique avoit fait [illegible]

[illegible] d'icelluy en regard [illegible]

[illegible] service de l'Eta[illegible] et congedie

[illegible]tiecht que le dit Ministre excusa

maniere du Monde avec l'ofuscance qu'il

retour à Londres, qu'on [illegible] remedeat ;

Mon Prince

Ceci est la note, que V. A. m'a fait la grace de me demander, et autant que la memoire m'a pu servir d'avoir vu faire, et moi-même les mettre en oeuvre tous ces secrets, qui sont icy marqués, dont tout est eprouvé, non seulement de moi, mais des Seigneurs chez qui je me suis trouvé à travailler de mon talent. Par leurs bontés, après avoir eté satisfaits de mes travaux eux, mêmes ont bien voulu m'apprendre quelques uns de leurs secrets qu'ils avoient en leur particulier tant par reconnoissance, que pour mieux contribuer à gagner ma vie par un plus grand nombre d'iceux. Voila pourquoi, Mon Prince je suis en possession de differens secrets.

La premiere experience Phisique c'est de mettre un verre de vin, et un verre d'eau mettés ensemble; après quoi, tirer le vin, et laisser l'eau claire comme auparavant d'etre batüe avec le vin.

Seconde exp.ce Pour faire voir le flux, et reflux de la mer,

comme Elle monte, et
elle descend.

Autre Epreuve, sur le même
article, de composer des
chandelles blanches, comme
de celles ordinaires, qui
donnent la même clairté
que les chandelles ordinaires;
cette chandelle cij, par la
maniere de la composer
brulant à table, ij auroit
=il cent personnes dans la
Societé, où l'on peut se
trouver tout le monde
qui s'ij trouve, re regardant
l'un l'autre, vient sans
savoir pourquoi, voïant
que cette chandelle fait
paroître noir, comme si
toute la compagnie avoit
un masque noir.

NB Autre sécret pour découper
verres, et glaces sans diamant
et sans pierre ~~de~~ à fusil

NB Autre sécret, pour enlever
toutes les taches d'encre
sur le papier, ou sur la toile

NB Autre ℞. pour enlever toute sorte
de graisse sur tel habillement
que ce soit, à l'exception sur
le rouge, et sur le jaune

qui fait changer la couleur.

NB Autre ☞ pour netoyer les tableaux sans faire tort à la peinture sans y mettre aucun vernis, qui pût corroder la toile

NB Autre ☞ Pour Cristals, miroirs et pourcelaines les reunir ensemble avec grande facilité, qu'a peine l'on pourra s'appercevoir s'ils ont eté rompus.

Autre ☞ sans compas et sans prendre grande dimension ni plomb de ligne, prendre un couteau, ou une Epée les attacher au plancher, et planter ensuitte une epingle en pleine chambre, faisant tomber le couteau, ou le plombeau de l'epée sur la tête de l'epingle, seroit elle aussi elevée que la tour de Bologne, il ne peut jamais manquer.

Secrets pour la guerison du corps humain.

Pmo Pour ce qui regarde les fluxions de Poitrine

NB 2.do Pour toute sorte de colique de miserere.

NB 3.e Pour Dartres vives, ou Farineuses.

NB 4.o Pour netoijer les dents, seroie-elles noires comme le geai quand elles seroient chargées de tartres, les faire revenir blanches dans un instant, sans faire tort aux gencives; et après qu'elles sont nétoijées,

NB je donne la maniere de les conserver avec un émail superbe.

NB 5. Pour ce qui regarde les coups du soleil sur telle partie du corps que ce soit, sans preparatif etre gueris d'un moment à l'autre.

Ilze NB 6.me Autres, pour les corps des pieds, les guerir sans grande Soufrance dans deux fois 24 heures.

NB
Avoire bout car Je n'ay pas du tems a perdre Tacher Et me rendre cette note

1 Sécret, Pour transporter toutes Les doreures, ou argentures et figures qui sont sur les papiers, ou en tout autre endroit que L'on voudra, sur le bois, pierres, murailles, ou toiles ?

2 Autre, Pour copier toutes sortes d'estampes, Portraits, Miniatures, caractéres, et écritures sans gâter L'original.

3 Autre, Pour éclaircir les doreures, ou glaces des miroirs devoient elles marquées des tâches des mouches ou même noires comme L'Encre à La chine, Les faire venir dans leurs prémiers Lustres, comme s'il n'y avoit qu'un jour qu'elles fussent faites de neuf.

Autre Sécret, et Nouvelle méthode pour écrire, sans que L'ecriture paroisse avec grande facilité et à faire paroître, au même tems disparoître avec la même facilité tout autant de fois que L'on veut.

Lundy 4.a Autre Sécret qui est un Mordent, des plus estimés en France, et dans les Païs où j'ai passé, et qui n'est pas connu, Le quel sert pour dorer en or en feüille sur telle chose que L'on veut, sec sur L'instant, et souffre le brunir, sans y mettre des couches de blanc résistant à l'eau sans faire Le détail des autres Sécrets chimiques et phisiques, qui ne demandent aucune drogue dont L'on puisse faire L'epreuve sur le moment que S. A. L'ordonnera à Son Serviteur, qui y Sera present. Et bien d'autres Sécrets

Pour la conservation du humain, dont tout est
expérimenté plusieurs fois; malgré celà, ne
pouvant pas faire l'épreuve de ces sortes de secrets
je ne les offre, et propose pas à V. A. voiant
qu'on n'est pas à même d'en faire les expériences
Il n'y a que l'humanité, et la charité de V. A.
D'ij'croire comm' elle verra les autres épreuves
qui puissent se faire, et qui réussissant sous ses
ijeux, donneront à connoître à V. A, que les
Secrets du dernier article, dirâ, qu'il ne sera pas
capable d'en imposer s'il etoit à même d'en
pouvoir faire les épreuves, V. A. verroit la
reussite, et la realité d'une expérience comme
de l'autre. Voilà pourquoi, Mon Prince, je
prends la liberté de lui expliquer article par
article.

Votre Altesse me fera la grace de me faire faire
La note des Secrets, qu'Elle souhaite de voir, pour
que je puisse aujourd'huij prendre les drogues, qui
me sont nécessaires, pour avoir l'honneur de les
apprendre à V. A à l'heure de sa commodité

Connotatio Adressow do osob Literatura bawiących się w Lipsku.

78

A Monsieur
Monsieur Bortz Maitre en Philosophie
et membre du College de Notre Dame
a Leipzig.

A Monsieur
Monsieur Besack maitre en Philosophie
a Leipzig.

A Monsieur
Monsieur Mascau
Conseiller de la Cour de S.M.
le Roi de Pologne et Electeur
de Saxe &c
a
Leipzig

A Monsieur
Monsieur Bel
Professeur de l'academie
à
Leipzig

} tenze stuzyć mai do Pana Chrysta

A Monsieur
Monsieur Trotz
Docteur en Droit
à
Leipzig

A Monsieur
Mr. Witleben, Maitre ès
Arts.
a Leipzig

A Monsieur
Mon: Abraham Gotthelf Kaestner
Matheseos Profess: publique ex-
traordinaire Lipsien. Academiæ
Regiarum Suecicæ

Abraham Gotthelf Kaestner, Ma-
theseos Professor publicus Extraordina-
rius Lipsiensis Academiæ Regiarum
Suecicæ et Svetiæ Societatis Regiæ
omnis Scient. Gottingensis Academiæ
Bononiensis et Augustæ Vindelicorum
membrum.

ad Epistolam.

A Monsieur
Mr. Kaestner. Professeur extraordinaire
de Mathematiques.
a Leipzig.

79

PrInCeps IosephUs LeXanDer

IABLONOVVSKI

pro CarDInaLI PassIoneI reCeptUs

28â AUgUstI

SoCIatUs LIber sCIentIæ ParIsIensIs

perennet nestoreos annos.

W Sztukach 170

Celsitudinis Tuæ

ità demississimè apprecatur

Jablonowiæ 8tavâ 8bris

humillimus et devinctissimus
Servus
Dr. K.

[illegible]

M[illegible] [illegible]nce Russe de Jablonow[illegible]

Palatin Ge[illegible] de Nowogrod Chevalier & Commandeur

des Ordres du St. Esprit de St. Michel et de St. Hubert

Membre des Academies des Sciences et de Belles

Lettres de Paris.

Monseigneur

Je Supplie très humblement Votre Altesse Serenissime de me permettre L'honneur de la Complimenter sur la place que son incomparable merite et ses rares talens et qualités viennent de luy acquerir dans L'Academie des Belles lettres de Paris. Ma Joye en est d'autant plus grande que j'ay toujours pris la Liberté de l'en assurer, en apprenant la mort de M. Le Cardinal Passionei; Sachant qu'on ne sauroit trouver sujet aussi digne qu'Elle pour remplacer, même avec avantage, ce Savant Prince de l'Eglise et que L'Academie ne Laisseroit point Echaper cette occasion favorable pour augmenter son Lustre en s'Incorporant du plus grand et du plus savant Prince de l'Europe

D'autant plus Illust[illegible] par sa famille, quoiqu'elle est Unie a celles des plu[illegible]nds Monarques de la Terre.

S'il m'auroit été permis, Monseigneur, j'en aurois Complimenté L'Academie et non Votre Altesse Serenissime, sur l'honneur et le grand Tresor qu'elle vient d'acquerir, et comme elle le ressent sans doute, Elle luy confere cette place, en même têms que celle des Sciences luy donné une autre, distinction qui ne s'est pas encore pratiquée depuis sa fondation et chose qu'on n'a point fait pour qui que ce soit et qu'on ne feroit sans doute pour personne autre que pour Votre Altesse Serenissime pour marquer leur Empressement au Bonheur qui vient de leur arriver. Je vous suplie trés humblement, Monseigneur, d'agréer ces Vers que le mien uni avec ma joye, mon zele, et respectueux devouement viennent de dicter par ma Veine a ma plume dans cette occasion en apprenant ce Matin cette agreable Nouvelle.

[illegible] ante, et ton Degnigne fra[illegible]

Enfrap[illegible] adée par tes Vertus et dons,

Mon ame Transportée voudroit avoir l'usage

Jointe avec ma Muse, te rendre leurs Homages.

Grand Prince Jablonowski, Il y a deja longtems

qu'elle connoit ton Esprit, Elevé et Brillant,

Mais le mien encore, reste a Ignorer

S'il luy faut qu'il t'admire, ou bien à te Loüer.

Tant il est Ebloüis, Tant il reste Etonné

de toutes les qualités, dont tu en est orné

que Crainte d'en manquer, dans la narration

Il Estima rester dans L'admiration.

Ce n'est pas au grand Prince, cette famille Illustre

qui est remplie de Gloire, depuis plusieurs Lustres

Et qui t'a fait allier, aux plus grands des Roys,

Ce n'est pas cette Naissance, qu'aujourd'huy je vois,

C'est cet Esprit Si vaste, cet Esprit Si celebre

qui te met au dessus, de tous tes grands Ancetres

Qui t'Eternisera, ainsi que tous nos Dieux.

Plus que tous les Lauriers de tes Illustres ayeux -

Tu Serois toujours grand, Illustre et reveré

Et par tous les Siecles, admiré adoré

Si ta naissance même, n'étoit considerable

Si elle ne te rendoit, Si grand et respectable -

[illegible] qu'autrefois
[illegible] passer à [illegible] Sage
Le faisant traverser les [illegible] Illumineuses
En tenant dans ses Mains, sa Lire Armonieuse
Donnéz a la Pologne, vn Poëte aujourd'huy
Si Eclairé et Savant, comme Il etoit luy.
Ou bien donnez moy, L'aisance qu'il avoit
quand pour ces grands Sarmates Il Ecrivoit et parloit
faites moy aussi Entrer, dans ce Sacré Bois
Boir de l'eau Beate, pour Eclaircir ma Voix,
Et que le mont Parnasse, m'Eclaire et m'Illumine
Que ma Veine s'anime, aux fontaines Castalines
Pour chanter dignement, vn de vos favoris
qu'admire toute la Terre, qu'orne la Sarmatie
Mais Il n'y aura jamais, Esprit assez parfait
pour chanter dignement, tout ce que ce Prince a fait
Il n'y a que les Ouvrages, Il n'y a que les Ecrits
qu'ont fourni sa Science, et son très vaste Esprit
Qui pourront faire voir, dans la Posterité
La grandeur de son ame et de ses qualités.
Mais helas je me trompe, son nom grand et Brillant
Est porté par le monde, sur vn Char Eclatant
Et deja repandu aux coins de toute la Terre
Les Sciences et les Belles Lettres de Paris le reverent
Leur associé L'ont fait, pour faire leur Ornement
Remettons leur le soin, pour le Loüer dignement
Et moy je me reserve a faire toujours des Voeux
pour que sur sa Santé, Enveillent tous les Cieux.

Powinszowane, w dzien Narodzenia J. O. Xięcia
Jabłonowskiego Wwdy Nowogrodzkiego, od
Konwentu Lachowieckiego Od Dominikanow

Większey nigdy mieć niemożemy okazyi do oswiadczenia
wdzięcznosci naszych, iak gdy solennie dzien narodzenia
Panskiego obchodząc, niemowlęce w prospekcie Polskiego
Narodu stawiemy y sławiemy Lata Twoie z tym rodzi
wieniem Quis putas Puer iste erit? a coż to za dziecię
będzie Jasnie Oswiecony Mci Xiąże Wwdo Nowo
grodzki Panie y Fundatorze nasz nayłaskawszy.
Lecz pytac oto zdami się nie bez krzywdy; bo Złote 900.
Jabłonowskich wieki, z Nayjasnieyszych Leszczynskich
z Kazanowskich JWW Sieniawskich Parentele, te
same Panskiey godnosci, wspaniałego zawsze animuszu,
dobrego w rzeczach wysokich gustu, nadprzyrodzonych
(że tak rzekę) hoynosci talentow były konkurą y owszem
wszystkich doskonałych przymiotow w Zo[illegible] nigdy się
lepiey w wolnym Panowaniu Twoim okazać niemogą
iak się iuż w niemowlęcym całemu Swiatu prezentowa
ły powiciu. Y ktoż się z tak gorney Familij na Two
iey Panskiey omylił osobie? chyba komu zawisna smierc
pociechy Dzieł heroicznych, krasomowskiey wymowy,
zbioru wszelkich perfekcyi, prawdziwego wsparcia y
splendoru Oyczyzny widzieć niepozwoliła. My iednak

Coraz na nowę Panskiey osoby zapatruiąc się sprawy, przy
znać musiemy, że gdy doskonałego wieku Twoiego niepo
rownanę zasługi z gornemi zawsze emuluią honorami
też samę honory y mieniowi Panskiemu przyzwoitę w osobie
Twoiey certuią o Dziecinność, w ktorey przyszłego życia oka
załość tak się pięknie wydawała in flore iak by zawsze
przed Bogiem y Ludźmi kwitnąc miała.

Niech to iednak co powiem Panskiey nieuraża mo
[illegible]; że Alexander wielki miał bydź całego Swiata niespo
koynym zwycięscą; cała narodzeniu Jego applaudowała
Macedonia, Twemu zas więcey iest winna Korona Polska
że zdrowemi y mocnemi w senacie radami tak ią do
zgody animuiesz, iak bys sam Swiętego Pokoiu był Xżią
ciem y Oycom przez co wszystkich zwyciężasz serca.
Że przy urodzeniu Florydei bogini kwiatow wdzięcznie
spiewały muzy miłą Jey ukontentowaną urodę, za Two
ię zas Jo Panie urodzenie niech cała brzmi wesołością
Europa, że oprocz zbioru honorow milszę bo swiętsze
w Tobie ogląda cnoty. Że Noe do pługa urodzony
miał bydź prac Ludzkich uczeniem y pociechą ko
lipkę Jego otaczały familię Tys Panie ieszcze to w dzie
cinney kolysce pokazał żes do wysokich urodzony
struktur nowemi inwencyami y sposobami onę miał
wspierać y owszem gdy do Swiętych Erekcyi hoyne
mi przyczyniasz się Jałmużnami iak bys do rowney pra
cy kożdemu podawał rękę słowem mowiąc Natus
es Pater Patriae amator plebis

Jescześ był dzieckiem, iużeś między Pany
stanął w Oyczyznie iak Oyciec kochany
A zkądże stanowszy iuż na stopniu wysokich honorow
kiedy dukt swoy prowadząc z nayiaśnieyszych Fryderyka
Ferdynanda Maximiliana Jozefa Karola Konrada
y Siodmego Cesarzow ludziesz Nayiaśnieyszych Michała
Korybuta niezwyciężonego Jana Trzeciego Leszczyńskiego
Maryi Klemętyny wielkiey niegdyś pobożności
Pani M. Jozefy M. Amalij iakoteż Sauaudyi Danij
Kwecyi Krolow w ktorych JOO JABŁONOWSKICH Imię
ma swoy zaszczyt y sam trudami twoiemi Xiążęcey
doszedłeś Mitry. Zkąd mowię gdy z wielkich y nie
porownanych zasług po JWW Kazanowskich Sie
niawskich JOO Radziwiłłach Senatorskie w Oyczyznę
osiadł krzesło albo zkąd kiedyś z wielorakich Seyen
cy naywybornieysze przewyższył subiekta ieszcze so
bie niemowlęce wspominasz lata? Wysoki to umysł
subtelna do nabycia nieśmiertelney chwały sprawu
ię inwencya, bo kiedy tym sposobem każdemu pra
gniesz prezentować się dzieciną znać że y każdego do
niebieskiey korony poprzedzić usiłuiesz tym wyrokiem
aż się staniecie iako małe dziatki niewniydziecie
do krolestwa niebieskiego niech że ci JO Mci Xiążę
z całą przeświętną familią twoią łaskawe otworem
stoią nieba My zas iako twoim dniem narodzenia
cieszemy się tak uprzeymie życzymy abym nam Panu
ięc łaskawie na ziemi wieczney w niebie dostąpił
sławy Dzieci

Deiphilus Ismariensis

IABLONOVIO PRINCIPI,

MAGNO LITERARUM VINDICI AC STATORI,

profundam venerationem.

Inclyte DUX, cui perpetuae sunt Carmina curae,
Vatesque fabri Carminum,
Quos Tua Deiphilum pietas dignatur honore,
Iam fama late distulit.
Ille tamen desiderio tabescit inani
Tuis fruendi obtutibus.
Namque animi veges ac promptus, sed corporis eger,
Pigra febre languidus,
Heu! frustra Lachoveias suspirat ad Arces,
Alasque poscit Pegasum!

Ejs

Est tamen, unde suo solatia certa dolori
Musis amicus hauriat.
Omnia nempe Sacri gerimus Cœlestia Vates,
Terrena si absit portio:
Et nostra ingenii monimenta æterna perennant,
Nec damna Lethi sentiunt.
Ipsa adeo Heroum nostro sibi munere Virtus
Æternitatem vindicat.
Nam neque, si Paris centum Tibi marmore surgant,
Aut ære signa Cypria,
Qua Tibi servatus Civis, quæ Patria, victis
Tropæa ponat hostibus;
Mille Semiramiis nec si Tê turribus Urbes
Autore tollant verticem;
Te memori æternum commendent clarius ævo,
Quàm sacra vatum carmina.
Ante Phrygem Æneam, Phrygiq; incendia belli,
Vixere fortes & pii.
Sed quia, Mæoniis qui ferret in æthera pennis,
Phœbæus ales defuit,
Lethes mersi æternum periere profundo,
Auxisse digni sidera,
Queis Tua iam dudum multo molimine Virtus
TE, MAGNE PRINCEPS, intulit:
Atque Tuis late resonat iam laudibus æther,
Quacunque currum sol agit.

Gal-

Gallus, Iber, Italus, Germanus, Belga, Britannus;
Te Literarum Vindicem,
Musarumq decus, quo nullum Sarmatis ora
Hucusque maius protulit,
Uno omnes animo certatim, uno ore fatentur,
Gentique Polonæ invident.
Quas Tu Inter laudes si nec mea carmina temnes,
Solem æmulari deliges,
Qui vastoq mari gaudet sua lumina pingi,
Guttâque roris parvulâ.

Sedi e Collegio Cremonecensi
1767. Die 24. mensis Julii.

A Son Altesse Sezenissime

Monseigneur Le Prince Prusse de Sablonowski General, Palatin de Novivogrod Chevalier de l'ordre de Saint Esprit de St. Michel de St. Zubert &c. &c. &c. pour Le Jour de St. Joseph sa fete.

Puisque notre voyage, pour ce chateau charmant
mon opera Empecha, de paroitre a present
agreez o Grand Prince, La derniere Scene
que mon Genie adicté, ama poetique Veine
agreez cet homage, avec Bienveillance
que vous fait mon devoir, et ma reconnoissance.

Scene Derniere

Amour. - Par vos Beaux yeux, o Diane Sauvez ce malheureux
et vous Nimphes & Galans, Si vous voulez etre heureux.

Diane - - Cet insultement.

Tous - - Qu'il periss a l'instant.

Amour. - Par cette grande fete qu'on celebre aujourd'huy
du nom de ce grand Prince, allié aux fleurs de lys.
De ce grand Sablonowski, cet astre de Science
Laissez aujourd'huy, l'amour en delivrance

Minerve Ce Grand Prince à Minerve, allume les Vertus
ainsi en ce jour heureux, Vengence il n'y a plus
de ce grand Prince la, ce ramasse mes graces
ainsi ce jour doit etre, le Jour de toute Grace
Cest moy que j'irritois, contre l'amour vos haines
que je vous faisois voir, ses Tourmens et ses peines
Je suis plus offensée, de ce grand Temeraire
de tous les hommes ensemble, qui sont dessus la Terre
Mais dites moy Saint il, qu'un Jour pour tous heureux
Se puisse dire pour vous, qu'il est très malheureux.

Ce jour qui sert de fête, ala Benignité
faut il quil soit vn Jour, des peines & Cruautés?
qu'amour donc se delaisse, qu'il ait sa delivrance
dans vn Jour si heureux, plein de rejoüissance
et qu'aux plaintives Voix, succedent les Loüanges
et que toutes vos Tristesses, et vraye Joye se changent
et que vos Voix accompagnent, la mienne en ce moment
pour chanter ses Vertus, avec les Instrumens.

Canto

1

Mai sul Gauze, al Bel sol nascente
L'aure porte, del Bel oriente
piu Bella alba, Il Ciel Esponghi
Comme sta mane, per grand Jablonovski

2

Piu Lieto giorno, piu Bella Aurora
Mai dall'onda, non si spunto forra
Mai sichiare, furonno le Stelle
Ne Chieto il Mare, con sue procelle.

3.

O di felice, o di fortunato
ch'a tale sorte, sei conservato
Per festegiare, il nome d'vn Prince
gracie al Cielo, che ci favorisce

4.

L'aure dolce, scotando le fronde
Se tu L'Intendi, ti parla di Lode
L'onde Istessa, radendo le Sponde
Se tu L'Intendi ti parla di Lode.

5.

faciamo tutti, L'aure rissonare
ch'Il Cor ci detta, il nostro Cantare
Viva quel Prince, che L'Eco rispondi
Viva quel Prince, Il Grand Jablonovski.

6.

Che L'armonioso, nostr'accento e grido
che passi fora, da vn Lido in Lido
fin dove Bagna, il Mar l'altra Sponda
che L'Eco Sempre, à noi risponda

7.

fate o Dei che Lieto viva
che vostra Cura, e amore Sia
Date alui, Giorni aventurosi
Pieni d'onori, Dei Pietosi

Amour — O Jour Bienheureux, que Libre vous me faite
o Prince fortuné, qu'on celebre la fete
que La mort a Jamais, ta personne ne Ternisse
que ce Jour fortuné, Jamais qu'il ne finisse
que Le Ciel Te comble, de graces et des honneurs
pour le Bien du peuple, et pour son grand Bonheur.

Diane — Qui est cette ame au monde, que vous garderiez
qu'amour respectueuse, vous ne luy Inspiriez

Nicée — qui ne feroit hommage, a cette Bonte Supreme
qui pourroit vous voir, et dire qu'il ne vous aime.

Cloris — qui Veroit vos Vertus, et vos grands Sentimens
Sans vouloir vous dire, des aplaudissemens
O astre de Science, o Planette attirante
qui rendez les Belles Lettres, en Pologne Eclatentes

Silvie — O Prince charitable, et grand Bienfaicteur
des Eglises des Sciences, Soutient & fondateur
Protecteur des Vertus, appuy de la Noblesse
que pour Le bien publique, vous Travaillez sans cesse

Endimion — Ornement de Pologne, Ornement des Seigneurs
o Prince fortuné, rempli de tant d'honneurs
dont ce Sang des heros, qui Coule dans vos Vaines
rend Toutes vos actions, Royalles & Souveraines

Medor — Grand Prince Liberal, Grand Prince Genereux
que pour toujours ce jour, Il en soit heureux
qu'avec plus grands honneurs, plus de felicité
toujours qu'il en retourne, dans vne infinité.

Tirsis — Et que dira donc tu, mon pauvre Esprit ordinaire
a vn Prince aussi grand, qu'vn compliment il faut faire?
dans vn Jour si heureux, dont vn chacun se presse
de luy dire des Loüanges, les Voeux qu'il fait sans cesse?
Luy en parlera tu de sa grande Naissance
qui le Lie a L'Empire, qui Le Lie a la france?
qui le Lie pour Mieux dire, a presque tous les Sceptres
qui le font si Illustre, qu'aucun Prince en peut etre?
Luy en parlera tu de ses ordres et honneurs
de ses Vertus heroïques, de son grand & Bon Coeur
de ses fondations; de sa Bienveillance
de ses Lumieres Sublimes, Degnignité & sciences
Des actions de Grandeur, si bien assemblées
dont son Illustre Vie, en est toute comblée?
Vne repetition, seroit Importunité
quoiqu'Indignement tu les en a chanté.
tu te Bornera donc, a luy dire les Voeux
que mon coeur fait pour luy, Incessement aux Cieux?
Oüi j'en parleray de ces Voeux très Sinceres
Mais quelque chose de plus, encore je veux en faire.
avant de commencer, je vois toute L'orreur
et les difficultés que j'ay, pour cet honneur.
Je ne saurois trouver, parmy tant des Illustres
qu'en a fourni athenes, en differentes Lustres
Vn heros qui possede, comme toy tant de Vertus
Je l'ay cherché à Rome, et il n'y a pas non plus.
Ce ne fut qu'en Pologne, selon ce qui me semble
que j'en ay rencontré, qu'vn peu il te ressemblent

Deiphilus

89

MAGNO PRINCIPI.

Non auri, neque gemmeus
Vrit barbarico me pretio nitor.
Non me tollere honoribus
Certent nobilium vota Quiritium,
Si casus meritis ferar
Falsa lubrium labile gloriæ.
Vera laudis adoream
Virtus emerito cui dedit, Attalum
Vicit divitiis potens,
Et magnis præiit Cæsarem honoribus.
Summo vertice siderum
Fixit Vera suam Gloria regiam,
Quam non ullâ adeat viâ,
Cui Virtus comitem se neget et ducem.
Fidi munere consiliî
Care promoveat qui bona Patriæ;
Qui Cives sapientibus
Incendat studiis, nobilium potens
Vindex et Stator Artium;
Musas illicio qui Danaëio,
Nimbi prodigus aurei,
Et magnis aveat vincere præmiis,
Argivo melior Jove;
Quem Regna et Populi suppliciant novum
Docta Sidus adorea:
Is mistus Superis iam socius deis
Arces attigit igneas.

Jn quem

In quem conveniant hæc, taceam licèt,
Nemo consulet Œdipum.
Te, quem nostra suis Musa coloribus
Pinxit, MAXIME PRINCIPUM,
Quanquam nil generimus Vatis Horatii,
Augustum tamen exhibe: *
Aras nosque Tuas visere rarius
Æquo pectore sustine.

* Suetonius in vita Horatii auctor est, fuisse in votis Augusto, habere semper secum Q. Horatium, cogq familiariter uti. Cui favori etsi renuntiasset Horatius, Imperator tamen „ne recusanti quidem (Suetonii verba sunt) aut succensuit quidquam, aut amicitiam suam suggerere destitit. Quanto autem rustica vita amore teneretur Horatius, multis expressit locis, nusquam tamen fortasse aut luculentius, aut elegantius, quam epist. X. ad Fuscum Aristæum.

Ktory Godnością, Krwią Krolow, czas dawny,
Swiatłem umysłu iesteś swiatu sławny:
Ktorym sie Wisła, oraz Niestr daleki
Pysznią, a chwałą twą wielkie brzmią rzeki,
Gaie Arkadskie, Lyceyskie Dąbrowy
Masz teraz Argist nazwan Pasterz nowy.
Tak Febus Swiatło y Wieszczow Opieka,
Admeta owiec paść się nieodrzeka:
Na nim zaś proste kto widzi odzienie,
Zięty miłemi, ktore spiewa pienie,
Rzekł, nie Pasterz to: nie: w lichey postaci
Jakiś Bog mocy właściwey nietraci.
Tak z Arkadyi Pasterza w postawie
Skryć sie niemożna twoiey XIĄŻE Sławie:
Sławie, w ~~Anglii~~ Francyi ktora Cię wprzod głosi,
A w Niemczech sercać ziednane przynosi.
Ktora w Wersalu tak Ci iedna chęci,
Że Cię Krol krewny honorami nęci.
Taż sama szypko iuż iest za Alpami,
Padwę twoiemi napełnia chwałami
Mieysce[d] w Bonońskich trzymasz Mędrcow Kole
Laurem nabyte na uczonym Czole.
Taż w Rzymie naszych na Surmach zagrała
Ażeby Ciebie Arkadyia brzmiała

d Felsina quae nunc Bononia

Xiąże, czy Pasterz, lub razem oboie,
Przymioty wielbią znakomite twoie.
Rzym Ci przysądza wspaniałość, wymowę,
Febus z Minerwą walczą o twą głowę.
Wszystkie Cię Muzy, wszystkie ozdobiły
Sztuki, każdemu Bogu iesteś miły.
Z Sąd Bogu każdemuś iest miły

Liczbą y Spadkiem nieś słowa wiązane
Klio, na Surmach wprzod Arkadskich grane
Godna rzecz, aby w Kastalskiey krainie
Same Xiążęciu wiersz niosły Boginie.
V Pieniałęż same, wraz stały Boginie

Mais les Examinant, j'ay trouvé qu'ils étoient
Grand Prince tes Ancetres, ces heros Credités
qui seracet heureux, ou bien ce Temeraire
que de ta Vie Illustre, L'Eloge en puisse faire?
Tout ce qu'il en dira, ne pourra approcher
a Egaler le reste, qu'il en aura Laissé
qui pourroit entreprendre, cette grande Carriere
a Loüer des Vertus, qui n'ont point de pareilles
pour Mieux en reussir, qui L'Entreprendra
Ton Seul Nom o grand Prince mieux Il l'a fournira
Nom qui renferme à soy, toutes les plus grandes Loüanges
et que pour te Loüer, Il m'a donné Courage
Mais tes gloires Ma Muse, a l'Impossible ont mis
qu'il me faut que je quittes, tout ce que j'en ay promis
Et qui veut voir le reste, de ce que je n'ay pas dit
qu'il voye ce Grand Prince; Joseph Jablonowski

Demande
Frés respectueuse à faire

à

S. A. S. Monseigneur le Prince
Palatin de Nowogrod, mon trés gra-
cieux maitre.

par.

Son treshumble Serviteur
C. Moeder gouverneur.

Aurea cui toties largiris munera plebi,
assiduamq; gravi dividis ære stipem:
Sidera plebs eadem tibi festinata precatur,
Sidera tàm largâ sæpius empta manu.
Ego aliud justo populi in Clamore precabor:
Ut, quamvis citò emas sidera, sero petas.

In monumentum Copernici Thorunii erigendum.

Stat per Te, PRINCEPS, grauiore COPERNICVS arte.
Dicite, Musae, quis maior vtroque fuit?

Johan: Hoffman genere Thorunensis Gymnasii Elbingensis

Regulament
Dworu Sukien

Satuk 17.

95

Percepta
Rock — 24000
Dobralwoth 10000
Podchorce 8000
42000

Korzun — — 34000
Wolpa — — 22000
Buza — — 20000
Rakany Laz — — 6000
Wanystie — — 6000
9200 o Fact. 132000

Dobra z maiem
Inwentarz Jak Zastawnikowie Krzyżewscy Z Crescency Sianami y Kordym prowen
cilen ptacie gotowizna a co zwiere Roku Dobrotat pinizdze y rzeczy lomipne
dat Pod zad pryche po tey na 4 kwartały y Ich mi pinizdzmi ku powac
upilic, Copuit roku 200 Podgaiza Co Sie Zostanie potwierdzonych y to nagoty gros
przy Inwentarz Sprzedawac.

Name Syllae

10 Kuchnia — — — 25000
11 Wina 21 Becek 14 po 2 Dalpo 40 Beczek 11000
11 Zorcenie — — — 500
11 Swie 276 po 12 na dzien 5 Wfunta punt po 4 Pynt 1 na ukraine 15 Swiec pasieki 4500
11 Drogi Zor Dapel — —
11 Barwa y Zora Chow 7 Zdan — 7000
11 Patronowie Wi tnie 300 W Pol 92 Cz 800 Albinos a na Prawa Ordyn 1400 — — 2800
11 Na Drogi Dawa nia Rolnym 400
11 Staynia Na Sup ko Koni 1000 d na Reparacyi y Za 1a 1000 3600
11 Sukmie Dalowa Ta la 2 Axamit na Zarna 800 34 na Purpurowa Platka 4 Sukno Ang 1740
Ratin Axamit: Axa mitna Czar Zodzie nay Podrodzka 5 Purtout Papuia ty Axamit na Zoni 2 ponso. Adonie 1 Drap d'argent 2 Zabella Zam lot 3 Papiela taftu Za Wotki Szytane 4 Cod Zien ypso drogna Amend
11 Dzieci Gefegin Stryna Bialogło Na pias Sunkie Marnet (pracki) 1500

Suche Dni
Pchorzy 2 Zdr 1200
P Starodubsk 1200
P Kon 900
Radlin Z Stek 800
Rudn — — — 800
3 Pokoj Zo Wozy 1500
Podkoniuszy — — — a 1 — — 371
5 Lokcyowie Michalcia 600 a 4 — — 1060
4 Haydukow Zbory ch 1 Piwn ary a 5 — 240 a 3 — 636
3 Marszałkowie 100 a 3 — 477
18 Wstay mistrz gryboway Jony 468 a 3 — 775
5 Mistrzni 1136
1 Szafarz — — 40 — 2
Zolwery — — 200 a 6 — 810
1 Myssliwcow 200 a 2 — 42
2 Pazion — — — 2
2 Towarzyszow 1000 — —
1 Sekretarz 120
10 Dragonij — — — 32
6 Tatarzewo 420 a 1 — 272
6 Rachmistrzow 240 a 2 — 636
6 Rzemieslnikow — — a 2 — 636
6 Ogrodnikow 2920 2 a 3 — 848
po 300 a 4 po 20
Guwernerowa 400
Stolnik —
Inspektor a 20 200
P Ober 3600
6920
6 Strzelcow po 20 po 30 — 360
Gubernatorskie — 1000
Sunskie — 1000
Buskie Zordy 600
Podchorzy Zord 400
Lockie Zor 600
Wolhynscy Zo 500
Wolpin Zord 600
Lak Bryacki
Pidrazkowie 400
Busky 400
Wolpinscki 450
Lenkie 1100
Wolhynscy 350
Leśniczy Wsp 260 — — 310
Buskie 80 Z Lucka 212
2 Prazki
Grudek 2628 Kwar 27 3157

Straszne

Dzienniczek
Jan Febr Wbuskie mat Wcziwo
Dla Dro Mart apr Wbockie y Wpard Fryb
Maj Jun Wwolpie
Jul Aug Sept Wpodchorcach
Dla Dobr Obiad y Wecz Zobr na Wolynsiu

Rozmiar Dni
6 Wstac
7 Literatura
8
9
10 Ekonomika
11 Obiy y Nieszpory
12 Modlitwa y Obiad
2 Rejestra
4
5
6 Spac
9 Dobranoc
10 Spac

Liczba Koni
Ogrow 9 — — 60
Angielskich — — 4
Arabskich — — 3
Tatarskich — — 26
Bryczka — — 6
Kobiet — — 8
Chorych — — 7
Marszałkowskich — 7
Koni Zapasowych — 15
Radlinskich — — 5
Rudnickich — — 5
3 Pokojowych — 6
Podkoniuszych — 1
Kucharzow — — 2
Myssliwcow — — 9
Starzion — — — 2
2 Towarzyszow — 10
Tatarzyn — 6
165

Compania Kuchnie mayo
Chowanow Cro Zordzey
Gabpisana y Podkpunctue
Ie Sime

113 Pchy Kto Zgore ab
Wnie Wris Chakupcy po
Stawiu

Lib. 11

p. 18 Justitia gentis ingenium culta non legibus

ibid. Quippe ibidem divitiarum cupido est ubi et usus. atque utinam reliquis mortalibus similis moderatio et abstinentia alieni foret.

p. 19. Imperium Asiae ter quaesivere, ipsi perpetuo ab alieno imperio aut intacti aut invicti mansere. Darium Regem Persarum turpi a Scythia summoverunt fuga. Cyrum cum omni exercitu trucidaverunt

Sopirionaspua Alexandri

Romanorum audivere non senzere arma

ibid. Primus Scythis bellum indixit Vexoris Regis Egyptii M. Boys z Kollina à la Zakaz de Scythie

Czy dawnieyszy od Sesostrysa.

Asia illis per annos mille quingentos vectigalis fuit. od Vexoriya

Dwoch młodzianow Ilinos et Scolopitus przez fakcyą z kraju wyszedszy wielu młodzieży za sobą pociągnęli supra amnem Thermodonta consederunt et Themiscereos campos occupaverunt. Tam do rabieży przyuczeni zabiiam Tych żony pozostałe broń podnoszą nie idą za mężow pomnożyli Państwo bez mężczyzn. Y pas jalousie drugich mężow zabiiaią. Po woynie sąsiedzkie aby la race des Scythes nie zginęła z sąsiady się w małżeństwie wiążą. Cpcow ktorzy się rodzą zabiiaią. Panienki do broni sposobią. Dzieciom piersi wypalaią aby łukowi nie przeszkadzały. Ztąd amazonkami ich nazwano. Nay pierwsze ich dwie Krolowe Martesia y Lampeto

Darius woynę wyprowadza Janczyrowi Krolowi za to że mu Corki nie chciał dać w małżeństwo 700 kroć miał

Nas. 23. Lib. 11

Za Początkow Panowania Alexandra Rex Scythidi Athejas

Mitridates Rex Parthorum Arthabani filius

Gdzie Ta Vrny situation Samogitiel Vr Polonow

Zmudz

Scyed Rieczymingowie

Valsw apres trout l'an deja 12

Tytuł J. O. Pana y Dobrodzieja

Josephus Alexander de Ducibus Prussiis Vindis à Wicholtz Jablonowski et Princeps S. R. J. in Jablonow ad Chierassum ac Lachowce, Comes in Lisianka et Zawalow, Liber Baro in Podhorce, Hæres in Jablonow ad Chronum, Starydworzec Hrabiow, et Czarnolas, Palatinus et Generalis Terrarum Novogrodensium. Eques Torquatus et Commendator Ordinum S. Spiritûs Arch: Michaëlis, Divi Huberti; Academiarum Inclytarum, Scientiarum, et Humaniorum Literarum, Lutetiis Parisiorum, Arcadum Recuperatorum, Institutique in Italia Collega; Wolpensis, Onyxtensis, Dzwinogrodensis &c. Capitaneus Dubnensis, Krasnensis et Debestaviensis Tenutor.

Joseph Alexandre des Ducs Prusses Venedes, et de Vicholtz Jablonowski. Prince du St Empire R. de Jablonow et Lachowce, Comte de Lisianka et Zawalow Libre Baron de Podhorce Heritier de Jablonow en Lithvanie, Starydworzec, Hrabiow et Czarnolas, Palatin General de Novogrod, Chevalier et Commendeur du St Esprit St Michel, et St Hubert. Membre des Academies des Sciences et des Belles Lettres de Paris, des Arcades de Rome de Padoue et de Bologne, Gouverneur de Volpa, d'onyxt, Dzwinogrod, et Zagoste, Capitaine de Dubno, Krasne et Debestawce.

Józef Alexander Xiąże z Lubsow Window a z Wichol.
tza Jabłonowski y S.P.R. na Jabłonowie y Lachowcach
Hrabia na Lisiance y Zawałowie L.B. na Lodhorach
Dziedzic na Jabłonowie Lib. Hrabjowie y Zamoście
Woiewoda y Jenerał Ziem Kiiowogrodzkich, Rycerz
Łańcuszny y Commendor Orderow S. Ducha S. Mi-
chała y S. Huberta, Akademii, Umieiętności y
Nauk Paryskich, Rzymskiey Padewskiey y Bononskiey
Kollega. Wołpinski, Onyxtenski Dziśnogrodzki &c.
Starosta, Dubienski, Krasnienski y Debestawiecki
Dzierzawca.

Projekta rożne. Avant tout Dwie Wozy o Wsich wy
pytac co tam do Bardzie jowa

Data między Stanami y mogiłą [illegible] Zgagannego [illegible] Zeh Sejmu Rzymu do
2. Confederacja nie Rebonfederacyą [illegible] Sejmu [illegible] Inszych [illegible]
3. Że uprzywilejowane miejsce [illegible] Ziazdami Stanowe y Sejmi
sliwe do Ludwika, a mianowicie też Krolow, Zygmunta I. Zygmun-
ta II. Walezyusza, Batorego. Zygmunta III. poznieysze y naszych
pamięci zdiągaiące &c. 2 Dać tabiorem Publicznemu Zadoś
uczynienie raz dopiero Szymiemy
4. Marszałek koniuszy, ex Equestri Ordine
5. Brzysięga Hetmana y obcowania Władzy. albo Xiązę Podstoli,
a potym Jo. Mci. nie. =Zaraz Zarazem do Officerow
6. Podprzyiaciele mysly maią.
7. Do Alt Byskich postaci zaraz Confederacyę.

Ze Xiąże przed Seymem
Nasz Pan Swobodny
mianych Multa ex pia
sunt Przykodu
nam Bogu y Ludziom Rzeki
pospolitey Sacrati Prin
cipes Deo Ecclesiae Regum posunyo
Stanu Stanu Hetmana Ze Cudzoziemcy
Stanu Stanu Hetmana Ze Cudzoziemcy
Stanu Stanu Hetmana Ze Cudzoziemcy

Do Rzeczowa z Rzeczycy JO Pana

ad 1mum Listta Dysporycyia aby przychodzili do Warszawy,

2do Mc Stolnikowi Gospodarzy Stolarzom 2 baraz trzeba sporządzić straż Jak Siberyia Jeno Wz chyba Adrą dasz na rękę Kienigdrei bo Ekonomowi niepewne a ludziom mowić aby się dopomnieli kunt co do roboty to dzierna podpisze z Napisz Dobrogniew List do Gargrynt aby przy Marach krawiec przyiechał

ad 3tium Ja będę mowił z Wasrec będzieszy mowtka ale trza wiedzieć że Jakubka mocno trzeba nastraszyć i napomnieć bo z Kiatky Osa to dziwa wyrabiał z Nieborakiem Jacentym

ad 3tia L. Stolnikowito potrafi L. Drozdowskiemu można dać na Seym 80 Złt to iuż by trzeba dziś postać Bojara aby na wiosnę wyjazd stawał

ad 4. będzie to wszystko ad Dysporycyi a Juan Valec temu co na Juberny będzie

ad 5 Do Bernardynow rycerstwo do Grodna aby stała Walna w Zakrystyi a nie w Wilyoa i rycerstwo powiedzieć że rożym Instym a nie z Kapelanami Do Jezuitow zasnie radzę Koperow oddawać

ad 6 podpisze choć niemasz potrzeby.

ad 7. Obiecaliśmy L. Rosinskiey a ona Jakgo prykro ma Twarz a potym że tamta bywała w tych okolicznościach

ad 8. Malarz iest z Białego Stoku trzeba się go poradzić

ad 9 do krolewca.

ad 10 Do krolewca

ad 11 Stato się

ad 12 karoliński będzie ta Burgrabią a Gospodarzem Gospodarzem na Sypanie

ad 13 Losadrky niech robią takie Jak w Lakoiech tylko Jugi głębsze bo Jak się rozcięcie to wyskakuią Tafle

1mo Rzeczy zlachowiec co do Warszawy przypomina a Stolarzy, Siostrze, i Panience krawcowej.

2do Obwarowanie Legarnistwa i Jakubka aby w zdrowiu odeszli Drugiego nie ugryzł

3tio Do Drozdowskiego co myślisz Lepsze iako z zkyt z Drozdowskiemi chcesz do Seymu

4to Jezioro, Stado, Psiarnia

5to Archiwum zkrzyż Dokęt

6to Papiery co oddasz Supliksze Sumariusze podpisane Obligi i Instrukcye co do Seymu weźmie Tego Hetmańskie i Inne czy Rozwiązane Portrety i Drukowane Bilia

10 Szpalery Stare

11 Las Ilszy do rozmnożenia

Jakub z Gospodarzem

13 Stolarzow przypomnieć i Rolety Okienek.

14 Upewnienie [illegible]	ad 14 Jak naywięcey trzeba zakazać zawczasu niezapomniawszy starego Dworca y kołodzieyny
15 Wymienić co się ma na nich odesłać	15 mowiłem WXM droższe rzeczy
16 Kupiec Kołodny szkoda aby się w kołpieynie utrzymał	16 Daie mu dobrą Replikę
17 Czasem o podpisanie Assygnacyi potrzebney przerze ile iak wszędzie pusto	17 Podpisz WXM ale menażuy zaklinam bo tylko Tydzień zabawisz
18 Kawiarnia dla stacyi Francuzów y Xiędza iest tylko dwie dla nas y dla Panien.	18 Xiąże Stani musi siedzieć z WXMą bo niemasz mieysca P. konsyliarz Xdz Visavis P. Jannay z P. Stolnikiem ale iest mieysce y u PP.[illegible] bo z niemi przyiechał
19 na drogę Pieniądze.	19 Pomiętam
20 Szory czy do warszawy poydę	
21 Gubernatora czy odmienić ale Mocno życzę	Odmienić byle gorzey nie trafić

Do Rezolucyi Xięcia Pana

1. Naczym rzeczy Poydą te co w drogę y przykim

2. Do Zawałowa przykim y naczym

3. Do Litwy przykim y naczym

4. Pieniądze, na Strawne, Na Kino, Na drogę moią, na Woz Xięcia, Item do Zawałowa Item do Litwy

5. Leol y Zona

6. Rzeczy co z Regestru z Teofilpola odłożone będą co z rozkazu Xięcia dokąd czy do Litwy czy zostawić.

8. Do Biały 10 # na farfury przypominam

9. Okrowy do Kuryanek ieżeli bydź może proszę o assygnacyą

10. Warta y Sposob pewności skarbców w Teofilpolu

ad 1. Zemną Woz powinien bydź y Bryka, Aże Bryke wziął a Waliz zapomiał P. Torczyński więc tu czekać ma, a walizy przysłać z Lachowiec, y przy niey maiachać Felinski.

ad 2. Item trzeba żeby P. Marszałek Regestr Ludzi pokazał Xiężnie ażeby nie pomieszać Dyspozycyi, y żeby Xiężna wiedziała

Do Zawałowa niech albo Chorąży Kupcewicz, albo przy Psiarni y Underofficyer przy Łowczym iedzie.

ad 3. To iest rzecz ktorey Ja nie mogę decydować na czym, bo nie wiem siła wyniesie Pojazdow, Ale P. Stępkowski day Wę Powozow, Ludzi y Koni potrzeba ile kazać będzie zaprzec w Regestr.

ad 4. Julium maią zapłacone zajadą na drogę 12 y 15. Czerwonych Złt. kazałem dać. Zostawuię wozowi Czerw. Złt. dwa. Niemasz komu. Strawne Ludzie wzięli. Kredarskie do Litwy. Pieniądze na drogę. Kwit z okienkiem.

ad 5. z Wzmością poiadą.

P. Rozinska albo niech iedzie albo 100 Złt. niech odda.

ad 6. Moie rzeczy do Podhorzec.

ad 8. z Podhorzec da się rozkaz P. Ekonomowi, iak pojedzie Stoliki odbierać co z Warszawy.

ad 9. 10. Dać trzech Dragonij y trzech Piechoty, y trzeźwego Underofficyera pod Komendę

L. Gubernatora. Datt w Stobach. d. 11. julij 1755. A.

Le Prusson Jablonski
W.N.

Ad 1mum. Będę y przypomnie mi Sekretarz, ale to presse Białogłowskie są Umowy.

Ad 2. Strony Szklarza, Szmuklerza, Wiszniowieckiego iuż P. Łowczy ma rezolucyą.

ad 3. Kawy kupi Sekretarz.

ad. 4. Chłopcow dwoch do Potażu, to do WXMości należy bo y Jey Jntrata.

ad 5. o Chińczyku to moim Jmieniem napisać y swoim stanie się.

ad 6. Stroynowskiego Expedycyą biorę na siebie y odpiszemy.

ad 7. Piszę do Starosty Kaniowskiego.

ad 8. U Sędziego będę.

ad 9. o Papierach dobrą tu uczynię Querendę nic nie żałuiąc.

ad 10. Co na drogę y pamiętam dać komu. to iuż to niepotrzebna przypominać.

ad 11. Do Warszawy Brunet.

ad 12. Na Soboty inszych Terminow, zostawiony JP. Uchacki.

ad 13. Pieniądze lokować w Lublinie u Jezuitow iak WXMę będziesz za Rewersałem niezawodnym uniczym.

ad 14. Wziąść na drogę za powrotem rozmowiemy się.

ad 15. Wirzbica bez Questyi uspokoię.

ad 16. Wota od P. Tręczyńskiego WXMę windykuy.

ad 17. Wino odsyłać, Zegarki zapłacę lub dam do WXMęi Kwit.

Teraz do Lubartowa że Xiężna aż po S. Janie z Wołynia wyieżdża.

P. Pokrzywnicki publicznie mi powiedział że Pieniądze są P. Ratajewicza nie mogłem na więcey wyciągnąć.

Processyą zastałem, y Tedeum laudamus.

Jutro tu żale dla P. Ratajewicza, iako y P. Pokrzywnickiego obiad muszę ieść.

WXMę układay się, wysyłay, krzątay się, Dwor upleń, Kockie drogi dla nas, y dla Worka y dla zdrowia.

Całuię nozki resztę z Lublina do
ktorego Jadę ~~w~~ o Jednastey
Za aptyczkę Jezdr Imp
dałem Trzyczer
wonę Złotę
Pokrzywnicki Costam
Znowu płaci

Memoryalik Drogi JoXiężney Jeymci:

1° Nocować w Dębowey Karczmie.
2. Popasać w Złobach.
3° z Złobow Przewodnika wziąść miiaiąc Beresteczko.
4 iednak o Podwodach o mil 12. posłać P. Torczyńskie-
go a Pilichowskiemu zdać na ten Popas Staynię.
4. Na Popasie o trzy mile za Beresteczkiem zaczniesz
w 1 Mość czytać Papiery Kockie z pilnością. 1. Sta-
tum Causae. 2. Resztę 3. Xiąszkę a drugą przeszlę -
bo muszę ią czytać y układać po drodze.
5. w Lublinie trzeba nocować Obiad zieść bo 7. Junij zaczyna -
Pretensye byle zacząć aby Termin nie upadł
6. w Kocku stanąwszy zaraz Papiery w Pokoju moim rozło-
żyć to naypierwsza, y sprowadzeni zacząć maią, iak
nayraniey Wodki w Lublinie kupiwszy Gdańskiey, a po
Obiedzie pułgarca Wina dać y Garniec Piwa aż do
wieczerzy, a po Wieczerzy toż samo bo czas skąpy do
zakończenia Pretensyi
7. Ostrożność we wszystkim, Szanowanie zdrowia y wesołość
zalecawszy Sam dniem y nocą do dalszych zakończenia
nadbiegnę rzeczy.

A kiedy przez drogę będziesz Rybko Zażywała Co Jeno Możesz tylko Jak nayzwięcey de remedes Sliczna przyiedziesz A kiedy bullio ny Zażywać Na Zajutrz zaczniesz odpowiedam przy Łasce Boskiey Ozdrowiu twoim

Twey Jeden y Naypierwszy przyaciely Podnożek Jeyci Imp

Meblowanie da Bog Pokojow nowych w Lachowcach y Ekonomika rożna.

1° Gabinetu Podhoreckiego nie ruszę, ale z niego rękami swoiemi lub P. Łowczy, lub Pani Łowczyna, owszem się podzielić do zwiezienia y układania, z Gabinetu tedy Podhoreckiego, maią mi bydz Sztuki przywiezione z Drzewa y z Kamieni rożnych, iako to Dyanna z Alabastru na Kominie, wyżey Mozaykowa Rzymska głowa, wyżey Mozaykowa Florencka Sztuka, więcey nie przypominam sobie, ale Xiężna może co dopisać, albo z Waszeciow ktory Szmelcem wyrabiane Sztuki, Morderstwo Heroda, Szklanne, z Kości rznięte, ~~na Axamicie malowanie, na Korze Kopersztychi y tym podobne~~ doyrzy.

Reszta nie tylko nietykana będzie, ale ile Sztuk ubywa tylo mi w Lachowcach pod Laską przypomnieć do napełnienia, nie na Kominach, Stołach, ale Scianach.

Gabinet Zawałowski.

Tam cokolwiek iest w samym Gabinecie z wielkim staraniem ułożyć, y przewieść go do Lachowiec, wszystkie te rzeczy w Zemelincach złożyć. A w tym Gabinecie w murach kazać mi wyprać Komin, y Piecyk tenże Saski bydz powinien dla Ciepła.

Gubernatorowi dla Domow Zydowskich Drzewa ze 20 kop kazać zwieść y na Rynku niechay leży do dalszey da Bog Dyspozycyi moiey czyli bytności na Domy wie-

żne

Drogi, pagorki, tylo drugie rozkopać, zdyimować, Poręcze dawać po moiemu iak to waszeć wiesz, czy publiczne, czy Zamkowe, czy Folwarczne, czyli do wsi nawet ktorey

Gontow tenże przysposobi napisać mu ile tylko przy staraniu nayusilnieyszym. y złoży w Ratuszu.

Lasow całość y Obrona dobra od Podhajec chociażby y Tatarow posłać na niedziel kilka.
Chwytay Waść po Xcu Wdzie Rawskim Tatarow aż do liczby 31. y Officyera, y Mundur Waść day podobnyż abym zastał pięknych Ludzi y z Proporcami długiemi; uczuiesz Waszeć wtym wdzięczność, bo dawni nasi nic nie warci.
Z Brzeżan uprosić Kapelana Kaplicznego Bernardyna ażeby continuus był dać. Aby nieodjeżdżał y z Gubernatorem do Stołu siadał, I tę mi Waszeć Dyspozycyą pokażesz dla sprawunku y pamięci podobnego Funduszu.
Także y lepiey opatrz Waszeć Zawałow, bo tam będę z miłosierdzia Boskiego w Zimie. Może bydz y w Pokojach co Obrazow z Drzewa, Kamiennych, Chyńskich to to do Lachowiec wszystko należy, lub z Kości Słoniowey.

Gabinet Stronibabski.

Jadąc czy powracaiąc z Zawałowa masz Waszeć z Gabinetu y Pokojow Drewniane, Woskowe, Kamienne przywieść Sztuki do Lachowiec dobrze y z staraniem ułożone.
NB. y w kaplicy są ciekawe — prócz malowanych.
tak iak w Zawałowie popieczętować, bez Swiadkow Z. niewchodzić, Pieczętowania dobrze nie opatrzyć, uprzedy ieszcze będę z miłosierdzia Boskiego w Stronibabach dla Kontraktow Lwowskich. Obrazow zaś y reszty nic nietykać, tylko abym ciepło y wygodę zastał, tak w Zawałowie iako y w Stronibabach Regestr wszystkich rzeczy Waszeć spiszesz dla ktorego tylko y Dyspozycyi Ekonomicznych, Obliguię Im PP. Lubarowskiego, Barańskiego y Jozefa.

Pałac Lwowski.

Tam z Regestrować rzeczy potrzeba z tymiż, y podobnie na Drzewach, Kamieniach, Słoniowey Kości, Słomach, iak

w Zawałowie, w Stronibabach, tak y w Lwowie, tudzież w Stronibabach Ekonomikę, w Lwowie takoż na Jurysdykcyi dobrą rozłożyć folguiąc y zachęcaiąc.

z Teofilpola Gabinetu y Pokojow.

Podobne tylko co z Drzewa, Kości, Słomy, Mozayki, y podobnych rzeczy a nie malowane Obrazy, takżedo Zemeliniec zwieść y złożyć.

Dla wszystkiego mniy Waszeć takową gotowość żeumyslnego pchnę o pięć Cugow, aby przeciwko mnie byli gotowi — Traktem ktory ogłoszę wyiachać, y ieno iednego Człowieka przeciwko mnie wysłać.

Wtę tedy drogę zaprosisz Waszeć wyż wyrażone Osoby ażeby go we wszystkim informowali.

NB. Rzeczy wszystkie y po wszystkich mieyscach ktorekolwiek Kluczem S. P. Matki moiey zamknięte, te do Regestru nie należą, tylko do Pieczęci Waszeciow wszystkich aż do przyiazdu mego da Bog, toiest w Teofilpolu Zawałowie, Stronibabach. &c. Datt w Lipsku d. 15. 8br. 1754 A°.

Po Dobrach Pokuckich toiest Jabłonowszczyznie z Zawałowa dobiegszy uczynic mi relacyę wszystkiego Sumienną.

Biernackiego Pachołka coz P. Małachowskim przyiechał odprawić bo Hultay, rzeczy wiele wdrodze natracił, nic mu nie dawszy potrącaiąc zguby.

Kopia

Instrukcia Xcia Józefa Jabłonowskiego Wojewody Nowogrodzkiego

Daię tę Kapitulacyą JP. Pijaneckiemu Oberszt-Lejtnantowi w Wojsku Litewskim, biorąc go na Marszałka Dworu Mego –

1° Kuchnia grunt i Skarb Pański mianowicie w tym kraju dla tego za najpierwszy punkt kładę go Waści. Nie lubię dobra miat, i ten folwark z łaski Boga, kosztowała mnie znacznie, dziś dowiodę Regestrami ani trzeciej części. Nauka expensu łatwa, jako i cen rzeczy, bo Waści do wykonnotowania regestrzyków powierzam, masz Waść rozum i pojęcie, tedy łatwo dójść wszystkiego, cały fundament, dwa razy być w Kuchni przy zaczęciu gotowania i jak zbierają od Stołu, i wrócić się do Stołu i siąść, Ludzi wyganiać bo mają strawne, Ogień zatłumić bo drwa drogie. Kucharz nie rano wstaie, późno na tary idzie, późno gotowość zaczyna i dla tego wszystko twarde. Nie spuszczać się na ludzi, bo nie masz na kogo, Kucharz i pijak i złodziej widomo, Jakub drugi ale zyczliwszy, tedy trzeba i odmieniać i dobierać ludzi, i probować samemu raz drugi trzy, płaszcz wziąwszy na siebie, i dośmiatczać, i w Ceny regestrów zaglądać często, bo jak zrozumieią że Waszeci oszukiwać mogą, więc ztąd Ja zawsze mieć będę –

2° Piwnica pod też ostrożność podpada, do której dozien trzeba chodzić o 11. godzinie rychtyk i kluczy mnie donosić, nie zostawować zaś nic Bazylemu w drugiej piwnicy tylko na dzień, a z extraordynaryinego expensu, powinien się Waszeci rachować, okrom zaś Stołu mego, nigdzie a nigdzie Wina dawać nie godzi się, co mocno warowawszy sobie, przestrzegam że wytrącać Waszeci będę. Nikt zaś Winem nie rozkazuje, iedno Ja ieden bo to moie pieniądze –

3° Oddaię Waści cały Dwór i Liberią w swoiej władzy, to iest do słuchania go, i do wytrącania Strawnych, jednak mnie przy płaceniu regestru wypisać na boku przyczynę. Poddanych za Oczewisty występek karaniu swą laską z moią opowiedzią, dla tego Regestr strawnych Waszeć powinieneś pisywać i podawać. Ta Liberia zaś powinna Waści taki respekt jako mnie, naprzykład przechodząc Waść, powinni wstać, kapelusze zdiąć, przy Waści nie grać, który tego nie zrobi, to zaraz nanotować do Strawnych, których wytrącać nikt nie może, iedno Ja ieden, dla czego samych bratychytów tylko Strawne oddawaj Waszeć Ręcznie. NB. exceptuię Szwaczkę, która mnie tylko służy, to Jej Waść sam dosyłaj. Wzaiemnie Suchedni /: które postanowiłem po dwoie wraz :/ przypominać mi i przy płaceniu, wprzód każ Waść Im bieliznę pokazywać sobie, bo drugich wszy iedzą a w karty przegrają. Pozwoliłem Ja w prawdzie grać, ale i w tym baczność mieć. Wstawać i budzić ich trzeba o piątej w Lecie, o szostej teraz, i Swiece których expens przy kuchennym się kładzie, iedną dawać, której z Sali wynosić niegodzi się. Trzeba czasem i powrócić, bo to gnusy, znowu zasną, albo do Kuchni wlezą i iedzą. Czysto się trzymać. Jest Regestr przybity którzy rano iedzą, a którzy po naszym obiedzie, tedy którzy rano iedzą nie powinni iuż po obiedzie i na krok odejść, od obiadu nie wychodzić, bo to wstyd przy ludziach –

4° To do Funkcii Waszecinej należy. Do zaś miłości i bojaźni Osoby moiej, bo iedno bez drugiego być niemoże, nie tylko jak Pana kochać, ale jako Przyiaciela, piastuiąc zdrowie moie, nic mi złego niepowiadaiąc nigdy, a poco? gdy Ja temu nie poradzę. Bawić mnie pięknie, służyć pilnie, w słabościach cieszyć, ratować, zastępować starania i prace moie, to się spodziewać nadprobey –

5.to Xiężnic Waszeć winien ieno Respekt ieden taki jako mnie, Rękę Jej podawać, zawoła kiedy po co, to przy mnie być i zrobić, Niedziel tylko dwie Regestr Kuchni trzymać będzie, dla pokazania Waszeci zwyczajów i oszczędzenia.

6.to Liberia powinna meldować Waszeci, kiedy kto przyjdzie z interesem, z listem, a nie prosto do mnie, Gości wyprowadzac Waszeć masz Damy, Pozłoty, y Xiążąt aż na dół, Liberya drzwi Jm otwierać podwójne i zamykać, zawołać na drugich do Stołków, to iest onym podawania -

7.mo Za co Waszeć masz pensii Sto Czerwonych Złotych, Kwartałami czterema, Stancyę, Swiatło, Opał, Stół, Wino -

8.vo Według tych Punktów, służyć mi chętnie i szczerze obowiązuie się lat trzy Consecutive po sobie idących, w każdym tylko Roku, dla widzenia się z Żoną i uczynienia dalszych swoich dyspozycyi, ultimis 9bris albo primis Xbris na Miesięcy dwa a najdalej trzy, z okazyi na Kontrakty może odemnie poleconych jakowych Interessów, odedalać się do Polski, na moie w tym zezwolenie, i taskę na tę drogę po Czerwonych Złotych dwadzieścia naznaczonych, aby punktualniej, na czas od siebie samego zamierzony, do funkcii swoiej powracał się -

9.no Insuper tej Kapitulacyi z Pańskości mojej, za przywiązanie JPana Oberszt-Lejtnanta do mnie, zachowanie wszelkich wyrażonych wyżej punktów, służenie mi aż do Woli Boskiej ziemną, i iachania do Boy za Gouvernora z Synem moim do Cudzych Krajów, obowiązanie się przy Pensii corocznij dwóchset Czerwonych Złotych na lat trzy wynoszących Czerwonych Złtych Sześciuset, odemnie naznaczonych. Tudzież za powrotem szczęśliwym, Nadgrody od Syna mego Czerwonych Złt. Dwieście dostać postanowionych, i konserwowanie za Marszałka kiedy On Sam zechce. Na potowę Wsi Koszelówki moię dziedziczną w Woiewództwie Wołyńskiem, Powiecie Krzemienieckim, Parafij Bazaliskiej leżącą, uczynić deklaruię i postanawiam Dożywocie dać z rolnym w Kluczu Teofilpolskim na własną tylko potrzebę Dwakiem Mirem po fur dnie na tydzień -

Którą to Kapitulacya, zaczynaiąca się od czasu przybycia Jego do mnie, to iest od dnia dzisiątego trzeciego Grudnia Roku 1774. jako i wszystkie w Niej znajdujące się Punkta i Kondycie, aby pewniejszy swój skutek miały, własną przy zwykłej pieczęci podpisuię Ręką - Dań w Lipsku Dnia 23. Grudnia 1774. Roku -

(Na Oryginale podpisano.) Pijanecki.

mpsz

L.S.

Zgodno z oryginałem

Trakt z Częstochowy do Schowy

Kłobuck JMci Xięży Paulinow nocleg tam dla Stanciy bardzo niewygodny

Dankow wies Torteczka mała ztamtąd armat bardzo pieknych sztuk 6 przeniesione do Parzymiechow do Dworu a reszte sztuk ktorych było 250 polskie Woysko miało zatopic dziedzictwo Quondam Warszyckich a teraz PP: Ponienskich WW Poznanskich

Parzymiechy tychze PP Ponienskich Woiewodzicow Poznienskich

Wielun Starostwo gdzie kosciołow 6 toiest Paulini Algustynianie Fara Piiarowie Reformaci y Bernardynki tam dostanie Wina Dobrego

Wieruszow Pana kaszte
lanica Wielunskiego wtymze
Miescie Poczta y Stancia
u Pocztmaystra

Oddalonow Starostwo Xcia
Sułkoskiego wtymze miescie
Krol JMć Stanisław
rodził się w Zamku

Zduny Miasto takze Xcia
Sułkoskiego

Skoroszewicze karczma
brzydka y niew ale tamze
u kmiecia Jzdebka czysta y
Wygodna

Leszno Xięcia Sułkoskiego
Miasto bardzo Piękne
y Sławne

Kupczyk
numen 2 BBB
Swowa D 3 częstochowy
29 1
Bącz 3 wola Bug
6 1 u 67
11 nu nu um 67
nu nu u nu
27 nu 2 nu
67 nu

107

mmmm s. Kopia u P. Kadocha

Pamięć dla Samego siebie Summ

1 Arenda Jabłonowa Da Bog 150000

ale prowizya dwuletnia Wypadnie

Tedy

2 Hulowce - - - - - 100000

3 Intratę Na życie Całoroczną

Zaarendowawszy Z Lachowiec

1 Roczne { Z Wsi S. Jozefa
1 Da Bog 1770 { Z Teofilpola
2. a Intratę 1769 { Z Zawalowa

Xże Jm Z Łaski Swoiey oddać Wasci każe y Zastawy y Inne retenta

Ładną bowiem Miarą kiedybym miał

Niewiem co stracić Iuż tych nie Wytrzyma

Spodziewanych Wexlow. Bod 96ra. Tysiąc Czerw. Złot:

Zgrzeszę Zdrowie Mi zgubili

Jam Delikatny Y gryzę się bo na 5 Tatarow

Zastawy są Y gryzę Widzę prętko.

Zastaw mi tyż nie stało Iuż?

Waszec Wiesz co to tu Zastaw Y Wexel

Z Arend Lisianki Xże Jm potrzeby

Tak Można Zastąpi

Zaklinam Xcia Jegomości Arendowa Lacho Wieczyznę, Gdy się na Jegoż Spuszczam Inwentowa nie czy Możesz czy z tey przyczyny czy dla życia Mego nie dać? Warto ci Jabego, a nie zechce Arendu Wać. Jak chcesz Jak możesz koniecznie, według Sumienia.

Dominus Doctor et Amicus meus pro ~~sua~~ Solita sua prudentia et facundia refricabit memoriae Ultima petita mea Dignissimo Judici et Judicio tribus his in punctis reclusa.

1 Causam ~~nempe~~ honoris quotidie nempe Junicy fraudes magis ac magis innotescunt, Judicium hocce spretum violatio aresti, verbo omnes honestatis gradus injuriabi

2 harum Urbs plena harum fidem faciunt liberet Varsaviae scriptae,

2 Quo ad taxationem Clenodiorum, desiderarem Illa presentare Judicio, Cur D. Benellus deteriationem observavit, Tum quia nec hanc summam voluit dare, Tum quod his quibus ultimate monstravi, dicunt quod si quis 7000 Talerorum dabit, remittere illum non debeo. Tandem ego hoc negotium plane ignoro quia in vita mea nunquam aliquid vendidi. Sed maxime id considerationi pollicitur quia haec Clenodia solum 4250 ~~Ducatos~~ Ducatos solvere mihi debent ego autem D. Küstnero, In Polonia vero tempora nunc infelicissima ~~unde quaq ergo~~ et id, quod Puninskius adhuc debebit, si quis hic quartam partem voluerit dare libenter ~~offerram~~ accipiam et hoc est quod judicium maxime rogo, considerare

3. Manens vero debitum ut sit indecreto quanto clarius enucleatum, non obspem aliquam recuperationis, sed ut scutum meum contra cavillatorem et obtrectationes ejus

4. Alio ~~Non~~ Minorum cogitationum homini pro fugatio Puninski, ex aedibus Curtianis posset plenam satisfactionem proferre,

Sevire tamen in viduam minime volo, ~~ne~~ simi
lia ~~ne~~ hic fiant, curate tamen, et publica securi
tas, et judicij in posterum authoritas illud, non mea
ratio, suadet. Velblingius id optime sensit, si
quidem in crastinum venit se excusare et registru
rerum ad 30. Taleros valentium ultro mihi obtulit
~~sed illum~~ reposui accede justitiam ut ego ipse
4. Tandem illud decretum ut in Tribunali supremo
Poloniae, ~~sequent~~ aliquando erit ~~antecip~~ presentatum rogo ~~enixe~~ ut
tam innocentiae honori quam meae par habeat encomium
dignum, quibus ~~habeo~~ honorem ~~affinitate~~ tungere. affinitate.

Nr 12

Repartition Generale d'une Petite Collection de mineraux, Pierres, et Principalement, de Choses naturelles et Petrifiées.

Sub. Litt. A.B.C.D.E.F. I. Jusqu'à 300 Pieces des Mineraux, en or, argent, Plomb, Cuivre, fer, Acier, Etain &c. Antimoine, Kies, Druses, Quartzes &c. d'hongrie Saxe, et Boheme.

Sub. Litt. ..... G. 2 des Pierres Orientales et Occidentales, Transparantes et opaques =

G.A. = Plus de 600. Petits Rubis, Saphirs, Emeraudes, Ametistes, hyacinthes, Chrysolites, opal, 8 Grenats D'orient et Boheme, Cristaux, Polis et Crudes.

G.B. ..... 200 differentes sortes polies pour des Cachets, et en Bague, quelqu'unes marquées, des desseins naturels.

G.C. ..... Differents Jaspes et agathes, Grenats Crudes, de Saxe, et de Boheme Jusqu'à 50.

Pierres

Sub Lit. ..... H. ..... Pierres de Lithuanie trouvées dans les Champs, et dans le Sable, La plus part, sont des pieces detachées Loin d'ici, des Grandes Montagnes sans doute par le Deluge =

H.A. = 300. Polies pour Cachets et Bagues, et plus de 50 Pieces Avec marques.

H.B. ..... Jusqu'à 300 Pieces Crudes, et des Epreuves Polies.

Sub Lit. I 3 Petrefacta Varia, La plus Part de Lithuanie, Jusqu'a 1000 Pieces, en Conchyles. Entrochi, asteries, Belemnites, Oursins de Mer, Bois, et Particulierement, Corralloïdes et Madrepores, desquelles il y a des Pieces fort — Magnifiques et Grandes, quelques Centaines etant travaillees Taillees et Polies; plus de 100 pour des Bagues, Six Pommeaux de Canne, 25 differentes Tabatieres Madreporiques, entre Lesquelles une se Distingue par sa Beauté et Rareté, étant Unique de plus que 40000 Madrepores, qui sont passés par mes mains.

Au Surplus J'espere que Selon mon peu d'Experience Les Connoisseurs trouveront dans Cette Collection, des Pieces tout a fait decisives, que Les madrepores ne 13 peuvent pas être un ouvrage des Polypes, mais des Veritables Plantes de la Mer.

Sub Lit K 4 Beaucoup D'autres Curiosités, Jusqu'a 160 medailles Romaines D'argent et de Bronze Deterrées Ici et la en Lithuanie, quelques Bracteati; toutes Sortes de Sceaux Gros et Sillongi Flemings, Polonois, Lithuaniens, — Suedois, Danois, Moscovites, de Turquie, D'allemagne &c. avec quelques medailles modernes d'Etain, Jusqu'a 800. (5) Plus de 200 Petites Coquilles de Mer, et quelques Insectes de Ce Pays Sechés.

Les Madrepores. ou Plantes de La mer Petrifiées qui se trouvent à L'Entour de Niswisz. et sans doute dans tout le Palatinat de Novogrodek &c. se Distinguent principalement en deux Classes, Sçavoir.

Coralloïdes Proprement dits, qui sont des Rameaux, arbrisseaux, fleurs, ou Broussailles.

Eponges --- ou fungus Coralloïdes

Les Coralloïdes sont

1°. Le Pseudo Corallium ou Campoïdes ou Rameaux en Pieces Ronds ou Plats, avec Pores Polygones distinguées de differentes Grandeurs.

2°. Corallites Levis, avec des Pores Presque Imperceptibles

3°. Corallites Tubolosus, Ondoyant par Couches, Les Pores Ronds et quelqu'uns Etoilés en dedans.

4°. Porus Cervinus, plat, mince, avec des Pores Particuliers

5°. Abrotanoïdes, avec des Extremités en noeuds Gonflés, sur un fond baissé Les Pores ou Tuyaux differents quelque fois Etoilés.

6°. Millepora, en forme de Canne en differentes manières, avec des Tuyaux Grands, moyens, et Petits, presque tous Rayonnés, et Etoilés, en dedans et en dehors.

NB. de Moyens et Petits Tuyaux, il y à assés des Pieces entieres, entr'autre une Extraordinaire du poids de 30 Livres, mais de Grands Tuyaux, on trouve seulement Les Tuyaux Coniques, Séparés d'une frappante Grandeur. Lesquels se nomment Hippurites.

Ou Champignons

Les Eponges, ou Fungus Coralloïdes sont

1.° avec Tuyaux Ronds ou oblongues de differentes façons.

A. Ronds, Amples, rayonnés, Joints par des membranes ondoyantes
Astroïtes undulatus major.

B. Ronds, quelque fois ovales, Joints à la manière d'une Chaine,
La plus part Etoilés.
Astroïtes Catenulatus.

C. Ronds, Petits, differents.

1.° Les Tuyaux, Epais, Etoilés.
Fungus astroïticus.

2. Ronds, Eloignés et Sillonneux
Fungus undulatus.

3. Ronds, fort Petits, differents en hemisphere,
Fungus Encephaloïdes.

4. Ronds, Moyens, Etoilés, en forme d'une Boule,
Globus Corallinus fistulosus.

2. Avec differents Tuyaux Polygones, ou les madrepores ordinaires
Fungus Cellularis.

3. Beaucoup d'autres Sortes, sans Arrangement, proprement dits
Eponges Coralloïdes.

1119 mm

M. livre Tableau des Beautes de la Nature
ouvrage traduit de l'allemand de mr Sulzer prof et acade
mien de Berlin Remarque que larraignées a enseigné
a l'homme l'art de filler et faire la Toile. L'hirondelle et
castor l'architecture et le Nautile l'usage de la voile
mr Dulard dans son Poème sur la Grandeur de Dieu dans les
merveilles de la Nature mr de vaucanson la machine un
canard qui nage mange digere qui menuise ce quil avale
et qui decharge ses Excremens mr Haller Botaniste et Poëte
la celebre dessinatrice Meryan a fait un voyage a surinam en
Amerique pour voir les insectes de ces pays en Etudier les
beaute et les admirer. arbréthnot auteur qui la Ecrit sur des alimens
V. son ouvrage mr de Reaumar nous donne l'histoir des in
sectes Ephemeris dans le VI vol de ses memoires sur les insectes
les phosphores les figures singulieres des mineraux qui renferme
les Metaux les petrifications le vif argent paroit Etre le Mothée
de la Fable il prend toutes les formes et reparoit enfin sous celle
qui luy est Naturelle Expose au feu il se dissipe en fumée secoué
fortement il se reduit en poussiere la nalise en fait un Cristal dur
et transparent et toujours il peut etre retabli dans son premier
Etat ceux qui entendent l'allemand lisent avec plaisire des
Essais sur mercure par Boerhave dans le magazin de Ham
bourg, journal allemand

Notaty i
wyciągi z
dzieł Xżny
Franc. Wikt.
Jabłonowskiej
w N.

1781 juin 113

NB il n'y a qu'une instans qu'elle
△ est sous tu d'une si terrible
Aventure avec ✗ et elle
NB c'est qu'il dit ✗ que c'est Bu
zyris cela est faux car il sont
bien ensemble Rodray a dit
aussi a △

NB ✕ il veulent rien ✗ et elle
que empecher de nouveau
de 164 ##

NB et puis Cyrus etant ami
avec ✗ naturellement
il croyent ces gens la que
la de Cyrus et de △ gagne
rons pas petit choses
puis que le Rachmist dit
qu'il y a eu un million
de perde avec ✗ et Buzyris
et ✗ pres que plus car
Buzyris du moins n'a pas
tant fait tort puisqu'il a
rendu a ✗ au dela
des cent mille et ✗ luy
seulement 10 ## dit sigfaby
ano le plus honnet homme

NB Commens donc cela est
visible que ✕ il veut se
perdre car on dit et tout la
Babslonia par le de Cette
aux modemens avec ✗
✕ et la Clelia et ✗
parlent que △ 4 fois

△ a este a ostro lonfka pour
demander pardon a Clelia et
a ✗ voiez quelle est infame
Gens
NB cite que cela est ainsi beau
quand on dira que ⊗ lon
a force la △ pour prendre
les medicamens et a ma
tendans quil puisent faire
avec ⊗ ✗ et elle ce que
veulent ainsi n'est ce pas
la trape
NB et petons scavoir sil ne
veulen pas scavoir si ⊗ il
ne voiera pas quilla #11557
avec △ □ψ11x1Δ et apres
on envera a 164 # quoia
cest pendans dit la veritez
et pour se venger de ⊗ ede
△ il peuvent avec Busyris
meme avoir un intelegens
et apres on empechera par lette
moienta □11 8121081
NB apres cela commens ⊗ ne
connoit pas puis quil preci
pitent la chose avec Cyrus
pour renvoier promner apres
⊗ sil ne viendra pas la □11 8121
0855 et △ labu Nouttte
fait de rivers lisz lia
et enfin toutes sera fini

et △ e ⊗ il enverons men
drier le pain voila comme
les filutes scavent faire
NB car quesque ⊗ et △
ferez a Cyrus a Poninski
pour vue quil facen leurs
intetes
NB mais pour la mour de
dieu ⊗ commens oubli
cier si tot ce que cest ✗
Gens la et elle deja lausse
du chagrins et la mort
presque pour la mour de
dieu comme ⊗ il est
#11 0 π Λ 11 et comens
donc esperer jamais
rien que malheur apres
malheur suiverons NB
NB pour la mour de dieu
pourquoy ~~[illegible]~~ doit pas
aller a Babilonia si
cette filut Clelia est
la et quelle est #11 f Δ 8
x de ⊗ pour △
NB bonne dit pas donc
⊗ aujourdhui que cest
△ quella mal fait car
grace a dieu etant deja
eut si bien pousse dans
les interets NB 11 18 x ψ 1
dans quelle state ete
△ et aujourdhui

Dieu scat que a mointe Cith
proje de Cyprus bon mais
pourquoy senza △ et
les autres comme wengre
chi le Castellans de ten
ayca enfin et avec tant
dautre et aussi honnet
falycano
et bien △ elle veut voir
et nest veut point empe
cher du tout que ⊗ fauez
ce que ⊗ a commence
avec Cyprus ha detto e suura
tto △ che voglio rispon
dere per tutto a △ e a la
familles de △ bon
B et △ dit quelle ne
veut pas se bougee et
faire la moindre lettre
sent avant que rivierz nest
rien pas
B car si on peu deja se moq
quer plus comme ils se moc
quende ⊗ e de △ quelle
infamme ✗ et elle gens
les plus grandes filutes du
monde
B comens cela peu tertre
bien puisque ses gens
la agisent avec leurs
propre pere comme des
infamines et ella dit deja
ordray un menchonge

B car vaut y pas mieux res
ter comme somme ⊗ e △
que sattacher a linsertain
dailleur de cette facons si
Zurerz et lis ha prouerons
la but a △ du moins cella
aura toujours plus dhoneur
et puis il est impossible de
laissaire sans rendre du
moins ce quil est a △
elle mais si dieu presero
menquera avec Cyprus
toutes perdue lhonneur
a tout la familles de ⊗ e
stesso con △
B ainsi voiez si elle na
△ pas beaucoup plus de
prevojence que ⊗
B dailleur il est la padronn
et il faut se souvenire ⊗
des conditions quelle a △
toujours fait a ⊗ et d d
B et cela nes pas un attrape
quil facent ✗ e elle a ⊗
il metent cutet que parle
et face toutes en apsolut
⊗ deja puis que cela fait
enrager la famille et Bury
ris dailleur dit △ que cela
est un sottisse que ⊗ fait
de faire eclater cela deja
cest la meme chose que ✗
il a ditt que deja #55 16 11

Ps donc de cela peut deriver
milles concequances tres
mauvaise pour ✠ car perdre
seulemens l'honneur et
voila tout perdue
Ps comment donc ✠ veut
que △ n'est ffiib pas
mille fois et ce qu'il veut
✗ tous et Bazyns il
ne faut pas pour des
chose pareille que des
gens sans caractere
et sans un reputation
pour la mort de Dieu
il y a tyl longtems que
✠ cet ot plein luy meme
tant de ✗ delle et
toutes la famille de ✠
Ps mais il suffit ce qu'il a
fait a △ tout l'honneur
le bien et toutes perdue
Ps est ce que l'ame passe ne
tort pas aussi de meme assu
re ✠ la △ avec ✗
et toujours juré cependant
ils ont trompe et Elelia
combien elle se mettra a
mee Ma wier

12°. 9°.

1781 juin 10 115

B j'ai attrapée ⊗ comme
en parlens de Buzyns qu'il
faut dijai avec luy comme
avec ✗ a fait ⊗ aussi
△ il faut faire a cela il
repondu ⊗ apres ainsi
bien dit △ que ✗ luy
tous ce qu'il fait aujourd
hui il fait pour entrer en
de nouveaux par le fa
veurs de ⊗ chez △ et
que touts les pretentions
se va nouissent avec
cela et cette accomode
mens avec Cyrus rien
que pour cela aussi
B ainsi si cela est bien
de la part de ⊗ et quelle
preuve d'attachemens
pour △ s'il achent que
la famille du fils est si de
sa fachez contre △
pour tous Buzyns et
✗ celuy qu'a tant se
corché
B et quesquil a dit fabyan
ne ce que raiere a dit
de labu
NB et Clelia l'autre jours
commens elle parle de fa
byane et △ dit cent
fois prefere fabyane a ✗
car il la scauve l'honneur
et toutes a △ c ⊗ cela

n'est pas beaux pour ∞
dire si ingrat
Ps et quand ella △ dit
que seulemens 10 # on a
trouve dans la caisse et
la Clelia a repondu et quil
n'est faut pas dire cela
quelle finesse cela est
et voila comme ∞ ins
pire les sentimens a ∞
tendre que △ ella
tant perdu il veulent ✗
encore quon ne sea chens
pas commens donpuis
que toutes lumiere scait
et il faut rendre compte
a △ de toutes car cela
sagit dune million
dit le Cassier a fabyan
que ceux deux gens la
✗ et Burzyris gont
vole a △ ainsi si
cela est possible et pour
quoy aujourdhui sa
moderavee ✗ et elle
quand toutes peu etre
sans eux
Ps et qua la fin △ elle
voies quil nyaura rien
de tous cela avec Cyrus
parce que ✗ entre

et en seconde lieux ✗ cela
est certaine que luy veut
etre apres le maitre ce que
△ jamais n'est fera pas
par ce quelle n'a pas pris
∞ autremens que pour
soulager et soutenir ce
que feu le Mary luy a
laisse et n'est pas faire
tort a son fils puisque
ella △ de son pere ce
quella
et ✗ et la Clelia △
connoit deja quelle est
trop imperieuse ella
dit a △ plusieurs choses
fort picquante dont
cest n'est pas elle de dire
a △ cette le contraire
a elle quelle a a dire a ✗
mais non pas toujours
avoir cette aire de protec
tion tendit que luy
a ete pensionné de
△ ainsi touts les monde
deja decide que ✗
il ete comme △ au
service et elle fait
la pretieuse devant △
est quelle ne souffrira pas
jamais car si △ fait pour
∞ et non pour tous

Ps car elle △ ne desconvain
pas quil est bon pour un ser
taine chose faire un Espece
de politesse a ✗ e celle mais
quelquala que le Lecsons
soit se estroitement comme
△ elle voiez ⊗ cela n'est
peu pas etre

Ps pourquoy pas faire a
vec fabycan honnete
homme △ avec comme
maitresse et vengrechi
doit ⊗ luy meme a tron
vect fabycan et aujourdhui
n'est pas bon mais ✗ celuy
quila pris lhonneur et
toutes cela est connu a
toutes lumiere deja et a
△ aussi bien que a ⊗

1781 juin 12 117

cela a toutes la familles de
✠ point de tout elle a
toujours voulu faire pour
seul ✠ seulement et pour
avoir la payx et non pas
augmanter car cela revient
au meme encore pire si
elle n'aura pas jamais
declare qu'avec des condi
tions que sans parens de
✠ veut et pour donner au
contraire le repoussement
de ces △ parens qu'il la
chagriner tant et toujours
Ms ainsi △ elle ne fera rien
sans un solonnell decla
ration et donne par Ecrit
de renoncer a ses parens
sur tout a ✠ e a Clelia
Jozephin et pour Rodray
et Plenne cela finira quan
sera △ hor de Eliza mais
ceux la ✠ la Clelia
sucrerons par tout ce
quel n'est pas de son △
interest ni conscience
faire tort au fils et a soit
chacquina pour soit et
pour ses proche comme on
dit ~~parfois~~ cette ader les
enfans
21 mai 1821

entretien avec ✠ et Reflec
tions de △
Ms puisque 1155 vois que ✠
agissoit pas sincerement
jamais avec △ donc peut
prouver dans milles choses
comencent de puis □161 ✠ □
#△21 pour tous cela avoir
des Temoignes jusqu'aux
Plenne rodray toujours
Tracessent la tete de △
quelle doit Etre sur se Gand
et ✠ non seulement ne
coute pas #011 mais ses
deux Gens la ✠ e elle
visiblement ont toujours
tourne la tete de ✠ et apre
sent de meme
Ms car pourquoy a dire ✠ a
△ toujours autrement
et fait tout a fil autre
ment avec toutes
#55# deja tant des
preuves de cela
Ms puisque toujours △ elle
a Eprouve quel dit ✠ autre
ment et fait autrement
avec toutes la depense
les ouvriez les Genies
a la fin pour n'est pas faire
appercevoir a △ aujourd
hui veut ✠ que △ prens
la medicines pour quelle

West seache de rien △
ce que ⊗ fait a present et
il a fait avec ✗ c Clelia

NB non peu pas plus deja
endurer puisque lautre
jours △ demande le
ΟΔ8ΛΔXΠ8ΛΠ s'il ete
paye et combien accorde
il a △ dit 6 # et ⊗
a dit que 4 et puis
il faut compter le mon
gre parce que △ a ge
tte toutes

NB et ⊗ il dit toujours
non ne tompe pas △
cela west pas permis
de tromper 0551 △ et au
jourdhui se reconsellie
avec ✗ c Clelia pour
pouvoir plus donner de
Waavaux de lombre et
persuader que △ we sea
che de rien tant di que
Rodzay plenne et tous
conseillent que △
elle meme face toutes
et permett rien a ⊗ ni
a ✗ dautans plus
aux jourdhui que toutes
cela west que pure
atrape △ ce qon

fait avec Cyrus et Pr Ponin
ski et tous sont quils etoient
dans cette meme ouvrage
quils ont etoient au pa
ravens

NB donc △ il faut quelle
prens ses mesures apso
lumens car il y a un perd
totall de toutes en Generale
et la conscience nest
permette pas quelle
se perde et son fils △

NB car comens cela peut etre
que ⊗ toujours a toutes ses
parens donne permette donc
aujourdhui il est deffielle
de se ecarter de cette importa
nitez comme Rodzay dit
toujours quelle weveut rien
et wepretens rien et jusqu'au
chevaux de mûller y elles a
tout affet pris et fait ce quelle
veut encore dit que ce pour
△ et ⊗ a dit

NB a quoy donc bone se
il ne veullent rien recco
noitre personne ni Rodzay
ni plenne ni ✗ clelia
et la soeur seconde

NB Ella dit lautre jours a △
que Woskowski est venue
pour elle il a meme dit ⊗
et Rodzay a Woskowski et
non pas a △ cela est y

et Reconnoissons tout que
△ cette elle quelle pays
toutes ni elle pretent pas
deu preserve un gros de ⊗
car ella donne de largens a
⊗ et si fait quelque de
pense pour △ elle pretent
pas du sient mais elle don
ne et donnez tant de ja
mais non pas dire que ce
du sien ⊗ quil donne
et face cette apparence
et comme sil fait voire
que a toutes lunivers que
ses de son argens quil
depense et pays toutes a
△ e a ⊗ sort
cela ne va pas donc parce
que △ in elle pretende
ni jamais autrement
que donnez de son propre
argens ella les temoign
et le Registre de montre
que meme ✗ a mis tant
sur le Comptes Generale
combien △ a toujours
paye tant pour ⊗ que
✗ ainsi il nest faut pas
faire voir a lunivers com
me si cetoit de son argens
quil ⊗ donne et pays toutes

ne si cela est ainsi
commencer par ✗ don
nair les comptes de toutes
depuis quil est au prede △
de largens quella donne
parce quil y a un consequan
ce que dans le tems ne aye
pas de pretentes il faut
donc donner le Compte
Generale de largens que
△ a donne pour tant des
depense des ouvriers dd
et a elisa toutes ete
pour largens de △
car cela quil a depense
pour luy proprement a
quil a pretez sur luy
ainsi elle △ se mele
pas de cette argens
parce quelle na point
rien ordonne ni donnez
aucune commissions a
achetter sans de largens
et si la ⊗ donnez au
autres de cette argens
en promtez il estoit le
maitre mais non pour △
meme le derniere 90 ##
envoie au jeune Pr

Lui a cig la derniere
fois le moys passe de may
sur cela il la pris un
Blan signe de 500 ff
donc △ elle na pas
Rien que 80 ff comme
dit △

ainsi cela n'est peu pas
etre que toutes y sont
sans jamais rendre
compte de largens
Rien cela fait toujours
un bruellerie et dis
putes apres cela il y a
un tres grand danger
pour perdre la vitalite.

△ commens toujours
tenir la main dans la
poche pour donnaire
de largens et encore au
cune Reconnoissance
de personne

Commens est ce que cela
peut saccorder que tant
tant fait du tort et
☒ veut dya que cela
est fort perdu est ce
que cela est un atta
chemens pour △ etre
toujours plus partie pour

ses parens que pour △ le
propres interets et de ☒ se
propre sinchant ce quil
lattens

Ps ainsi si cela va deja
avens avec tant de desor
dres que chacune veut
faire le maistre comme
la Clelia lautre jours
amener son fils dabord
sans permissions et rien
et toujours imperieusement
agi avec ☒ mais pas
avec △

lautre jour La Josephin
dit a △ que Noskowski
est paye par ☒ et Rodzay
quil la apprens bon quil
la apprens mais pas quand
△ ella fait payer et pour
elle ainsi il faut du moins
avoir la politesse de demen
der la permission sil peu
lapprendre et non pas de lor
geuil de dir a △ que Ro
dzay et ☒ payerons

Ps est ce que △ elle est ob
legee de souffrire toutes

Livre traité du vrai merite de l'homme

Considerée dans tous les agés & conditions
par m le maitre Claville tresorier de France a Rouen

1 La literature de livre de la Bruyere
2 sur le sentiment du P du Cerceau qui dit
jetois pour ovide a quinze ans
je suis pour Horace a quarante

Ciceron Horace virgile

3 moyse l'ayant tiré degipte ce peuple ce trouver
melé avec le Grecs
4 Nous verrons la petitesse & la rusticité des
romains dans leure fondation en comparai
son de la splendeur des Grecs apres le regne
des sept Rois de Rome qui fut environ de deux
cens cinquante ans & la durée de la Republi
que qui fut de cinq cens Nous entrons dans
les Cesare & Nous touchons a lett époque
qui fit le salut de l'homme passons legere
ment sur le regne des quarante empereurs
qui dura trois cens ans pour venir admirer
Constantin le Grande dans son zele contre
arius dans sa ville de Constantinople &
dans le partage de l'empire
5 les Evenement des deux empire
6 arystot avide pour l'eloquence
7 madame deshoullieres la dit avant moi
il faut oublier leur Naissance quand ils ne s'en
souviennent pas
8 les stoiciens veulent que les hommes ne soient
susiptibles de peine ni de plaisir
& les athées ne reconnoissent point de Createur
il eternisent la Nature que les stoiciens veulent
de troire NB ce tout est problematique

Chevalier de Cailli
dit quil est fort aisé
de se connoitre soi meme

la bbe Regnier dit
ce N'est pas assez savoir eviter
d'etre sot il faut vous former
a la vertu qui peuvent vous
rendre toute a la fois d'une galant
homme une homme de merite

un homme qui se connoissoit bien en morale
a dit Reconnoisser un Dieu retenez votre lengue
reprimez votre Colere faite acquisition de science
absterre vous de faire le mal frequentez Couvrez
les defauts de votre Prochain voila d'Excellens
principes dont nous ferons toutes les partie de
la bonne philosophie & de la vraie vertu
Sabadie dit chaque homme ajoute Est une Repu
blique en abregée tres dificile a Conduire queque de
petite Etendue
Loins dit m. Rousseau que la raison nous Eclaire
& Conduise nos actions nous avons trouvé l'art d'en faire
l'orateur de nos passions
l'idée que Platon nous donne du Philosophe un
amateur de la sagesse universelle
vers de Boileau dans le Crime une fois il suffit
qu'on debute une chute toujours attire une autre
chute l'honneur Est Comme une isle Escarpée
& sans ~~bord~~ bords ou l'on ne rentre plus dés qu'on
en Est deheurs
Labbé Regnier a dit que les jeunes gens ne sont
pas a beaucoup pres aussi polis qu'autrefois
dit la politesse ainsi que le Courage fut des
françois autrefois le partage & la dessus les nobles
nourrissons auroient partout pu donner des leçons
a jouter au sentiment de l'abbe Regnier
Celuy de Mad des houliers sa belle Epitre
Hébun quel noire chagrin vous occupe
aujourdhuit veillez toujours sur vos passi
ons & ne vous attachez qu'a ceux qu'on du
merite & de la vertu car le Combat de passions
Est Est la faire de toute la vie
La Bruyere dit les hommes devroient employer les
premieres années de leur vie a devenir tels par leurs
Etude & travail Comme une pieces necessaire au une
Edifice quelle se trouvat portée par ce beautez

si nous lisons pour instruire pour nous
Rejouir & des ennuiere C'est encore en partie
a la lecture que vous devez le meriter de parler
plus juste & de ne parler qu'a propos dire de
bonnes choses sur tout ce qui se present & les
dire agreablement c'est le chefe d'oeuvre
de l'intelligence ne parler de molier, quinault
& lulli a une devote, de profession fatiguer a table
des gens choisis qui se rejouissent par de traits
historiques & par citations ennuyeuses ou vou
loir apprendre un vaudeville a une homme sage
nouvellement en deuil c'est assurement le der
nier ridicule il est encore plus impertinent
d'ecrire ou de parler a une personne tres
Respectable comme a son ami particulier
C'est une autre sort de fatuité de vouloir debiter
a des stupides tout ce qu'on d'esprit comme c'est
une fausseté & une petitesse d'ame de vouloir
briller aux depens de la Reputation du Prochain
la Religion, l'etat les Grands les absens les
femmes toutes ces matiers demendent des
menagement, mais si c'est un defaut de du
cation, s'il y a de la honte a montrer de l'es
prit mal a propos il il n'y en a pas moins a paroit
tre un sot aupres d'un homme de merite
il n'est pas possible de determiner le choix
des livres, ni de fixer le tems de la lecture, y l'y
entre trop d'humeur & de gout particulier, ce
pendant, il est des ouvrages qui ont merité
une approbation si continuel & si generale qu'on
peut les regarder comme des sources interissables
d'ou les plus delicats & le plus consommes peuvent toujours
tirer un plaisir nouveau & y puiser de l'esprit

le regne du feu Roy Louy IIIIV en miracles
a produit grand nombre d'oryginaux inimitable
Boileau a fait aussi bien qu'horace, molier
mieux que Terace Corneille dans son beau
Est au dessus de toute Expression Racine par
ses vers tendres Correctes sera toujours admire
peu de gens ont le don que le P du Cerceau
l'abbé renier mada des houlier qui naut de Pa
villion. Personne ne parler des animaux avec
tant desprit que la fontaine voila de Grand
modeles pour tous les genres de Poésie
W Telemaque, les oeuvres de flechier & les
termons du Pere cheminais ne voulte vous
amuser par tout ce que l'esprit peut invent
ter dans le badinage gracieux vous avez
marot, se grais, molier le chevalier de Caille
Charleval & it Cor Coremont vous avez voi
ture qui au travers d'un stile dont la mode
Est passé aura toujours pour les Connoisseurs
les Graces de la nouveauté & a coup sur
Nous avons encore mon de fontenelle avec
le quel on peut infiniment profiter
Lisez patrus les bossuets les boudaloues Est il un
meilleur traducteur qu'a blancourt que de beautez dans les
lettres de pline traduit par m de saci que desprit de celle
de m Bussi & de ce deux Cousines mad de sovigné &
de Grignan chez le P Napin de Mables instruction l'ouvrage
de m Bruyere qui forme les moeurs en polissent lesprit de
plus parfait, ouvrage m de la Rochefoucault ce morale
Cornelle racine de la Rue les ouvrages Cornelle a tres
mal Commence sa fins n'a rien d'heureux son milieux est
inimitable baïalcaux a eu la maladie d'Ecrire trops
bon tems le Cadets de ses vers resemblent si peu a laisser
madon a fait Regulus bousault les deux Esopes alcibiad
Andronic & Tiridate sont de Capistron la belle prose
de meme avantage sur la poesie qu'une belle femme sur un autre
qui seroit fardeau sur Dit on B

13 que les Poete sont les meilleurs auteurs apres
ceux qui travaillent en prose
M. de la motte dans sons iliade n'a pas crû pouvoir mieux
peindre l'eloquence de menelas que en marquant son degoût
pour le stile trop dissus
& dans un age ami des ornemens frivoles
il prodiguoit le sens & comptoit les paroles
un Episode court juste & bien place qui semble faire corps
avec l'ouvrage est un ornement qui ne scauroit manquer de
plaire aux connoisseurs
Pline dit que ceux qui ont travaillier a perpetuer leur
memoire ne sçauroient jamais mourir; & puis dit
la mort coupe toujours le cours de quelque bel
ouvrage commencé
nourissez la raison & dans tous vos ouvrages souvenez
vous du beaux vers que vous venez de lire sur la
Raison & l'esprit
de tous les deux se forme Esprit parfait

le Pere Senault dont tout le monde respecte
la memoire & qui nous a laissé le beau traitez des
passions dit que quand les hommes seront devenus
des Anges il leur sera permis de contracter ami
tiez avec les femmes
tretez bien un Amant il cesera de l'être
la mour ne peut durer qu'autant que les desirs
nourri par l'esperance il meurt par les plaisir
tous les amans scavent feindre
Nimphes craingnez leurs appas
le peril le plus a craindre
est celuy qu'on ne le craint pas

La Bruyere a dit que rien ne rafraichit plus le
sang que d'avoir seu eviter de faire une sottise
par la nous nous Epargnons le remords

le parfait bonheur ne consiste
qu'a rendre les hommes heureux
M. Rousseau pense
combien plus sage & plus habile
est celuy qui par ses faveurs
songe a s'elever dans les coeur un throne durable & tranquille

tranquille
qui ne connoit point d'autres biens
que ceux que ses vrais Citoyens
de sa bonté peuvent attendre & qui prompt a les discerner
n'ouvre les mains que pour repandre
& ne recoit que rien que pour le rendre.

Livre Traité de Lamitiez par la Compagnie de Libraires

Les celebre philosopes qui nous donne des Leçons de sagesse qui n'ont rien de nouveau que le tour & lengage agreable ce sont ce philosophe Ciceron Senneque plutarque plusieurs philosophes en ont deja parlez sur lamitiez aristot livre 7 de ses morales plustarque opuscule Lucien dialogues Lidée de la mitiez je les supplierai de considerer qu'en cela j'ai suivi lopinion d'un des plus sages Legislateurs de lentiquitez il aima mieux par des Loix temperées & n'avoir qu'un petit nombre d'hommes a chatier avec fruit que par des Loix trop severes lamitiez est une inclination du Coeur les maniers & lhumeur donnent envie de sattacher a une personne lamitiez ne peut être sans lestime lestime peut être sans lamitiez Les grands hommes qui en ont esté l'ornement ne se sont point bornez a un seule amie Socrat platon en ont eu plusieurs Lamitiez de scipion Lafriquain & de lelius est celebre encore on scait que de ce nombre estoient quintus scipion philus ~~Rupili~~ Rupilius mimius Terence Lucile pline le jeune n'en ayent eu plusieurs ils en ont immortalisé la memoire par leurs ouvrages Caton toute austere qu'il estoit en eut plus d'un ami il aima tendrement scipion son frere & Brutus son neveu il ne cherie

cherie pas moins Lucule Ciceron, hortensius & munatius dans cet ingenieux Dialogue ou Lucien pour nous Conserver des modeles parfaits de l'amitié il ne faut pas Croire aussi que l'on puisse s'en permettre un Grand nombre il Seroit difficile de le fixer

les peuples les plus polis Comme les Grecs & les Romains ont Crû que la mitier Est un Sentiment né de l'estime que l'on a conçue pour quelqune

Socrate un Sage, dont la maisons paroissoit trop petite pour luy, se Contenta de repondre a ceux qui le lui disent plust a Dieu que je la puisse remplir de vrais amis

La mitier a Este en singuliere veneration chez les peuples les plus barbares, les scythes luy avoient dressé des autels & donc le cimetiere Etoit la plus Grande divinitez ils Eternisoient la memoire des amis illustres ils patisser le Temples a oreste & a pylade & d'en faire des Deux

C'est ce que Deux illustres poëtes qui ont acquis un hommere immortel au Theatre francois ont parfaitement Compris la Conformitez des humeurs que leur diference assortissoit beaucoup mieux les amis Corneille dans sa Rhodogune introduit Comme principaux, Personnages Seleucus & Antiochus l'humeur de Seleucus Est hautaine impetueuse defiente celle d'Antiochus Est aissé flexible souple trenquille ce sont deux freres ils se disputent un maitresse & un Couronne

moliere dans son misanthrope pousse la chose loin Alceste & philinte y jouent les premiers Rolles & leur amitez y repand des agrement des leur humeur & diversite Alceste melancolique brusque & dur y peint la vertu triste philinte enjoüé

de Lamitié

le proverbe Turc si tu me tropes une premiere fois tant pis pour toi si tu me tropes une seconde fois tens pis pour moi la honte de la premiere ~~fois~~ trompeine Est pour celuy qui la fais Celuy qui la souffere ne partage que la seconde de la defience

Cesar disoit jaime mieux perir une fois que de me defier toujours que je trouve digne de notre admiration de ce Romain ils saisissoit les moindres occasions de louer ses amis pline le jeunei disoit cela

Socrate Estoit digne d'avoir des amis d'il en avoit cependans aucun d'eux ne s'apperçut qu'il Estoit sans manteau pandant un hyver tres rigoureux, d'aucoun ne fit reflection quil n'Estoit pas riche ce sage philosophe ne s'en plaignit point d sa tendresse leur Epargna jusqu'au chagrin d'entendre qu'on leur demandast ce quils avoient negligé de lui donner il se Contenta de leur dire j'aurois acheté un manteau si j'avois eu de l'argent ils se presserent a reparer leur faute celuy qui donna le premier al avoit deja meuque le service qui se font de mendes il ne sont plus agreable, un Conduit bien Geneurau de Regulus dans la premier guerre de rome Contre Carthage il Estoit prisonier de Carthage La mour pour la Patrie lay avoit force de desirer la Paix

La Continuation de la vie de Seneque

24 points un disserlation de M volff intitulée le Roy philosophe on dit que le plus agreable spectacle dont put jouir dieu Etoit de voire le sage aux prises avec la mauvaise fortune.

25 on se nuit par un merit trop Eclatant, Neron prit ombrage de seneque et il eut vent sans dout du dessein quon avoit eu de le mettre a sa place la jalousie s'empara de Neron et il tacha de se defaire du rival redoutable car seneque toujours plein d'une noble hardiesse censuroit librement les actions de l'empereure

26 poppée devint Ennemie declarée parcequil blamoit Neron des deboches infames il étoit polongoit avec Elle Etoit fine coquette Elle sacrifioit decence pudeur mary et amans

27 seneque Noublia rien pour enlever Neron a une famme se dangereuse il ne se plia jamais aux vices de son maitre il aimoit mieux disoit il vous offenser par la verité que vous plaire par la flatterie

28 plutarque dit Neron ayant fait Contstruire une precieux Tente en octogone d'un prix d'une richesse Extraordinaire Tous les Courtisans s'empresserent a louer la magnificence et le bon gout du Prince mais seneque seigneur Luy dit il une Telle depense montre moins votre richesse que votre pauvreté car si vous perdez cette Tente vous ne pourrez en avoire une pareille l'empereur ne pris point en mauvaise part et ne s'emporta point Contre ce remonstrance le vents et les flots emporta cette tente dans un naufrage

Seneque Etoit trop ferme et en meme tem trop adroit pour perdre l'ascendant quil avoit sçu prendre sur l'esprit de Neron et Neron trop foible pour secouer ouvertement le joug de seneque il Commenca donc Neron a preter l'oreille aux malignité de son gouverneur et autres Ennemis de seneque il Crut l'obliger par la a une retraite honorable seneque ne Luy donna point cette satisfaction mais il la voulut en venire a une rupture ouverte avec Neron il luy offrit tout les biens quil avoit de luy et se borna a une pension modique.

Neron ne voulut point acceder a cette proposition il en fut allarmé et dissipa les soupçons de seneque et il luy jura quil perioit plutot que de luy nuire en aucune manière

seneque qui Connoissoit parfaitement la Carte d'une Coeur quil avoit Elevé ne fut point la dupe de ses protestations il chenga sa maniere de vivre dabord sans tous se faste plus de citoyens il parait rarement a la Cour en public sous pretexte quil Etudie

29 Sa prudence ne luy fut pas inutile car néron gagna cin des ses affranchis nomme Cleonicus pour lempoisonner mais ce moyen ne luy réussit pas

il jugea apropos de prendre une voie plus sur Nérone il accusoit comme criminel de leze majeste et de lenveloppper dans la conjuration de pison

il luy fit son proces dans son conseil privez donc il composoit ce conseil Neron poppée et Tigellinus le premier avoit immolé Britannicus et agrippine a sa cruaute, la deuxieme etoit la maitresse du plus infame de tous de tous les hommes les troisieme etoit le ministre de ses plaisirs leurs voix se reunirent a se defaire de seneque lordre est aussitot donné un centurion le luy portat

30 pauline famme de seneque vivement touchée de son secret aussi passionnées que sages luy repond quil ne doit point la confonder avec ces fammes qui n'aiment que dans la prosperite elle dit mon coeur doit etre percé avant le votre

le Tiran ne se vantera point davoire trouve le secret de Nous separer deux amans il peut Nous oter la vie

de la vie de seneque anglivielle de la beaumelle

sa mere Etoit Helvia Comme aussi de Cicéron et celle de l'empereur pertinax s'appelloient aussi Helvia

2 seneque est ien des ces auteurs originaux qui sont inimitable

la delicatesse l'energie aux graces la justesse a la douceur la vivacité au saillis le scavoire le loquence la philosophie

il a les trois grandes qualités de l'orateur de Cicéron, il instruit il plait, il touche

lucain puisa dans la source des preceptes de son grande pere et des ses oncles ces poësie et il vouloit egaler et etre le rivale de virgile dans toute la pharsale de lucain Etoit vraisemblablement le fruit des lecons de seneque

3 seneque il s'attacha particulierement a attalus, stoicien du premier ordre a sotion qui méloit du pythagorisme au stoicisme

il savez la phisique il la fait un voyage en Egipte dou il la sie tirer un grande profit par desobservation de la nature il fut il mille decouvertes qu'il

insera depuis dans ses Traites de philosophie
naturelle seneque eut deux femmes
donc de la premiere quon lis pas son nom
a eut un fils marcus il avoit embrasse
le partie du barreau dont il se distin
gua par ses plaidoiers sous Tiber et sous
Caligula on luy acquierent le titre
du prince de l'Eloquence a marcus
comme pline dit dans livre 14 c4

4 Caligula qui se piquoit de l'éloquence ne
pas put souffrir seneque la Gloire que sene
que s'acquiroit dans le barreau il disoit
que ses plaidoyers etoient de pures composi
tions de College d'du sable sans chaux

5 le public ne se regla point sur un homme
comme caligula qui avoit juré de detruir
toute les Exemplaires d'homere de virgile
et de tit live dit sueton ch 34

6 la premiere année du Regne de Claude
messaltine accusa d'adultere julie
fille de Germanicus cette princesse fut
Exilee seneque soupçonné d'etre un de ses
amans fut Relegue dans l'ille de corse
Tacit dit peutetre limperatrice se ser
vit Elle de ce pretexte pour se venger
du mepris que seneque avoit montré pour

Grande partie de la nuit a Etudier il
disoit je travaille pour le bien de la
posterite: il avoit sont plaisire de se re
tirer et gouter la douceurs de la philo
sophie tout retiroit de la tour trois Cem
pagnes quil a eut a luy sappelloient
Momentanum albanum et brisanum
il Etoit Comble de biens par Neron Lem
pereur ne mettoit point de bornes a sa
liberalitez pour seneque il luy dit un jour
je Rougis de voire des affranchis plus riches
que vous
18 Tacite dit ~~de seneque~~ ~~sur~~ les ennemis ou
~~sous~~ les Calomniateurs de la meme
choses
19 Tacite et Dion disent quil nya rien plus
aise a concevoire que seneque quil placoit
son argent a lenteret 12 par cent suivant
la Loix il preta aux sisulaires de la
grande Bretagne 250000 louis de notre
monnoye
20 Atticus augmenta son patrimoine
de cette façon il Etoit un grande Banquier
mais Cornelius Nepos me ce fait il en a
des preves dans les lettres de Ciceron ~~quil a~~
a atticus

21 justinien ne le permit qu'a sa pour Cent
aux Ecclesiastiques
22 sur la fin de son Traitte de la vie heureu
se il fit son apologie il avoue son luxe et
son Faste mais il ajoute que je me donne
point pour un sage et peut Etre ne le serai
jamais content de me Conger de quelque
defaut toutejour je n'aspire point a une
perfection audessus des autres je ne parle
pas de moy mais ~~je~~ de la vertu en fai
sant le proces au vice je me le fais a moy
meme je louerai non la vie que je mene
mais celle que je sais quon doit mener
on me reproche mes grands biens le
sage ne court pas apres les richesses
mais il les prefere a la pauvrete
et puis il ne les reçoit pas dans son
locus mais dans sa maison il s'en sert
23 il avoit un gout de rendre service au
public faire travailler les artisan et
circuler: les Especes a depenser ses
revenue pour faire plaisir au mar
chand les anciens ne doutoient point
de sa probite Tertullien lappelle notre
seneque quelques vieux Conciles appuient
de son autorite leurs lannons.
st Jerôm parle de la perte de sa vie.

11 Burrhus officier enseignoit a Neron
le metier de la guerre Seneque le formoit
dans la Science de l'histoire et dans la
Connoissance des loix
mais ils ne recessirent ni l'un ni l'autre
Neron etoit d'autant plus detestable qu'il
ne profita point des leçons des deux
plus habiles Gouverneurs qui ayent
jamais Eleve un Prince payen
12 Seneque Epousa en seconde noces pom
peia paulina fille de haute qualite
belle et riche d'une Esprit Cultive
la pompeya l'aime beaucoup son mary
il fut plus heureux que Ciceron qui
apres avoire repudie Terentia agée de
50 ans Epousa publiolia femme jeune
belle et riche
13 l'an 54 J C Claude fut empoisonné par agri
ppine qui le defia du meilleur coeur du
monde Seneque soit pour faire sa cour
a agrippine soit pour satisfaire son Ressenti
ment lacha une satire bien tournée
il insinue dans le titre que Claude loin
d'avoire Eté changé en dieu mais il Etoit
changé en citrouille

agrippine quelle naimoit ni lestime son
mary Claude mais pour cacher son crime
Elle assiste en grande Deuil aux obseques
et quelle place au rang des divinites
lauditoire Eclatte de rire de lauraison
quil prononcent seneque sur le caractaire
de Claude et consent bien quon en fasse
une grande divinité mais non quon
dise quil a Ete un grand Prince
14 seneque dit qua la cour lunion est bien
rare ou lon ne cherche qu'a opprimer et
qua desservire ses Rivaux.
15 agrippine quelle navoit Elevé son fils
sur le Thron que pour regner sous son
non Neron.
16 des ouvrages quil nous a laissés seneque
ses dialogues 6 ses livres l'histoire son
traitez 7 sur le superstition 8 ses livres
de conseils 9 son cours de morale
sur le superstition quil la Ecrit st augustin
le loue beaucoup et en cite quelques mor
ceaux dans le sixieme livre de la cite de
Dieu et Tertullien en parle dans son
apologetique
17 seneque avoit un grande application aux
Etude et au travail il passoit la plus

pour Elle ou de quelques trais de raillerie
seneque il ne pouvoit plaire a Julie que
par son merite et qu'un merite Tel qu'avoit
seneque peu propre a gagner le coeur d'une
coquette comme Elle Etoit limperatrice
7 Seneque Etois banni de Rome a l'age des
40 ans il apprit qu'Helvia Etoit incon
solable de sa disgrace en Espagne il se
hata de la consoles il luy Ecrivit un
lettre donc il doit etre un chef d'oeuvre
de tendresse et de raisonnement phi
losophique: Lipse assure que le stile
en est pur et le tout bien pense il ne
raflige point ni ne pas afflige luy mem
il dit Rejouissez ma mere de ce que la for
tune de la Cour m'a vez relacher
a la philosophie donc j'ai toujours pre
fairoit ma solitude au tourbillon
de Grands ~~Courtoisies~~ plus cours
8 l'auteur de la Tragedie d'octavie mit
ces vers dans la bouche de seneque
dans une Isle barbare Eloigné de
l'envie je jouissois en paix des douc
eurs de la vie mon Esprit delibré des

des chaines de Cesars
s'occupoit de Luy meme et Cultivoit
les Arts
quel plaisire d'admirer la belle Architecture
du chef d'oeuvre les prodiges divers
la regularité l'ordre de l'univers
9 avec tout les malices de Caceldé quil
a fat a seneque il ne peu quensalter la
Gouvre de Claude ce fut dans le meme
tems quil composa mede lorsque Clau
de porta la Guerre da la Grande Breta
gne ps mede vaux dire Tragedie
10 polyb intercede pour seneque mais il
ne reussit pas si arpine qui avoit
sçu se lever au Thrôn n'eut obtenu son
~~pardon~~ retour Elle le leva a la pretur
l'an de Rome 902 et luy confia l'edu
cation de son fils Domitius Elle a
fait un coup de politique car nou
vellement parvenue a l'empire
contre toutes sortes de Loix Elle avoit
l'interet de menager le peuples
Romain Elle crut gagner les
Romains en favorisent un homme
aussi estime que seneque

Wiersz na Dzien Imienin Jaśnie Oświeconey Franciszki Wiktoryi z Xiążąt Korybutow Woronieckich Xiężny Jabłonoski Woiewodziny Nowogrodzkiey, Orderu Krzyża Gwiazdzistego DAMY.

Z Panuiącemi Domy krwią złączona,
Pełna Rozumu, Przezornosci Xiężno
Y Wysokiemi Cnotami wsławiona
Co dobre Serce masz a Duszę mężną.

Wszystkie Posiadasz Talenta z Przymioty
Dobroć, Łagodność, Miłosierdzie razem
Wszystkie są w TOBIE złączone Istoty
Cnoty CIE słusznie nazywać Obrazem.

Coz Ci przyniesie na Wiązanie Sługa
Życzenie Zdrowia w jak naydłuższe Lata
Co z utęschnieniem czekał CIE od długa
Żyi Xiężno Czerstwa na Zaszczyt dla Swiata

Niech Los Dnie Szczęsciem słodzi Ci prawdziwym
Od CIEBIE wszystkie przykrosci oddala
TY która dobrze czynisz nieszczęsliwym
Przeżyi Pomyslnie Wieki Matuzala

Bo ieżli Cnota odbiera Pochwały
TY Xiężno pierwszey nadgrody iest Godna
Wszak CIEBIE za to swiat uwielbia cały
Żeś od SWYCH PRZODKOW Cnot iest nie odrodna

Vers

Adressés à Son Alt: Ser:

Madame la Princesse de

Jablonowska

Princesse de Korybouth et

Woroniecka.

Palatine de Novogrodeck etc:

à l'occasion

de Son jour solemnel de Nom,

qui se celebre le 4. Octobre

par

Charles Hillig.

Princesse qui Tu es issüe d'un si haut rang,
Agreés de bon coeur un voeu des plus ardens.
Que le jour de Son nom me rend si temeraire
D'addresser à Dieu pour Votre Vie si chére.
Toi qui tu gouvernes cet univers immense,
Repands sur Notre Princesse les ailes de Ta clemence.
Dirige de Ta main le cours de Ses destins,
Et plusieurs fois retourne le même festin.
Daigne d'être, Grand Dieu, propice et favorable,
A Notre Prince genereux, et tout incomparable.
Fais fleurir Ses etats, Ta bonté, Ta sagesse,
Veuillent conduire toujours Lui et Notre Princesse.

Illustrissimae Principi

Princess. de Jablonowska

Princess. de Korybutis et Woronicecka

Palatin: de Novogrodeca etc:

Hujus diei Solemnitatem,
ea, qua decet, pietate
gratulat:

Salomo Goetzius.
Ludi moderator.

Illustrissima Princeps,

Domina Clementissima.

Gestit animus meus, Illustrissima Princeps, prodire in conspectum Tuum, et testatum facere Nomini Tuo Illustrissimo, quod tacita tantum veneratione, adhuc colere mihi licuit, gaudium et latitiam, qua in hac solemnitate exultat. Illuxit denuo illa dies, quâ Nomen Tuum Illustrissimum gerens, felix est et faustissima universae regioni nostrae, et quae festa est etiam mihi, cui nihil tam sanctum, tamque venerabile est, quam Nomen Tuum Illustrissimum. Faxit Summum Numen, ut saepius, et per multos adhuc annos celebrare hunc diem liceat et omnibus iis, quorum felicitas a Tua Vita pendet, et mihi imprimis, qui nihil magis in votis habeo, quam, ut celsitudini Tuae imposterum etiam omnia ea bona, quae in conditionem humanam cadunt, divinitus ubertime obtingant

Illustrissima Princeps

Celsitudini Tuae

addictissimus et devotissimus

Salomo Goetzius.

Ludimoderator.

A

SON ALTESSE SERENISSIME

MADAME LA PRINCESSE

FABRONOWSKA,

Palatine de Novogrod, née Princesse

de Korybuth-Woroniecka &c.

à Son heureux Jour de Naissance

par

Son très humble, très obeissant et très

soumis Serviteur

David Gottlieb Hillig.

le 23. Déc. 1778.

PRINCESSE SÉRÉNISSIME,

Pénétrée du plus profond respect et du zèle le plus vif pour VOTRE ALTESSE SÉRÉNISSIME, j'ose LUI en renouveller les très humbles assurances aujourd'hui, à ce jour si heureux, qui

remplit de la plus vive joie tous ceux
qui ont le bonheur de la Servir. Heu-
reux de pouvoir être dans ce nombre.
La gracieuse et glorieuse confiance,
dont VOSTRE ALTESSE SERENISSIME
daigne m'honorer, les bontés graces
et bienfaits, dont ELLE me comble
excitant toute ma reconnoissance,
et je Souhaiterois de pouvoir l'expri-
mer ainsi, que je la ressens. Il n'y
a que les voeux ardens et fidèles
qui peuvent Suppléer à ma foibles-
se. Soiez AUGUSTE PRINCESSE, jusqu'
à l'âge le plus avancé la Joie de VO-

TRE AVGVSTE MAISON et la félicité de tous
ceux, qui ont la gloire de VOVS servir!
Jouissez encore long tems des justes ap-
plaudissements, que les Merites de VO-
TRE ALTESSE SERENISSIME, SON Coeur
grand, et généreux, SON Caractère éle-
vé et respectable s'attirent à si juste
titre! Je Supplie VOTRE ALTESSE SERE-
NISSIME de vouloir me conserver Sa gra-
cieuse Protection et bienveillance, dont
je tâcherai toûjours de me rendre digne
par le Zèle le plus vif, et l'attachement
le plus fidel, Soumis et respectueux.

Au jour de nom

de Son Alt: Ser:

Madame la Princesse de

Jablonowska

Princesse de Korybouth et Woroniecka.

Palatine de Novogrodeck

vouloit

temoigner sa vive joie et reconnoissance.

Francisce Hillig.

Recevés Votre Altesse mon voeu bien ardent,
En ce jour solennel de Votre nom adorable.
Le bon Dieu accorde santé, Contentement,
A Votre Auguste Personne, et au Prince très aimable
Mon souhait est fort court, pourtant bien sincere,
Car Votre Altesse tient lieu d'une autre mére.
Des fréres et de ma soeur je m'estime fort hureuse
D'être de Vos parraines — quelle esperance flatteuse?
Poussé par un desir d'être reconnoissant
J'offre un petit gateau à une si grande Dame
Ne regardés le prix de mon chetif present
Faites reflexion sur mon coeur et mon ame.

Votre Altesse Ser:
humble Servante
Francisce Hillig.

Kitzscher 4ten October. 1780.

W Imię Pańskie Amen

Przykre Utrapienie Całego
Regimentu Pyrdzyńskiego
Opisane

Mieszkańcom Pyrzyckiego Powiatu
Wiadomo Czynię, iż Regiment Pyrdzyński
Pod Dowodztwem Jmci Pana Pułkownika
Jerzego Ernesta Hamerstorffa
Z Garnizonu Swego Pyrzyckiego
Na Dzień Dwudziesty Czwarty Miesiąca
Grudnia Roku Pańskiego Tysiąc Sześćset
Czterdziestego Piątego Wyciągnął
Z Pyrzyc Do Dobrej Wsi
Do Której Za Granicą Aż
Do Dnia Dwudziestego Siódmego
Tegoż Miesiąca Grudnia Roku
Pańskiego Tysiąc Sześćset Czterdziestego
Piątego Przybył Tamże
Przeszedłszy Tedy Przez Całe
Trzy Miesiące Dni Sześć
Na Tamtejszych Mieszkańcach
Wszelkie Możliwe Gwałty
Rozboje Y Grabieże Uczynił
Tak Y Dnia Tego Przy
Wyjściu Swoim Z Dobrej
Wsi Nie Przestał Na Tych
Złościach Poprzestać Ale
Wszystkie Wsie Y Folwarki
Przez Które Przechodził
Ogniem Y Mieczem Spustoszył
Co Mianowicie Z Dobrej Wsi
Do Wsi Pyrzyckiej Przez
Wsie Y Folwarki Wszystkie
Ogniem Y Mieczem Spustoszył
Tak Dalece Że Ledwie Kilka
Domów Y Budynków Na Całej
Drodze Ostało Które Wszystkie
Przez Ogień Na Popiół Obrócił
Y Spustoszył Tak Dalece Że
Ledwie Kilka Domów Y Budynków
Na Całej Drodze Ostało
Które Wszystkie Przez Ogień
Na Popiół Obrócił Y

Osobliwie iak widzę Cudzo-
ziemca Moneta srodze nasz-
tania bo ich grosz ieden to
naszych osim
Jedzenie pospolicie barzo
mizerne iak na niespodzie-
wanych Trafisz. Mięso Solo-
ne cielencina odegrzewana
to nayzwyczayniszesze
przeciesz Mieyscami dobrze
y smaczno iest daią piwo
chlip wszędzie barzo dobry
zimna w Aprilu takiesz iak
u nas w polsze. May zas sro-
dze ciepły ta wednie iakoy
w nocy. Tanie Sarny Zaiące
widzic Popolach chodzące
iak po Swierzynce ale stych-
racyi ze bic zwierza niewolno
y nie są całe dzikie co srodze
zabawia widzic
Skały mieyscami wielkie
Kamienie wielkie czerwo-
ne w gorach y na polach
iak cegła na ktorych fun-
damenta na kamienice
Pałace zakładaią ziemia
mieszcami y piasek tegosz
koloru
Miasto Frankfort wielkie
barzo obfite w piękne kamie-
nice ludne przeciesz do wi-
dzenia niemasz nic osobli-
wego. Jarmark srodze walny
Tesenvirons barzo wesołe
w ogrodach Pałacykach y
forteca dosic Miluchna

Manheim Miasto regu-
larne y fortifikowane Mo-
no Zamek srogi Machina
Pospulstwo Białogłowy takze
tysz w czarnych Płachtach
chodzą iak a kasel
we Francyi alias w Lotaryngii
lud przyiemny iest srodze
dobrze po karczmach daią
lud iednak pospolicie nie
tak czysty iak w Niemczech

Poczta Szterembergk Miasto Murowane: od którego
do Drogi wiodą barzo dobra
Ołtarz ~~Miasto~~ Miasto to iest
Murowane z naypięknieyszych cebyc
noże Ulice ~~wielkie~~ szyrokie Rynkow kilka
ozdobione wszystkie przepysznemi
statuami y Fontanami Kościołow
wiele ciekawości Tam tam Katedra
Ołtarzow więcey 20 wszystko Zmur
Murow dziwney piękności rozmaitych
Kolorow y coraz to Inszych fasonem
Ołtarze Malowanie piękne ~~Dz~~
Osobliwa forma Kościoła y niewidzia-
na prawie nigdzie Jasny wesoły
wspaniały Kaplice wsciarach
Marmurowych Atepedyia wszystkie
stopnie y Sakrystyia pięknym Ubrze-
niem y dwa Obrazy dziwnie piękne
tamże w grobie za Jezusa a drugi Matki
Bolesney ~~drugi~~ | Sara Ta Ciało S. Jana
~~wielkiemi~~ codziennemi Cudami słynące
Kościoł murowany dosc piękny
Jezuicki barzo piękny Szkoły
Seminaryia wszystko to wielkiey
piękności y wspaniałości prawie
Miasto w kościele Między Insze-
mi ciekawościami relikwie S. Pan-
wliny z Prowadzone przez Ks. Lancyce-
Polaka y wielkiemi Cudami słynące
Obraz S. Anny Cale Zuwey Białoboży
wyrażenie Reformaci Ciech zowią
Franciszkanami Kościoł według ich
zwyczaiow w nim cierpiący Jezus
Cudowny Nayświętszy Matka Bolesney Obraz

także cudowny malowanie całe żywey
osoby przenikaiące żadnym malarzy
kopiować nie potrafi. Tamże Grub
za Jezusa Miasto zupełny iak w Jero
zalimie. Kaplica osobna osobliwy
strukturą z płaskim dachem bardzo
na wysokość iest trzyste schody kosztu
z 33 gradusów pomiędzy ~~[illegible]~~ życia chry
stusowego srzednie są ułożone z różnym
relikwi y pobożnych na kolanach idą
tamże stałey y obrazy męki Pańskiey
piękne obraz wielki Weroniki
bardzo piękny żywa. Paskami słynące
relikwie drzewa krzyża S. y Oso z Ciernio
wey koroney:
Za miastem Norbertanów opactwo
iakiego iako dla Winichów niewiem
ieżeli można gdzie widzieć co równego
bo się zamkom naywiększym monar
chów porównać może tak w wiel
kość iako w magnificencyi mieszkania
księży ~~[illegible]~~ kościół kosztowny y srodze
piękny y srybra wiele. Wsi ~~[illegible]~~ trzynaście
do tego opactwa 99
Daley za miastem Cydów wielkich
obraz Nayświętszey Matki do tego
obaczam należącey murowanie wspa
niałe w tym mieście stałiśmy podełwem zbożem

Predominacyia co Swiat powie
ze dzieci od Matki wydzieracie &

dom Moy urażony.
o wysłuchanie kilka razy prosic ieżeli
by się zrywał
z Pokoiu iego. Xięcia czy W: moge go
sama wyprowadzi ktosz mi wiocyią czynić będzie
co zarazyia zadney niema. co do mnie
a do Xięcia zawsze łaski odebrał Pan
wielkie go rozumu pewnie miał sie
od kogo y czego uczyc zadnego tysz
z łaski Boskiey co sobie zatrzy [illegible]
nałogu niema Estymowowany od
Monarchow ieżeli u dworu swego nieszczęśliwy
to wiemy ze z nie łaski WWMościow
Wielmosc Opiekunem a ia Matka zyie
W: iak wierzyc wczym sie na piśmie
Assekurował. tego nie dotrzymuie
opiekunem sie teraz czy uzrzekł sie
obiekt i wszystkich troyga
Mam Prawo Boskie y Powszechne
za sobą dosc zem Matka wolno
mi na Pomnic y iak starszy będzie
bic nie będe bo nie kocham
wracic sie musi
nie masz racyi
exkuzy. w tym młodym wieku
pozwolic wyuzdaney swywoli
y afrontowania Matki iak mi
sie honor przed swiatem wraci
iako od Tyranki uciekac y
mazac nas w grodzie y Xięcia zrzekac sie

Opieki ktora nigdy go nie odstę
pnie iako Matki nie bierze mi
nic bo swoie tylko trzymam
a do tego Xiąże Krayczy stary. a
wziętey od familliy a cusz rozpustny
chłopiec

Wypre sie lada w grodzie czy Magde
buryi ze ich za Synow od tego czasu
niec nigdy nie będe za ich nie Miłosc
nie uszanowanie zgryzote wzięcia
mi honoru a Kram tego będe sie
Manifestowała w Trybunale na
oprzed lednie wybicie sie z opieki z
kompromisu nie dotrzymanie z
opiekowanie nim sie po zrzeczeniu opieki
W: y Innych.

Wiem co zrobisz Wlkosc potym
naszym rozkowarze zego dla
Inwidyi w Otczynie cierpi nie bę=
dziesz. cusz Wlkosc dla mnie
a naprzod dla Boga uczynisz dla
familliy y uspokoienia Cierpiącey
Matki

y rzeczy Pozbawiasie teraz. ana
zawsze Błoswa B: iako salamon mani
o przekleystwie nauki iusz ostatniey
obarczenie własney woli w rozpuscie
bez Boiazni bo ta była dla mnie tylko
łaski mojey y Sukcesyi.

do Mysto -

Punkta Pannie przy Corkach moich zostaiącey. 145
co chcę aby obserwowała.

1mo Naypierwey respekt znać wszelki y kożdego czasu
jako dla zacnych Panien, stoiąc głowy ich ubierać
posadziwszy przed zwygodę Gotowalnią nie siedzie samey
kiedy chodzą czy stoią chyba z robotą.

2do Godzin ubrania według rozłożonych dawniey czasow
pilnować nietracąc darmo momentow razno wszyst-
ko robić toż się ma rozumieć y do rozebrania.

3tio U stołu stać przy nich sypiać tamże w Garderobie
a strzeż Boże słabości to przy łuzeczkach.

4to Czystości wszelkiey ciała przestrzygać mocno na noc
co Dzień pomyć ręce, wypłukać gębę, dobrze obetrzyć
Twarzy y szyię, wodą kryniczną wolną a nie grzaną
toż y rano czynić procz twarzy y szyi

5to Nogi ocierać co sroda mokrą chustą a co Sobota w letniey
a bardzo wolney wodzie umywać paznogcie ostrożnie
y niegłęboko urzynać co Dzień zas przecierać wieczor suchą
chustą.

6to Koło ubrania czystego y pięknego wielkie mieć staranie
na noc codzień w chusteczki włosy zawiiać ostrożnie ie-
dnak szpilki zakładać żelazkiem nigdy nie fryzować
nie pudrować całe chyba jak się godny Gość trafi albo dla
wyczyszczenia Głowy czego pilnować, Grzebienie po ucze-
saniu samey zamykać zaraz aby Dziuka nietykała.

7mo Rękawiczek pilnować aby cały dzień z rąk niezdyimowały
jako aby też dobrze obute były ociągnione pończoszki y
Trzewiki prosto niewykrzywione.

8vo Dlatego codzień ich przemieniać z nogi na nogę
nieodstępować ich y na krok y bronić wszelkiego przypadku
na to iest rozum niepozwolić co ze swawolą.

9no Rzeczy wszystkie bardzo w porządku trzymać osobliwie
pomotki niemarnotrawiąc ale wszystkie szanuiąc opra-

oprawiać obszywać do czego mocną y Dziwkę wuczać iako y do czystości pokoyow a osobliwie garderoby.

10. Nowszystko dopędować będzie od przywiązanego serca ktore nadgrodzić chcę dobrze według zasług i po dobaniu memu y rozkazom.

11mo Ostrzegać także zlecam aby dzieci niegubili rękawiczek y chustek także ~~aby~~ ktora potaie aby zaraz powiedzie Pani Ochmistrzyni

12mo W kabacikach na rogu Cały Dzień chodzić powinni chyba dla słabości te opuszczać

13tio Co zas do zdrowia maniery, nauki, na to iest Pani Podstolina, co w czym rozkaże te czynić.

Xiężna Jabłonowska
Stol. Wielk. Lit.

Opisanie Powinności Panien

1.mo Do ubrania wszystkie a O godzinie Osmey, juz przed Pokojem, bez zawołania czekac obudzenia mego. a przy słabosci moiey, czyli partykularnym, moim rozkazie znaydowac się iako nay raniey w Przed Pokoju moim powinni wszystkie.

2.o Sypiac porządkiem Panny maią, a przytym dwie Pokojowe, (to iest) Gordonowna, y Zawacka koleyną ..... w Dzien tąz koleią

3.tio Nocną maią pilnowac uprzątnienia y całosci Pokojow a przed pokojem prucz obiadu y wieczerzy cały dzien Siedzic a na Obiad y Wieczerzy za Zluzowaniem się tey co Jusz Jadła maią chodzic iesć.

4.to Tez same dniowe Panny y Pokojowe maią byc przy kawie w Porządku zawczasu opatrzonym bez pomieszania, y latania. a po kawie odniesc wszystko tak Srybro iak y Serwety nic nie Zostawiwszy na Stole, ale pomyte na Serwisie po ustawiac.

5.to Te zas co nie nawarcie, maią siedzic młodcze gdzie moie Panny Starsze zechcą, czy w Garderobie moiey wielkiey, czy u siebie, czy w przed Pokoju u mnie a razem wszystkie. Procz roboty co sama naznaczam Panny moiey Starsze maią dawac, drugim robic co dla mnie potrzebnego aby wszyscy nie pruznowali.

6.to Słac Łuszko J.O.X. Jmci y moie co dzien na noc nie byle odbyc, ale starownie dla zdrowia Naszego

7.mo Cokolwiek Z rozkazu mego, y sam rozum przyprowadza na Oczy to wszystko sprzątnąc, czy samych, czy kazac aby w Pokoju, y wszędzie należyty był porządek bez Zarzucenia niczego.

8.vo O Siodme Corki moie budzic, a zwieczora przygotowac, co potrzeba do Herbaty, zeby rano nie budzic mnie y nie wiac, na mnie otwieraiąc Garderobę.

9.no Gotowalnie y Serwis Zregestrowac y koleyną a Zeby Jedna drugiey Zdawała pod Regestrem ktorey koley, takze Farfury, co na kominie aby w całosci były takze

Ks. Jubrowski

O Pisanie Kowinnej
Rannien

148

Ordynacya

Dziećiom moim.

o Godzinie Osmey wstawać punktualnie.
Do Dziewiątey Pacierz zwyczayny, Sniadanie, y ubranie się rażne.
Od Dziesiątey. aż do wpuł Jedenastey Nauka według zostawioney odemnie dawney Informacyi, w tez czasy ma wchodzić czas Mszy S. kiedy Jey słuchać nie można, to Psałterz N. Panny głozno kozdego Dnia we dwoch zmowić.
Jedynasta Obiad.
Pierwsza, Wtora, Zabawki, Trzecia czwarta Nauka z Guwernorem.
Piąta Taniec, = Szosta Wieczerza.
Siodma Promenada.
Osma Rozebranie się.
Dziewiąta. iuż w Łużku bydz.

Xiężna Jabłonowska

Informacia

Opisanie Zabawy w Xiążęcinie ktorą dla JO Xiężny JMci z Xiążąt Korybutow Woroniec-kich Xiężny Jabłonowskiey Woiewodziny Nowogrodzkiey Matki swoiey dawał JO Xiąże August Jabłonowski Woiewodzic Nowogrodzki w przytomnosci wielu Obywatelow Dnia 6 Miesiąca Wrzesnia 1787 Roku w Xiążęcinie

Radoscią Serce przeięte każe
Wyrazić co to w Xiążęcinie było
Niepowiem nad to ale to wyraże
Jak my się wszyscy bawili miło

W mieyscu tym w ktorym roszkosz panuie
August niosł Matce wdzięczne ofiary
Matka cnotliwa pewnie to czuie
Bo wdzięcznosć Synow chwali wiek stary

Odwieczne Dęby ktore tam żyią
Przez wieki wiekom podadzą skrycie
Gdy to na liściach swoich wyryią
August dla Matki oddałby życie

Teraz Wam powiem wszystko dokładnie
Minowszy prozne w rzeczach przyprawy
Jak my się wszyscy bawili ładnie
Y Jakie nasze były zabawy

Rzuca Lachowce Xiężna Wspaniała
Spiesząc w Xiążęcin gdzie Ją Syn czeka
Niemasz tam Pani roskosz nie cała
I wszystko z tamtąd zaraz ucieka

Wszystko tam głucho zostało razem
A roskosz w Gaju już Xiążęcina
Z radości Swoiey staiąc obrazem
Na nowo dzielność swoią poczyna

Jak przed Jutrzeki postacią iasną
Gdzież się podziewa przykra noc z zmrokiem
Wszystkie uciechy tak zaraz zgasną
Gdy Jch nie słodzisz Swoim widokiem

Xiężna chcąc użyć roskoszney chwili
Dzielnie rzyskiego Konia dosiada
Patrzali na to ktorzy tam byli
Jak zręcznie nawet y Koniem włada

Juz się szczęsliwie w sam Las zbliżyła
w Wiernych Przyiaciół y Sług swych gronie
Muzyka odgłos miły wydała
wszystko wesoło w tey zaraz stronie

Drużyna prosta wiernych Kozaków
Co ich dość chwalą za przeszłe czasy
Składała szereg z swoich orszaków
Kiedys wieżdżała w przyiemne Lasy

Las to nie ruszon żadnym Żelazem
W miluchne Ziułka ubarwion cały
W Nim cud natury łącząc Gust razem
Miło widoki w oczach stawiały

Dałysię widzieć Nam iakieś Chaty
Nędzne ubogie z swoiey Postury
Wszedłszy znać zaraz że ktoś bogaty
Co robił wewnątrz cuda natury

Wszystko od złota y dzielney Ręki
Z Gustem złączone dobrze dokładnym
Nowe na Siebie przybrało wdzięki
My się cieszyli widokiem ładnym

Ztamtąd przez dalsze szlismy Krzewiny
Gdzie nas robione prowadziły drogi
Pomiędzy lasem y Jego Gęstwiny
Dałysię nadal widzieć iakieś stogi.

Stogi to były wewnątrz ukryte
Maiąc ozdobne w sobie mieszkanie
Wszystko tam suto y wszystko lite
Dowodzi co to może Kochanie

W karuzel dowod Xiężna Nam dała
Z swoiey zręczności y Męskiey siły
Kopią Pierwsza Kułka zbierała
A wdzięk z ruszeniem łączyła miły

Dano wieczerzę pod Namiotami
Gdzie nieprzeżyta zostaie sława
Woyny Wiedenskiey sławney z Turkami
Ktora uwiecznia Męstwo Stanisława

Krew w Oycu Twoim tam tego człeka
Hetmana sławy była obrazem
Auguscie pewnie to Ciebie czeka
Gdy się Ty do Nich przybliżysz razem.

Ten powiadaią żyie czas długi
Ktory przez Cnotę zwiecznia swe dzieła
Kto wieczną zrobił sławę przez zasługi
Żyie chociaż go Smierc od nas wzięła

Szczęśliwe w takim Lesie żywioły
Jakichże zabaw tutay niemacie
Rzekłem spoyrzawszy na Ten Dom wesoły
Że Matko z Synem pewnie się kochacie

O gdyby Matek Nam takich wiele
Co to po Męsku Syny chowali
Przysięgbym nato Ja zaraz sm
Żeb nas nieszczęscia niepokonal

Jeszcze zabawom Swoiemy wdzięki
Dodała mocy Xiężny Bratowa
Na coż ta piękność dla naszey Męki
Która nam wolność wydrzeć gotowa

Wszystkie tam siły August dobywa
A Duszy Jego Przemysł się sili
Pracuiąc wszystkich pomocy wzywa
Aby zabawić Matkę naymiley

№ 2do

№ 2

Бумаги Ляховецкія
неразсмотренныя

Papiery Lachowieckie
nieprzeyrzane.

Miesiąc y Swiazdy swiecąc Nam miło
Zdaty się nasze Sędzie biesiady
Wszystkie z Koszkoszę schodziły chwile
Nie stoiąc zadney uczuć nam zdrady

Cieszę się więc Matko z Dobrego Syna
A ty zas Synu z tak dobrey Matki
Rownęy Radości dla Was przyczyna
Bo to w tym wielkie przykład ciekawki

Życie więc z sobą życie naydłużey
Dobry przy Was My razem żyli
Nam szczęście do myśli mąży
z tego będziem cieszyli

Tadeusz Lachowiecki Dr. Ks.

Pisarz Lachowiecki Dr. Ks.

Z Papiery po W. Jeg. Ojcu Pana
przez W. Jeg. Ojca Pana
pisany Sumanyny

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.